തിരുവിതാംകൂർ സർവ്വകലാശാല

ഭാഷാഗ്രന്ഥാവലി—അങ്കം ൧൩

പ്രാചീനമലയാള ഗദ്യമാതൃകകൾ

പ്രസാധകൻ:

ഡാക്ടർ പി. കെ. നാരായണപിള്ള, എം. ഏ., പിഎച്ച്. ഡി.

ക്യൂറേട്ടർ, ഹസ്തലിഖിതഗ്രന്ഥശാല, തിരുവിതാംകൂർ സർവ്വകലാശാല,

തിരുവനന്തപുരം.

തിരുവനന്തപുരം:

സർക്കാർ അച്ചുകൂടത്തിൽ അച്ചടിച്ചതു്,

1950

പകർപ്പവകാശം സുരക്ഷിതം.]

[വില അണ 12

UNIVERSITY OF TRAVANCORE

TRIVANDRUM MALAYALAM SERIES No. 78.

PRĀCĪNAMALAYĀḶA GADYAMĀTṚKAKAL

P. K. NARAYANA PILLAI, M. A., Ph. D.,
Curator, University Manuscripts Library, Trivandrum.

PRINTED BY THE SUPERINTENDENT, GOVERNMENT PRESS,
TRIVANDRUM.
1951.

All Rights Reserved]

[Price Re. 0 - 12 -

അവതാരിക

I

ഇംഗ്ലീഷുഭാഷയുമായുള്ള സമ്പക്കത്തിനുശേഷമാണു് നിപുണമായ ഒരു ഗദ്യശൈലി മലയാളത്തിൽ രൂപംകൊണ്ടതെന്നു് സാധാരണയായി വിശ്വസിച്ചുപോരുന്നു. എന്നാൽ ഈ വിശ്വാസം അജ്ഞതയുടെയും അലസതയുടെയും ഫലമാണെന്നേ പറയേണ്ടതുള്ളു. ഈ നാട്ടിൽ ഇംഗ്ലീഷുഭാഷ പ്രചരിക്കുന്നതിനു് എത്രയോ ശതാബ്ദങ്ങൾക്കു മുൻപുതന്നെ മലയാളികൾ ഗദ്യകലയെ കാര്യക്ഷമമായി കൈകാര്യം ചെയ്തിരുന്നു. കഥാകഥനത്തിനും, ശാസ്ത്രപ്രതിപാദനത്തിനും, വ്യാഖ്യാനരചനയ്ക്കും മററും അനുരൂപമായ വിധത്തിൽ നമ്മുടെ ഗദ്യശൈലി ബഹുമുഖമായി വികസിച്ചിരുന്നുവെന്നുള്ളതിനു പുരാണം, ഇതിഹാസം, വേദാന്തം, ജ്യോതിഷം, തന്ത്രം, ശില്പം, നാട്യം, നീതി, കണക്കു്, പാചകം എന്നീ വിഷയങ്ങളെ അധികരിച്ചുള്ള പ്രാചീനഗ്രന്ഥങ്ങൾ സമത്ഥമായി സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നു. എന്നാൽ ഈ സാഹിത്യത്തിന്റെ ഗണ്യമായ ഒരംശംപോലും ഇതുവരെ സൂര്യപ്രകാശംകാണുകയോ അതേപ്പററി ഗവേഷണപരമായ പഠനം നടക്കുകയോ ഉണ്ടായിട്ടില്ല എന്ന വസ്തുത സമ്മതിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഈ ന്യൂനതയെ പരിഹരിച്ചു് മലയാളത്തിലെ പ്രാചീനഗദ്യത്തിന്റെ മാററു വെളിപ്പെടുത്തേണ്ടതു് ഭാഷാഭിമാനികളുടെയും ഗവേഷകന്മാരുടെയും ഒഴിഞ്ഞുമാറുവാൻവയ്യാത്ത ചുമതലയാണു്. തിരുവനന്തപുരം മലയാളഗ്രന്ഥാവലിയിൽ 78-ാംനമ്പരായി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്ന ഈ ഉപാഖ്യാനത്രയം പ്രാചീനഗദ്യത്തെ പൊതുവേയും പ്രാചീനകഥാസാഹിത്യത്തെ വിശേഷിച്ചും സഹൃദയന്മാരുടെ ദൃഷ്ടിപഥത്തിൽ അവതരിപ്പിക്കുന്നതിനു സഹായകമായിത്തീരുമെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു.

ഗദ്യരൂപത്തിൽ സംഗ്രഹിച്ചെഴുതിയിട്ടുള്ള മൂന്നു പുരാണകഥകളെയാണു് ഇവിടെ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതു്. നളോപാഖ്യാനം, അംബരീഷോപാഖ്യാനം, ദേവീമാഹാത്മ്യം എന്നിവയാണു് അവ. പുരാണകഥകളുടെ പ്രചരണാത്ഥം അവയെ വിസ്തരിച്ചും സംക്ഷേപിച്ചും ഗദ്യരൂപത്തിൽ പല കൃതികളും പ്രാചീനകാലത്തുണ്ടായിട്ടുണ്ടു്. ഇതിലെ ദേവീമാഹാത്മ്യം കഥയുടെ പ്രാരംഭത്തിൽനിന്നും അതു് ബോധപൂവ്വംതന്നെ സംക്ഷേപിച്ചെഴുതപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതാണെന്നു മനസ്സിലാക്കാം. തത്കത്താവു പറയുന്നു:—"ശ്രീ മാക്കണ്ഡേയനാൽ അരുളിച്ചെയ്യപ്പെട്ട ദേവീമാഹാത്മ്യം ശ്രീകഥ സംക്ഷേപത്താൽ തമിഴായ്‌പെടുക്കപ്പെട്ടിതു." (ഇതിലുള്ള നളോപാഖ്യാനത്തിലെ ഏററവും ലഘുവും സുഗമവുമായ പ്രതിപാദനരീതി നോക്കുമ്പോൾ അതു കുട്ടികളുടെ ഉപയോഗത്തിനുവേണ്ടി എഴുതിയതല്ലേ

എന്നു ശങ്കിച്ചുപോകും. എന്നാൽ അംബരീഷോപാഖ്യാനം പ്രൗഢവും സാഹിത്യസരസവുമാണെന്നു കാണുവാൻ വിഷമമില്ല. ഗൗരവമുള്ള വർണ്ണനകളും, സംസ്കൃതസാധാരണമായ അലങ്കാരപ്രയോഗങ്ങളും, വേദാന്തവിഷയപ്രതിപാദനങ്ങളും, ഈ കൃതിയുടെ സാഹിത്യമൂല്യത്തെ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു. ദേവീമാഹാത്മ്യത്തിലെ വാക്യശൈലിയുടെയും പ്രതിപാദനരീതിയുടെയും നില നളോപാഖ്യാനത്തിൻെറയും അംബരീഷോപാഖ്യാനത്തിൻെറയും മദ്ധ്യത്തിലാണു്. ലളിതതമമോ പ്രൗഢതമമോ ആയ ഒരു കൃതിയല്ല അതു്. ദേവീമാഹാത്മ്യത്തിൻെറ മൂലത്തെ അനുകരിച്ചും അതിലെ ചില പദ്യങ്ങൾ അവിടവിടെ ഉദ്ധരിച്ചും വിരചിതമായ ഈ കൃതിയിൽ കലാപരമായ ഭംഗി ഒട്ടും കുറവല്ലെന്നു പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഇങ്ങനെ നിഷ്കൃഷ്ടമായി താരതമ്യപ്പെടുത്തി നോക്കുന്നപക്ഷം ഇവയിൽ കാണുന്ന ഭാഷാശൈലികളും പ്രതിപാദനരീതികളും പ്രാചീനഗദ്യസാഹിത്യത്തിലെ പ്രവണതകൾക്ക പ്രതിനിധീഭവിക്കുന്നതായി തെളിയും. അതിസൂക്ഷ്മമായ അപഗ്രഥനത്തിൽ ഇവ തമ്മിൽ വൈജാത്യം ദൃശ്യമാണെന്നുവരികിലും ശൈലിയിലും പ്രതിപാദനത്തിലും ഇവ സജാതീയങ്ങൾ തന്നെയാണു് എന്നുള്ളതാണു പരമാർത്ഥം.

പ്രാചീനമലയാളഗദ്യം എന്നു കേട്ടാൽ എവിടെയോ തുടങ്ങി എവിടെയോ അവസാനിക്കുന്ന തുലാമാലപോലെയുള്ള കുറെ വാചകങ്ങളും സംസ്കൃതവാക്കുകളും കൂട്ടിക്കുഴച്ചു ഒരു ഭാഷാശൈലിയും, പ്രതിപാദ്യഗ്രഹണത്തെ ദുഷ്കരമാക്കുന്ന പ്രതിപാദനരീതിയും മററുമാണു് സാധാരണ ഓർമ്മയിൽ വരിക. ഇങ്ങനെയുള്ള പ്രവണതകൾ പ്രദർശിപ്പിക്കുന്ന ഗദ്യസമ്പ്രദായത്തിൽ എഴുതിയിട്ടുള്ള പല പ്രാചീനകൃതികളും ഉണ്ടുതാനും. എന്നാൽ ആധുനികമായ അഭിരുചിക്കു് അനുരൂപമല്ലാത്ത ഈ ഗദ്യരീതിമാത്രമല്ല പൂർവ്വകാലങ്ങളിൽ മലയാളത്തിലുണ്ടായിരുന്നതു്. ലളിതവും, പ്രസാദാത്മകവും, നിപുണവുമായ ഒരു ഗദ്യശൈലിയിൽ അനേകം ശതാബ്ദങ്ങൾക്ക മുൻപുതന്നെ മലയാളികൾ സാഹിത്യസൃഷ്ടി നിർവ്വഹിച്ചിരുന്നു എന്നുള്ളതിനെ നിശ്ശങ്കം തെളിയിക്കുവാൻ ഈ ഗദ്യകൃതികൾ മതിയാകും. ഇതിലെ ഗദ്യശൈലിയുടെ ലാളിത്യവും, ശക്തിയും, ഹ്രസ്വവാക്യതയും, സംഭാഷണശൈലിയും മററും ഉദാഹരിക്കുന്ന ചില ഭാഗങ്ങൾ ഉദ്ധരിക്കാം.

ദമയന്തീസ്വയംവരത്തിനായി പോകുന്ന കലിയേയും ദ്വാപരനേയും മാർഗ്ഗമദ്ധ്യേ കാണുവാനിടയായ ലോകപാലന്മാർ അവരോടു് ഇങ്ങനെ പറയുന്നു:—

> ''നിങ്ങൾ സ്വയംവരത്തിനു പോകവേണ്ടാ. വീരസേനപുത്രൻ നളനെ മാലയിട്ടാൾ ദമയന്തി. എൻറാലതിലുള്ള ഇച്ഛ വേണ്ടാ, അതുകേട്ടു കല്പിച്ചാൻ കലിയൻ.'

സംഭാഷണോചിതവും ലാഘവമുദ്രിതവുമായ ഒരു ഭാഷാശൈലിയാണല്ലോ ഇവിടെ പ്രതിഫലിക്കുന്നതു്.

അക്കാലത്തെ ആർജ്ജവം തുളുമ്പുന്നതും വൈശദ്യം നിറഞ്ഞതുമായ സംഭാഷണശൈലിയെ ഉദാഹരിക്കുവാൻ ഈ കൃതികളിൽനിന്നു് ഇനിയും പല ഭാഗങ്ങളും പ്രദർശിപ്പിക്കാവുന്നതാണു്. മഹാവിഷ്ണുവിന്റെ അത്യുഗ്രമായ ചക്രായുധത്താൽ അനുധാവനം ചെയ്യപ്പെട്ടു് അഭയം തേടി ശ്രീകൈലാസത്തു് എത്തിച്ചേരുന്ന ദുർവ്വാസാവിനോടു് മഹാദേവൻ ചോദിക്കുകയാണു്:

"ദുർവ്വാസാവേ, നിനക്കു വന്ന പ്രമാദം? എന്തു നിമിത്തമായു് നിന്നുടെ ഭയം? എന്തു് നിനക്കു വിറെക്കിന്റതു? എന്തു ദുർവ്വാസാവേ?"

ദുർവ്വാസാവിന്റെ ഉത്തരം കേട്ടശേഷം ശ്രീ പരമേശ്വരൻ വീണ്ടും പറയുന്നു:

"എനിക്കു നിന്നെ രക്ഷിപ്പാനശക്യം. ശ്രീപുരുഷോത്തമൻ തിരുവടിയുടെ കോപമെന്നാലൊഴിക്കരുതു. ക്ഷീരാർണ്ണ...... പുണ്ഡരീകാക്ഷൻ തിരുവടിയേ വേണ്ടും നിന്നെ രക്ഷിപ്പാൻ."

തന്നെ ശരണംപ്രാപിച്ച ദുർവ്വാസാവിനോടു് മഹാവിഷ്ണു പറയുന്ന വാക്കുകളും അന്നത്തെ സംഭാഷണശൈലിയുടെ ഒരു മാതൃകയാണു്.

"മഹർഷി, നിന്നുടെ തപസ്സിനുടെ മഹിമ പെരികെ നന്റു. ആരേനുമെന്നെ ഭക്തിയുള്ളവരെക്കണ്ടാൽ ശപിപ്പാനൊരുമ്പെടുവൂ.........രെ നിഗ്രഹിപ്പൂ. അതു് എനക്കു പക്ഷമല്ലല്ലോ. മഹർഷീ, നീയുമറിയവേണ്ടും. മഹർഷി, രാജാവിനുടെ കോപമെന്നാൽ ഒഴിക്കരുതു്. ഇന്നുമംബരീഷൻ പാടേ ചെല്ലു നീ. അവനേ വേണ്ടും നിന്നെ രക്ഷിപ്പാൻ."

ദേവീമാഹാത്മ്യത്തിലെ ഭഗവതിയും സുംഭനുമായുള്ള സംഭാഷണവും ഇവിടെ ഉദ്ധരിക്കുന്നതു് സ്ഥാനത്തായിരിക്കുമെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു. സുംഭൻ ദേവിയോടു പറയുന്നു:

"നീയൊരു പുരുഷർകൾ പൊരുനുവൊരു കന്യാവല്ല. ക്ഷ (പി?പ)ണകകന്യാവെന്റു തോന്റുമാറുമിരിക്കിന്റിതു. കുറളിയും കുണ്മായവും വല്ലവൊരുത്തി. ദുഷ്ടാത്മാവെൻറാൽ നീയെന്തു ചെയ്യിൻറതു. മഹാകാളിയും മാതൃക്കളും ശ്രീനരസിംഹിയുംകൂടിക്കലഹിച്ചല്ലയോ ജയിക്കിൻറിതു."

ഇതുകേട്ട് ദേവി സുംഭനോടു പറയുന്നതു ശ്രദ്ധിക്കുക:

> "എനിക്കു ഭർത്താവായിട്ടിരിക്കിന്റ നീയെന്നോടു പരുഷം പറയാതേ. യുദ്ധത്തിൽ ജയിച്ചു പിടിച്ചിഴച്ചുകൊണ്ടുപോം പുരുഷക്കു ഭാൎയ്യയാകിന്റൂ ഞാൻ. ചാലച്ചെറിയ നാളേയുണ്ടായിരുപ്പതൊരു പ്രതിജ്ഞയുണ്ടു്. ആ പ്രതിജ്ഞാഭംഗം വാരാതേ പാണിഗ്രഹണം പെണ്ണുവാനല്ലയോ നീ വന്നിതു. നിന്നുടെ ചാന്നജനമും ബന്ധുക്കളോടും കൂടവന്നു വിവാഹം പിഴകിപ്പോമതു യോഗ്യമല്ല. നീയെന്നെജ്ജയിച്ചു വിവാഹം പെണ്ണാതൊഴികിൽ മറെറാരുത്തരെന്നെജ്ജയിച്ചു വിവാഹം പെണ്ണുവൊരുത്തരില്ല ഇത്രൈലോക്യത്തിൽ. അതെയുമല്ല, നിന്നെക്കാട്ടിലുമൊരു സമൎത്ഥരെ കണ്ടതുമില്ല. അതേ ഞാങ്ങൾ പലരുണ്ടെന്റു നിനെക്കവേണ്ടാ."

മുകളിൽ ഉദ്ധരിച്ച സംഭാഷണഭാഗങ്ങളിൽ കാണുന്ന അകൃത്രിമതയും ആൎജ്ജവവും നോക്കുമ്പോൾ അക്കാലങ്ങളിലെ സ്വാഭാവികമായ സംഭാഷണശൈലിയാണ് ഇവയിൽ പ്രതിഫലിക്കുന്നതെന്ന് അനുമാനിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഈ സംഭാഷണങ്ങളിലെ ക്രിയാരൂപങ്ങളിൽ കാണുന്നവയും തമിഴ വ്യാകരണത്തെ അനുസരിക്കുന്നവയും ആയ ചില പ്രത്യയങ്ങളും ചുരുക്കം ചില പ്രയോഗവിശേഷങ്ങളും പ്രാചീനപദങ്ങളും മാററിക്കഴിഞ്ഞാൽ ഏതു പരിഷ്കൃതമായ ഗദ്യശൈലിയെക്കുറിച്ചുള്ള വിഭാവനയ്ക്കും അനുരൂപമായിട്ടുള്ള ഒരു ഗദ്യസരണി ഇവിടെ പ്രതിഫലിക്കുന്നതായി സഹൃദയന്മാൎക്ക് അനുഭവപ്പെടാതിരിക്കയില്ല. പല ക്രിയകളുടേയും ഭൂതകാലരൂപങ്ങൾ 'ഇതു' എന്ന പ്രത്യയത്തിൽ അവസാനിക്കുന്നതായി കാണാം. പ്രാചീനങ്ങളായ ഈ ക്രിയാരൂപങ്ങൾ കവിതയിൽ ഇന്നും തങ്ങിനിൽക്കുന്നുണ്ടു്. എന്നാൽ ഗദ്യത്തിൽ നാം സാധാരണ ഉപയോഗിക്കാറില്ല. അതിനാൽ "ആ പ്രതിജ്ഞാഭംഗം വാരാതെ പാണിഗ്രഹണം പെണ്ണുവാനല്ലയോ നീ വന്നിതു" എന്നിങ്ങനെയുള്ള വാചകങ്ങൾ നമുക്ക് അല്പം അരോചകമായി തോന്നിയേക്കാം. എന്നാൽ ഇവയിലെ 'വന്നിതു' 'ജയിക്കിന്റിതു' മുതലായ ക്രിയാരൂപങ്ങൾ ഇന്നത്തെ രീതിയിലാക്കി വായിച്ചാൽ ഇവയിൽ കാണുന്ന ഗദ്യശൈലി ആധുനികമായ അഭിരുചിക്ക് ഏററവും ഇണങ്ങിയതായിത്തന്നെ ഇരിക്കും. പുരുഷപ്രത്യയങ്ങളും മററും ചേൎന്ന ക്രിയാരൂപങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ള വാചകങ്ങളുടേയും കഥ ഇതുതന്നെയാണ്.

ഈ കൃതികളിലെ സംഭാഷണാത്മകങ്ങളായ ഭാഗങ്ങൾ പല ശതാബ്ദങ്ങൾക്കുമുൻപു കേരളത്തിൽ പ്രചരിച്ചിരുന്ന ഭാഷയുടെ സ്വരൂപത്തെ നമുക്കു കാട്ടിത്തരുന്നുണ്ടു്. പ്രാചീനകാലത്തു സാധാരണ ഉപയോഗത്തിലിരുന്ന ഭാഷയുടെ രൂപം മനസ്സിലാക്കുവാൻ പദ്യകൃതികളെയോ, വൈചിത്ര്യബഹുലമായ ഗദ്യകൃതികളെയോ സമാശ്രയിച്ചതുകൊണ്ടു യാതൊരു ഫലവുമില്ലല്ലോ. അതിനാൽ ഈ കൃതികളിലെ ലളിതങ്ങളായ സംഭാഷണ

ഭാഗങ്ങൾ ഭാഷാചരിത്രകാരന്മാരുടെ ഗാഢമായ ശ്രദ്ധയ്ക്കു വിഷയീഭവി ക്കേണ്ടവയാണ്.

അംബരീഷനെ വർണ്ണിക്കുന്ന ഘട്ടത്തിൽ അലങ്കാരത്തിന്റെയോ അമിതമായ പദപ്രയോഗത്തിന്റെയോ ആർഭാടം ഒന്നും കൂടാതെ ചൂർണ്ണി കാപ്രായങ്ങളായ ചെറിയ വാക്യങ്ങളെക്കൊണ്ടു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗുണ ഗണങ്ങൾ ഇങ്ങനെ പ്രതിപാദിച്ചുകാണുന്നു:—

"സത്യത്തിങ്കലുറപ്പുടയൻ. ധർമ്മത്തിങ്കൽ പ്രധാനൻ. ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ നിപുണൻ. ശത്രുക്കളെ ജയിക്കും സ്വഭാവ മുടയൻ. ദാക്ഷിണ്യശീലൻ."

ചുരുങ്ങിയ വാക്കുകൾകൊണ്ടും ചെറിയ വാചകങ്ങൾകൊണ്ടും എത്ര യോ നിപുണമായിട്ടാണു് ഇവിടെ പ്രതിപാദ്യത്തെ ഗ്രന്ഥകർത്താവു് ആവിഷ്കരിച്ചിരിക്കുന്നതു്!

വസിഷ്ഠനെ സന്ദർശിക്കുവാൻ പോയിരുന്ന അംബരീഷമഹാരാജാവു് അയോദ്ധ്യയിൽ തിരിച്ചുവന്നപ്പോൾ ആ നഗരിയിലുണ്ടായ പരിവർത്തന ങ്ങൾ വർണ്ണിക്കുന്നതിനുപയോഗിച്ചിരിക്കുന്ന ഗദ്യരീതി എത്രമാത്രം വിശ ദവും വികസ്വരവുമാണെന്നു നോക്കുക.

"വിശ്വകർമ്മാവിനാൽ നിർമ്മിക്കപ്പെട്ട മാടംമാളിക ഗോപുരപ്രാസാദങ്ങൾ ചന്ദ്രാദിത്യതാരാഗണങ്ങളോട്ടുകൂടിന തേജസ്സിനെയുടയവായിതു. അമാത്യപുരോഹിതമന്ത്രികളും സാമന്തരും സേനാപതികളും വന്നുകൂടീതു. അനന്തരം തേർ കുതിരകരികാലാളോട്ടും കൂടവന്നുകൂടീതു. പഞ്ചമഹാശബ്ദ മൊ ച്ച പ്പെ ട്ടി തു. ശംഖുപടഹകാളതാള(ഹാഹാള?കാഹള) മാദിയായുള്ള ഭേരികൾ മുഴങ്ങിന. പൊയ്കയിലും ഉദ്യാന ങ്ങളിലും തളിരും മലരുമരുമ്പും പല്ലവങ്ങളും നിറയപ്പെട്ടിതു. വൃക്ഷങ്ങൾ കുളിർത്തു ബഹുഫലങ്ങളാൽ വരുഷിക്കപ്പെട്ടിതു. വസിഷ്ഠാദി മഹർഷികളും സുമന്ത്രാദിസാരഥികളും വേശ്യാം ഗനമാരും വിടരും നാടകഗണികമാരും വന്നു കൂടീതു. കൊട്ടും പാട്ടും കൂത്തും തുടങ്ങീതു. താന്താങ്ങളുടെ പദാർത്ഥങ്ങൾ തുട ങ്ങീതു. ഭാസ്കര(മൊ?നൊ)ഴിഞ്ഞിതു. ത(പ?മ)സ്സുകൾ വന്നുകൂടീതു. പരിവർത്തനങ്ങൾ കണ്ടിട്ടു പണ്ഡിതവർഗ്ഗമ ണഞ്ഞിതു. ചോരവൃത്തിയൊഴിഞ്ഞിതു. ചാരിത്ര്യം തുട ങ്ങീതു. ജാരപ്രവേശമൊഴിഞ്ഞിതു. നീചവൃത്തിയൊഴി ഞ്ഞിതു. നിത്യദാനം തുടങ്ങീതു. ആചാരഹീനകൾ പോയീതു. ആദരസ്തുതിതുടങ്ങീതു. വേദധ്വനി പ്രപഞ്ചമായിതു. അഗ്നി നിറച്ചിട്ടാഹുതിപ്പുക ആകാശമേറി മേഘങ്ങളോടുകൂടീതു. ശത്രുവർഗ്ഗം കെട്ടിതു. മിക്കുള്ള ക്ഷത്രിയർ വന്നുകൂടീതു. വസ്തു

വാഹനഭണ്ഡാരം പെരുകീതു. ഹസ്ത്യശ്വരഥം വന്നുളവായിനു. വാസുദേവബലദേവദാസികൾ വന്നുകൂടീതു. പാദപങ്കജം കണ്ടിട്ടു ആദരിച്ചു കൈക്കൂപ്പിനാർ.”

ദേവീമാഹാത്മ്യത്തിൽ, ഭഗവതി ധൂമ്രലോചനനെ ഭസ്മമാക്കിയ അവസരത്തിൽ ദേവിയുടെ വാഹനമായ സിംഹം കയർത്തുവന്ന അസുരപ്പടയുടെ നടുവിലെത്തി കാണിക്കുന്ന പരാക്രമം ഇങ്ങനെ വർണ്ണിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു:

“കരതലംകൊണ്ടു തല പിളന്നാൻ. ലലാടംകൊണ്ടു ലലാടം പിളന്നാൻ. ദന്തങ്ങൾകൊണ്ടു സന്ധുക്കൾ നുറുക്കിനാൻ. നാദംകൊണ്ടു നാളം പിളന്നാൻ. ബാൽകൊണ്ടെററി കാലാളെ......ൻറാൻ. കുതിര പിളന്നു രുധിരം കുടിച്ചാൻ. തേർത്തട്ടിലിട്ടു പാഞ്ഞു പാർത്തലത്തിലിട്ടാൻ. മദഹസ്തികളുടെ മസ്തകം പിളന്നാൻ. എൻറിവണ്ണം നാനാജാതിയുള്ള പരാക്രമ........ലസുരപ്പടയെല്ലാം നിമിഷമാത്രയിൽ അശേഷമായിക്കൊൻറുമുടിച്ചാൻ ഭഗവതിയുടെ സിംഹത്താൻ.”

ദേവിയും സുംഭനുമായുള്ള യുദ്ധവർണ്ണനയാണ് താഴെ കൊടുക്കുന്നതു്:

“ബ്രഹ്മാസ്ത്രം പ്രയോഗിച്ചാൻ സുംഭൻ. അതു കുണ്ഡികയുമ്മാല്യമായിതു, ഭഗവതിക്കു നാരായണാസ്ത്രം പ്രയോഗിച്ചതു ശ്രീപഞ്ചായുധമായിതു. ഭഗവതിക്കു ശ്രീരുദ്രാസ്ത്രം പ്രയോഗിച്ചതു ചന്ദ്രക്കലയായിതു. ഇന്ദ്രാസ്ത്രം പ്രയോഗിച്ചതു കിരീടമുടിയായിതു. ആഗ്നേയാസ്ത്രം പ്രയോഗിച്ചതു നെററിത്തൃക്കണ്ണിനു ജ്വാലയായിതു. സൂര്യാസ്ത്രം പ്രയോഗിച്ചതു രശ്മികളായിതു. വരുണാസ്ത്രം കലശമായിതു. വായവ്യാസ്ത്രം വേഗം കൊടുത്തിതു.”

ഭാവനാസമ്പത്തിയും അതേ സമയത്തു രചനാലാളിത്യവും ഒരുപോലെ ഇണങ്ങിച്ചേർന്നിരിക്കുന്ന, മഹാവിഷ്ണുവിൻെറ ആവാസസ്ഥാനമായ പാൽക്കടലിൻെറ വർണ്ണനയും ശ്രദ്ധാർഹമാകുന്നു.

“അനന്തൻ ഭഗവാനുട പള്ളിക്കിടക്ക. ആകാശമ്മേൽ വിതാനം. ചന്ദ്രാദിത്യന്മാർ വിളക്കു്. നക്ഷത്രതാരാഗണങ്ങൾ പുഷ്പം. ശ്രീയും ഭൂമിയും ഇരണ്ടു ശ്രീപാദം തടവിയിരുന്നരുളിൻറിതു. യക്ഷകിന്നരഗന്ധർവ്വസിദ്ധവിദ്യാധരകിമ്പുരുഷലോകപാലന്മാരും നാരദാദികളുമന്താദിമുനിമുഖ്യന്മാരും വീണാവേണുമൃദംഗകാഹളതാളഗീതവാദ്യനൃത്തങ്ങൾ കൊണ്ടു സ്തുതിച്ചിയങ്ങുവിതു. ബ്രഹ്മനാദിയായുള്ള ദേവകൾ നാലു വേദങ്ങളുമുച്ചരിക്കിൻറിതു. ചന്ദനം ചമ്പകം മന്ദാരം മാധവീ കുന്ദകുടകകുമുദകല്ഹാരസൗഗന്ധികകേതകീജാതികുസുമങ്ങളെ ത്തടവിക്കൊണ്ടുപോന്ന വീയിൻറ തെൻറൽകാററിനാൽ

പ്രപഞ്ചമായിതു. ബ്രഹ്മൻ തിരുവടി നാലുവേദത്തെയുമുദാത്താനുദാത്തസ്വരിതപ്രയത്നങ്ങളോടുകൂട സ്തുതിക്കിന്റിതു. മഹാസമുദ്രമൊച്ചപ്പെട്ടകിണക്കേ ക്ഷീരസമുദ്രത്തിനുടെ തിരൈമാലൈകൾ ഒന്റൊന്റേ ശീതജലത്തോടുകൂട മലൈക്കിന്റിതു. നാഗനാഥനുടെയായിരം ഫണങ്ങളുമായിരമാണിക്കമരതകം വൈഡൂൎയ്യഗോമേദകം പുഷ്യരാഗം പത്മരാഗം നീലം കുലിശം മുത്തുത്തുടക്കമുള്ള രത്നപ്രഭയാൽ സഹസ്രാദിത്യരശ്മിയെക്കീഴിട്ടു ജ്വലിക്കിന്റിതു.”

വ്യക്തികളെയും, സ്ഥലങ്ങളെയും, സംഭവങ്ങളെയും മററും വണ്ണിക്കുവാൻ മാത്രമല്ല, വസ്തുതകളെ യഥാൎത്ഥമായും സൂക്ഷ്മമായും പ്രതിപാദിക്കുവാൻ സമൎത്ഥവും എന്നാൽ അത്യന്തം ലളിതവുമായ ഒരു ഗദ്യരീതി പൂൎവ്വികരായ ഗദ്യസാഹിത്യകാരന്മാൎക്കു വശഗമായിരുന്നു എന്നുള്ളതു താഴെ പ്രദർശിപ്പിക്കുന്ന ഗദ്യഖണ്ഡിക നിൎവ്വിശങ്കം തെളിയിക്കും:

“മരംകൊണ്ടു കല്പിച്ചുള്ളതു മരക്കലം. ശരീരമും ശുക്ലമും ശോണിതമുംകൊണ്ടു കല്പിച്ചുള്ളതു. രോമമായി രുധിരമാംസമും തവ്വപ്പുമു മൂളൈമലമെന്റിജ്ജാതി. ശുക്ലത്തിൻവഴിയും (ശ്രോ? ശോ)ണിതത്തിൻവഴിയും ശരീരമാകിന്റതു അസ്ഥിസ്നായുമജ്ജ. മരക്കലത്തിന്നും മരംകൊണ്ടു വിലങ്ങിടിന്റിതു; ശരീരത്തിന്നുമെല്ലുകൊണ്ടു വിലങ്ങയിടിന്റിതു. മരക്കലത്തിന്നുമിരുമ്പാണി; ശരീരത്തിന്നു രോമങ്ങളാണി. മരക്കലത്തിന്നു കൽകൊണ്ടങ്കുരം താഴ്ത്തിന്റിതു; ശരീരത്തിന്നു ശ്വാസംകൊണ്ടു പ്രാണനിയങ്ങിന്റിതു. മരക്കലത്തിന്നു വിളക്കെണ്ണ തേക്കിന്റിതു; ശരീരത്തിന്നുമെണ്ണ തേക്കിന്റിതു. മരക്കലത്തിന്നു മരം കൂമ്പു; ശരീരത്തിന്നു മനം കൂമ്പു. മരക്കലത്തിന്നു വിയാമനുളൻ; ശരീരത്തിന്നു വിയാമൻ ക്ഷേത്രജ്ഞൻ. മരക്കലത്തിന്നു കൎമ്മകാരരുളർ; ശരീരത്തിന്നു കൎമ്മകാരർ മഹാഭൂതങ്ങൾ. മരക്കലത്തിന്നൊരു സ്ത്രീദേവതയുണ്ടു്; ശരീരത്തിന്നൊരു മഹാദേവതയുണ്ടു്. മരക്കലത്തിന്നു തണ്ണീർപ്പാത്രം തോൽ; ശരീരത്തിന്നു തണ്ണീർപ്പാത്രം വേറെയുണ്ടു്. മരക്കലത്തിന്നു അടിച്ചരക്കു മണൽ; ശരീരത്തിന്നടിച്ചരക്കു മലം. മരക്കലത്തിന്മേൽ നെടിയേററുമതു നല്ല വസ്തുക്കൾ; ശരീരത്തിന്മേൽ നെടിയേററുവതു രാഗദ്വേഷം. മരക്കലത്തിന്നു ചകരി കമ്പായക്കയറു; ശരീരത്തിന്നു കമ്പായക്കയറു പ്രാണവായുവും അപാനവായുവും. മരക്കലത്തിന്നു കൂറൈപ്പായ്; ശരീരത്തിന്നു കൂറൈപ്പാ ജീവൻ. മരക്കലത്തിൽ നെടിയേററുമതൎത്ഥം; ശരീരത്തിൽ നെടിയേററുമതാഹാരം. മരക്കലമപ്പുവിൻ നടവിലൈയിയങ്ങുവിതു;

ശരീരമും തണ്ണീരാലേയിയങ്ങുവിതു; മരക്കലം സമുദ്രത്തിലേയോടുവിതു; ശരീരവും സംസാരസമുദ്രത്തിലേയോടുവിതു. മരക്കലം കള്ളർവെട്ടിപ്പറിപ്പും; ശരീരമും യമദൂതർകൾ പറിപ്പർ. മരക്കലംപാലിമേലുറയ്ക്കും; ശരീരം വ്യാധിമേലുറെക്കം. മരക്കലം വേഗമായ് പെറത്തൊടിലംകുരന്താഴ്വർ; ശരീരമും സർവ്വവ്യാധിയെന്നാനിൻറവംകുരം താഴ്കും. മരക്കലം പലവരുഷം പരുമാറിനാൽ നശിക്കും; ശരീരമും ശതവർഷം പരുമാറിനാൽ നശിക്കും. മരക്കലം വരുണഭഗവാനാൽ കെടും; ശരീരമും പഞ്ചേന്ദ്രിയങ്ങളാൽ കെടും. മരക്കലം പരുമാററത്താലുദാസീനം; ശരീരമും വയസ്സുപുക്കാലുദാസീനം. മരക്കലം പിളന്നാലഗ്നിയിലിടുവർ; ശരീരം പ്രാണനോടു വേറുപെട്ടാലഗ്നിയിലിടുവർ. എന്നുമതിനാൽ ശരീരമും മരക്കലവുമൊത്തിട്ടല്ലോയിരിക്കിൻറിതു.''

ശരീരവും കപ്പലും സദൃശവസ്തുക്കളാണെന്നു സമർത്ഥിച്ചുകൊണ്ടു് ഗഹനങ്ങളായ ആധ്യാത്മികതത്വങ്ങളെ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്ന ഈ ഖണ്ഡിക പ്രാചീനഗദ്യത്തിൻെറ നിപുണതയ്ക്കു് ഒരു നിദർശനമാണു്.

പ്രസ്തുതകൃതികളിൽ പ്രധാനമായി കാണുന്നതു് ലളിതവും സുഗമവുമായ പ്രതിപാദനരീതിയാണെങ്കിലും അവിടവിടെ പ്രൗഢവും ഗംഭീരവുമായ പ്രതിപാദനവും ദൃശ്യമായിരിക്കുന്നു. ചില ഉദാഹരണങ്ങൾ എടുത്തുകാണിക്കാം. അംബരീഷോപാഖ്യാനത്തിൽ മഹാവിഷ്ണുവിനെ ഇങ്ങനെ വർണ്ണിക്കുന്നു:—

''തിരുവുടമ്പെവ്വണ്ണം ഇരിക്കിൻറിതെൻറു ബ്രഹ്മനാലുമീശ്വരനാലും ത്രയത്രിംശാദിദേവകളാലും ശാസ്ത്രകളാലുമറിയരുതെൻറുള്ള തിരുവുടമ്പും ശ്രീപാദം തിരുവിരൽക്കം തിരുവരയും തിരുവുദരമും തിരുനാഭിക്കമലമും തിരുമാരവും തിരുക്കയ്യും തിരുക്കഴുത്തും തിരുമുഖാരവിന്ദമും തിരുപ്പവഴവായും തിരുമുറുവൽക്കൊടിയും തിരുക്കപോലമും തിരുമൂക്കും തിരുനയനങ്ങളും തിരുവക്കൊടിയും തിരുച്ചെന്നിയും തിരുനെററിത്തടമും തിരുമുടിപ്പുരപ്പും കിരീടമുടിയും ശ്രീകൗസ്തുഭമും തിരുവാഭരണങ്ങളും തിരുവുടമ്പിൻ പരിശിവ്വണ്ണമെന്നുമതു ബ്രഹ്മനാലുമറിയപ്പെടാതെയിരിക്കിൻറിതു. മററുമീജാതിയെല്ലാരിടെ അഹങ്കാരവും ഗർവ്വും കേട്ടു സർവ്വവ്യാപിയായിരുന്നരുളിൻറ ഭഗവാൻ ശ്രീപുരുഷോത്തമൻ തിരുവടി പള്ളിക്കുറിപ്പു ചെയ്തരുളിൻറ ക്ഷീരാർണ്ണവത്തെക്കുറുകി നമസ്കരിച്ചണത്തിനാൻ.''

മഹിഷാസുരൻെറ ശിരസ്സറുത്തു താഴെയിട്ടു് അതിനു മുകളിൽ നിന്നുകൊണ്ടു താണ്ഡവം ചെയ്യുന്ന ദേവിയെ വർണ്ണിക്കുന്ന ഭാഗം പ്രൗഢമായ രചനാരീതിക്കു മറെറാരുദാഹരണമാണു

"കുടർകൊണ്ടു മാലചാൎത്തി, നിണംകൊണ്ടു കച്ചകെട്ടിപ്പിണാംകൊണ്ടമ്മാനയാടി, പിടിക്കപ്പെട്ടായുധങ്ങളുയൎത്തിനിൻറരുളിൻറ മഹാദേവിയു(ടെ? ടൽ) ബ്രഹ്മാണ്ഡത്തെത്തടവിൻറതു. സഹസ്രബാഹുക്കളെക്കൊണ്ടു ദിക്കുകളെത്തടവിൻറിത. ഇവ്വണ്ണമേ നിൻറരുളിൻറ മഹാദേവിയെക്കണ്ടു പ്രീതിപ്പെട്ടു യക്ഷഗന്ധൎവ്വവിദ്യാധരകിമ്പുരുഷാദികളും മുനിജനമും ദേവിയുടെ ചരിതാ ചൊല്ലിസ്തുതിച്ചു വന്ദിച്ചു നിൻറ കാലത്തു ഭഗവതിയും ശാന്തമൂൎത്തിയാവൂതും ചെയ്തു. തങ്കൽ നിൻറു പുറപ്പെട്ട മഹാകാളിയേയും മാതൃക്കളേയും സ്ത്രീപ്പടയും കൂട തങ്കലേ ലയിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു ദിവ്യരൂപിണിയായിരുന്നരുളിനാൾ ജഗന്മാതാവായിട്ടിരിക്കുന്ന മഹാദേവി."

അലങ്കാരപ്രയോഗങ്ങളും ദീൎഘങ്ങളായ വാക്യങ്ങളും ഈ കൃതികളിലെ ഗദ്യശൈലിക്കു പ്രൗഢതവരുത്തുന്നതായി കാണാം. അംബരീഷവൎണ്ണനയിൽ ഒരു ഭാഗം നോക്കുക:—

"ചക്രധരനെക്കണക്കെ കരകമലത്തിങ്കൽ ധരിക്കപ്പെട്ട ശംഖുചക്രങ്ങളെയുടയൻ. ഈശ്വരൻ തിരുവടിയെക്കണക്കേ ദഹിക്കപ്പെട്ട കാമദേവനെയുടയൻ. സുബ്രഹ്മണ്യനെക്കണക്കേ ലക്ഷ്മിക്കു തോററിൻറ ഗംഗയുടെയൊഴുക്കു (കി ? ക)ണക്കെയിരുന്ന ഗാംഭീൎയ്യത്തെയുടയൻ. അതേയുമല്ല, ആദിരാജാവു ഭഗീരഥനുടെ മാൎഗ്ഗവതിയായിട്ടിരുന്നോൻ."

അംബരീഷൻെറ അസാന്നിധ്യത്തിൽ അയോദ്ധ്യ എപ്രകാരമിരുന്നുവെന്നു വൎണ്ണിക്കുന്നതിന് ഉപമാലങ്കാരം ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്നതു നോക്കുക:—

"ജലത്തോടു വെറുപെട്ട നദിക്കണക്കേയും, ഫലത്തോടു വേറുപെട്ട വൃക്ഷം കണക്കേയും, കുലത്തോടു വേറുപെട്ട കുലാംഗനയേക്കണക്കേയും, നലത്തോടുവേറുപെട്ട പൂമാനെക്കിണക്കേയും, ചാരിത്രിയത്തോടു വേറുപെട്ട പതിവ്രതയേക്കണക്കേയും, ദരിദ്രനായിന നരനെക്കണക്കേയും, ഉത്സാഹത്തോടു വേറുപെട്ട തൽപരനെക്കണക്കേയും, പുഷ്പത്തോടു വേറുപെട്ടു പൊയ്കയെക്കിണക്കേയും സന്താപഹൃദ(സ്ത ? ന്ത)രായിജ്ജനത്താൽ നിറയപ്പെട്ടിരിക്കിൻറിതു."

അംബരീഷൻെറ രാജ്യത്തെ ഉൽപ്രേക്ഷാപരമ്പരകൾ ഉപയോഗിച്ച് ഇങ്ങനെ വൎണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു.

“അദ്ധ്യാപനമദ്ധ്യയനം പ്രതിഗ്രഹം ദാനമാദി ഇഷ്ടകർമ്മനിരതരായ തപസ്സ്വാദ്ധ്യായതൽപരരായ് വ്രതോപവാസദീക്ഷിതരായിരിക്കിൻറ ബ്രാഹ്മണവർഗ്ഗത്താൽ നിറയപ്പെട്ടിരുന്നമയാൽ ബ്രഹ്മലോകമെൻറു തോൻറുമാറുമിരുന്നിതു. അതെയുമല്ല. പ്രളയ (ഘടതട ? ഗജഘടാകട) വിഗളിതമായിന മദവാരിപൂരിതത്താലാർദ്രിതമായിന കല്ലോലനദീയുഗാന്തങ്ങളെയുടയവായ പ്രളയ (ഘടതടാ ? ഘനഘടാ) ടോപഗർജ്ജിതങ്ങളായിന ഗന്ധസിന്ധുകുഞ്ജരപതികൾ മന്ദരമലയെ പ്രാപിച്ച കിണക്കേയും, അഞ്ജനമലൈയാഗോത്രം പെററാരെക്കിണക്കേയും, നീലമേഘം നിരന്നു വന്നിറങ്ങിന കിണക്കേയും, നല്ലവാനൈത്തലവങ്ങളാൽ നിറയപ്പെട്ടിരുന്നമയിനാൽ ഹിമവൽക്കടതടമെൻറു തോൻറുമാറുമിരുന്നിതു.

അതേയുമല്ല, മനസ്സിനെയും വൈനതേ (ന ? യ)നെയും വേഗംകൊണ്ടു വെൻറിട്ടിരുന്നശ്വരത്നങ്ങളാൽ നിറയപ്പെട്ടിരുന്നമയാൽ സിന്ധുദേശമെൻറു തോൻറുമാറുമിരുന്നിതു. അതേയുമല്ല, അത്യന്തം വിദഗ്ദ്ധരായി രൂപയൗവനസൗഭാഗ്യസമ്പന്നരായിരുന്ന സ്ത്രീകളാൽ നിറയപ്പെട്ടിരുന്നമയാൽ അമരാവതിയെൻറു തോൻറുമാറുമിരുന്നിതു. അതേയുമല്ല, വീണാവേണുമൃദംഗശം (ഖു ? ഖ)പടഹ കാ (ഹ) ള താളഗീതവാദ്യങ്ങളാൽ കേ (ാ) ല (ാ) ഹലസങ്കുലമായിരുന്നമയാ (ൽ) ഗന്ധർവ്വനഗരിയെൻറു തോൻറുമാറുമിരുന്നിതു. അനേകമായിരം രത്നങ്ങളാൽ നിറയപ്പെട്ടിരുന്നമയാൽ വൈശ്രവണാലയമെൻറു തോൻറുമാറുമിരുന്നിതു. നാനാജാതിയുള്ള രത്നങ്ങളുള്ളമയാൽ നാഗലോകമെൻറു തോൻറുമാറുമിരുന്നിതു. മററും നാനാജാതിവിചിത്രം നാനാപ്രകാരമായുളവാകിൻറവററാൽ അലംകൃതമായിരിക്കിൻറിതു.”

സംസ്കൃതസാഹിത്യത്തിൽ ദണ്ഡിപ്രഭൃതികളുടെ ഗദ്യകൃതികളിൽ കാണുന്നതുപോലെയുള്ള ശ്ലേഷാലങ്കാരവും പ്രാചീനമലയാളഗദ്യത്തിൽ ഉപയോഗിച്ചിരുന്നതിനും ഈ കൃതികളിൽനിന്നും ഉദാഹരണങ്ങൾ എടുത്തു കാണിക്കാം. അംബരീഷൻെറ അനുഗ്രാഹകമായ ഭരണത്തിൻെറ ഫലമായി ഐശ്വര്യസമ്പൂർണ്ണമായിത്തീർന്ന അയോദ്ധ്യയുടെ വർണ്ണനയിൽ ശ്ലേഷാലങ്കാരം ചമത്കാരമയമായി പ്രയോഗിച്ചിരിക്കുന്നു.

“രാജ്യത്തിലേതുമൊരു ദുഃഖമില്ല. രതിയിലേ കേശഗ്രഹണമുള്ളിതു. കണ്ണിലേ കാമമുള്ളിതു. കാവ്യങ്ങളിലേ ദൃഢബന്ധം. ശാസ്ത്രങ്ങളിലേ ചിന്ത. വില്ലിലേ ഗുണവിശേഷം വരിൻറിതു. നായാട്ടിലേ കളവുള്ളിതു. സ്വപ്നത്തിലേയൊരുത്തരെയൊരുത്തം ചതിക്കിൻറിതു. സ്വജനങ്ങളിലേ വികല്പമുള്ളിതു.”

അലങ്കാരപ്രയോഗത്തിൽ മാത്രമല്ല ഭാഷാശൈലിയിലും സംസ്കൃതത്തിൻെറ അധിപ്രസരത്തിനു് ഈ കൃതികളിലെ ഗദ്യശൈലി കുറെയൊക്കെ വിധേയമായിട്ടുണ്ടു്. വസിഷ്ഠമഹർഷി അംബരീഷനു നൽകുന്ന ജ്ഞാനോപദേശത്തിലെ ഒരു ഭാഗം ഉദാഹരണത്തിനായി ഉദ്ധരിക്കാം.

“നഖാംഗുഷ്ഠപാദജംഘാജാനുരുജഘനപൃഷ്ഠഗുദപ്രദേശാപാനനാഭോദരവക്ഷകക്ഷഭുജഹസ്താംഗരേഖാജിഹ്വാദന്താധരോഷ്ഠനാസികാകപോലകർണ്ണനയനഭ്രൂലലാടകേശാദിമുതലായുള്ള ശരീരത്തിങ്കൽ വയ്ത്തു മഹാഭൂതങ്ങളാകിൻറവൈ ഭൂമ്യാപോഗ്നിവായുആകാശമാകിൻറ പഞ്ചമഹാഭൂതങ്ങൾ. ശബ്ദസ്പർശരൂപരസഗന്ധമായ് പഞ്ചതന്മാത്രകളും പഞ്ചബുദ്ധേന്ദ്രിയങ്ങളും പഞ്ചമഹാഭൂതങ്ങളുമവററിൻ ഗുണമാകിൻറതു.”

ഹ്രസ്വവാക്യത മികച്ചുനിൽക്കുന്ന ഒരു ഗദ്യസരണിയാണു് ഈ കൃതികളിൽ ആപാദചൂഡം സാധാരണയായി കാണുന്നതെങ്കിലും ചുരുക്കം ചില സന്ദർഭങ്ങളിൽ ദീർഘങ്ങളായ വാക്യങ്ങളും ഇവയിൽ കാണാവുന്നതാണ. ഒരു ഉദാഹരണം :—

“തത്ത്വം നിരൂപകരായിരിപ്പോർക്കു ലോകയാത്രയറിഞ്ഞു ശബ്ദത്താൽ ഇഹപരമിരണ്ടുകി ഭാവനിശ്ചയം സമദർശിനിരൂപമേ സൂര്യരശ്മിരാകാശദീപപ്രകാശമായ സപ്തസമുദ്രമൊരു ഗോ(ഷ്പ)ദമാകവും, മഹാമേരുവൊരണുവാകവും തത്ത്വം നിരൂപണം പണ്ണി സകലകല ജ്ഞാനങ്ങളൈ ദിവ്യപ്രസാദങ്ങളാകിൻറ മഹാഹൃദയമേ ദീപമാക്കി രൂപം പ്രത്യക്ഷമാക്കി സമസ്തപ്രാണികളുടെ ഹൃദയത്തിങ്കൽ ക്ഷേത്രജ്ഞനെൻറു വസിച്ചു അരുളിൻറ ദൈവത്തേ പൂർവ്വകാലത്തു പ്രസാദമാക്കി ദിവ്യരൂപത്തേ ജ്യോതിഃസ്വരൂപമാക്കി അഭിമാനജ്ഞാനമാകിൻറ ഇരുട്ടിനൈ ദീപജ്ഞാനത്താലേ കെടുത്തു സർവ്വാർത്ഥകാമമെന്നും ദോഷം കെടുത്തു മോക്ഷാർത്ഥമേ ആദിബ്രഹ്മസ്വരൂപമേ ആഭാസമാത്രത്താൽ ശരീരയോഗമേ തെരിന്തഷ്ടയോഗം പണ്ണി പൃഥിവ്യപ്പുതേജോവായുരാകാശമാകിൻറ പഞ്ചഭൂതങ്ങളൈയടക്കി ചന്ദ്രസൂര്യനറിഞ്ഞു നിൻറ ചൈതന്യസ്വരൂപ...............ത്യഗദ മ......രാജാവേ, എൻറരുളിച്ചെയ്താൻ വസിഷ്ഠൻ തിരുവടി.”

അതിപ്രാചീനങ്ങളായ ചമ്പുക്കളിലേയും വൃത്തഗന്ധികളായ ഗദ്യകൃതികളിലേയും വർണ്ണനാരീതി അനുസ്മരിപ്പിക്കുന്ന ചില വർണ്ണനകളും ഈ കൃതികളിൽ ദൃശ്യമായിട്ടുണ്ടു്. ‘ഒരിടം’ എന്നും ‘ഒരിടത്തു്’ എന്നും അവസാനിക്കുന്ന വാക്യശൈലിയിലുള്ള വർണ്ണനകൾ പ്രാചീനകൃതികളിൽ സുലഭങ്ങളാണല്ലോ. അവയോടു സാദൃശ്യം വഹിക്കുന്ന ഒന്നാണു് അംബരീഷോപാഖ്യാനത്തിലെ കൈലാസവർണ്ണനയിൽനിന്നും താഴെ ഉദ്ധരിക്കുന്ന ഭാഗം.

“ ഏഴു കൊടുമുടിമേൽ സപ്തർഷികളും നക്ഷത്രമാലാമണ്ഡലസഹിതനായ ശശാങ്കമൗലിയെ നമസ്കരിക്കിൻറ ഋഷിമുഖ്യന്മാരാൽ പരിവൃതനായിരുന്നരുളിൻറ ചന്ദ്രശേഖരൻ തിരുവടി സന്നിധിയിൽ ഗണപതിഭഗവാനുടെ ഭോജനവിഹാരശോഭിതമൊരിടം. സുബ്രഹ്മണ്യനുടെ ബാലക്രീഡാനൃത്തവൃന്ദവിശേഷരമ്യമൊരിടം. കടുന്തുടിയുടെ ഝടഝടാരവത്താൽ പൂജിതമൊരിടം. ശാസ്താവിനുടെ മൃഗയാകോലാഹലമൊരിടം. ശൂലശ്ശുല്കാരസഹിതമൊരിടം. സിംഹനാദബന്ധിയൊരിടം. ഗജഗണങ്ങളുടെ പരിഭ്രമമൊരിടം. മയൂരനാദകുക്കുടഹംസമത്തമദതികോകിലകപോതസങ്കുലന്ദത്തേ(ാ?)പശോഭിതമൊരിടം. ഭൂതത്താന്മാരാൽ സരഭസമൊരിടം. ഇവ്വണ്ണമിരുന്ന ശ്രീ കൈലാസമൊരിടം. ”

കൈലാസവണ്ണനയുടെ മറെറാരു ഭാഗത്തിൽ പരമശിവൻെറ പർയ്യായപരമ്പര പ്രകീർത്തനം ചെയ്തിരിക്കുന്നതു് എഴുത്തച്ഛൻെറ കൃതികളിൽ സാധാരണ കണ്ടുവരുന്ന ഈ രീതിയുടെ പൂർവ്വമാതൃകകളെ പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്നതായി വിശ്വസിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. പ്രസ്തുതമായ ഭാഗം:—

“ ശിഖരത്തിന്മേൽ വസിച്ചരുളിൻറ ദേവദേവേശൻ സർവ്വരൂപാസി പന്നഗാഭരണൻ പാർവ്വതീവല്ലഭൻ പാപഹരൻ പരമാത്മാവു പശുപതി പരശുധരൻ പരമേഷ്ഠി വൻവിരൂപാക്ഷൻ പങ്കജാസനവന്ദിതൻ വേദപരൻ നിർമ്മലൻ ഭാഗീരഥീവല്ലഭൻ ഭാനുലോചനൻ ഭൂതനാഥൻ ഭക്തപ്രിയൻ ഭക്തമുക്തിദൻ മുനിജനവന്ദ്യൻ മുകുന്ദനാഥൻ മൂർത്തിത്രയൻ ത്രൈലോക്യനാഥൻ ത്രയീമയൻ ത്രിവാസിവന്ദ്യനയനൻ ത്രികാലദർശി ഗുണാത്മജൻ ശക്തിധരൻ ശാർങ്ഗപാണിപ്രിയൻ കപർദ്ദി കപിലലോചനൻ കാമദേവൻ ശംഭു ശർവ്വൻ ശാങ്കരൻ ശമിതവിഷയൻ ശൈലസുതാപതി ഈശ്വരൻ ഈശാനൻ ഈകാതിയൻ നാരായണപ്രിയൻ നരകമാർഗ്ഗവിരോധി നിഷ്കളൻ നിത്യൻ നിർമ്മലൻ നിഖിലേശൻ ശൈലാധിവാസി ഗോപതി ഗൗരീപതി ഗണഗജൻ ഗഗനമരുദഹൻ സലിലധരൻ ഗജേന്ദ്രമൂർത്തി കാളകണ്ഠൻ മണികണ്ഠൻ വിഷകണ്ഠൻ കപാലി പിംഗലനയനൻ പിതൃവനവാസക്ഷമാകരൻ ക്ഷേമകരൻ ക്ഷപിതമന്മഥൻ സകലമുനിവന്ദ്യൻ...”

II

ഇതുവരെ പ്രതിപാദിച്ചതു് പ്രസ്തുതകൃതികളിലെ രചനാരീതിയെപ്പററിയായിരുന്നുവല്ലോ. ഇവയിൽ ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്ന ഭാഷയുടെ സ്വരൂപം മനസ്സിലാക്കുവാൻ സഹായിക്കുന്ന ചില പ്രാചീനതകളുടെ മുദ്രകൾ എടുത്തുകാട്ടുവാനാണു് ഇനി ഉദ്യമിക്കുന്നതു്.

(i) വർണ്ണഭേദം.

ഇന്നു നാം സാധാരണ പറയുകയും എഴുതുകയും ചെയ്യുന്ന സ്വരങ്ങളിൽനിന്നും വ്യഞ്ജനങ്ങളിൽനിന്നും ഭിന്നങ്ങളായ സ്വരങ്ങളും വ്യഞ്ജനങ്ങളും പദങ്ങളിൽ പ്രാചീനകാലത്തു് ഉപയോഗിച്ചുവന്നിരുന്നു. അങ്ങനെയുള്ള പല വർണ്ണഭേദങ്ങളും പ്രസ്തുതകൃതികളിൽ കാണുന്നുണ്ടു്. അവയിൽ പ്രധാനമായ ചിലതിനെ എടുത്തുകാണിക്കാം.

		പുറം
൧.	അകാരത്തിനു പകരം ആകാരം	
	ഞാങ്ങൾ	൨, ൫
	വാരാതെ	൩൮
൨.	അകാരത്തിനു പകരം ഇകാരം	
	കിണക്കേ	൭
൩.	അകാരത്തിനു പകരം എകാരം	
	പെണ്ണി	൬, ൧൫
	പെണ്ണുമാറു്	൧൨
	പറെകെ	൧൫
	പെള്ളി	൨൦
൪.	അകാരത്തിനു പകരം ഏകാരം	
	അടിയേൻ	൧൫
൫.	അകാരത്തിനു പകരം ഐകാരം	
	വിറൈക്കിൻറു	൩൦
	നിനൈക്കിൻറ	൩൪
൬.	ഇകാരത്തിനു പകരം ഉകാരം	
	വരുഷം	൧൦
	വരുഷിക്ക	൧൬
	പരുപാലിച്ചു	൧൨
൭.	ഉകാരത്തിനു പകരം ഇകാരം	
	തങ്ങളിടെ	൩൨
൮.	ഋകാരത്തിനു പകരം ഉകാരം	
	അമുതു	൪, ൨൦

പുറം

൯. എകാരത്തിന്ന പകരം ഐകാരം
    ഇന്ദ്രനൈ ൩൬
    സമ്പത്തിനൈ ൩൭

൧൦. ക കാരത്തിന്ന പകരം ഗകാരം
    വിവേഗിക്കിൻറവന ൨
    വിവേഗിച്ചാൻ ൮

൧൧. ‘ങ്ങ’യ്ക്കു പകരം ‘ഞ്ഞ’
    ഇഞ്ഞനെ ൧
    ഇഞ്ഞിനെ ൬

൧൨. ‘ഞ്ച’യ്ക്കു പകരം ‘ഞ്ഞ’
    കഴൈഞ്ഞു ൯

൧൩. ജകാരത്തിന്ന പകരം യകാരം
    അയൻ ൧൮

൧൪. ഡകാരത്തിന്ന പകരം ളകാരം
    ചൂളാമണി ൭

൧൫. ണകാരത്തിന്ന പകരം ‘ണ്ണ’
    വീണ്ണു ൨൫
    വീണ്ണന ൪൨

൧൬. ദകാരത്തിന്ന പകരം തകാരം
    ചേതിരാജാവു് ൩

൧൭. ‘ന്ത’യ്ക്കു പകരം ‘ൻറ’
    ഇരുന്നവൻറനുടെ ൨൯

൧൮. ‘ന്ന’യ്ക്കു പകരം ‘ൻറ’
    നിൻറ ൩൫
    ആകിൻറ ”
    എൻറാൽ ൩൭
    എൻറിയെ ൪

൧൯. യകാരത്തിന്ന പകരം ജകാരം
    ജാത്രാകുക ൩

൨൦. ‘ര’യ്ക്കു പകരം ‘ഇര’
    ഇരണ്ടു ൨
    ഇരാജാവു ൫

		പുറം
൨൧.	വകാരത്തിനു പകരം മകാരം	
	മീണ്ടുകൊണ്ടു്	൬
	ജനമും	,,
	വർഗ്ഗമും	൨
൨൨.	വകാരത്തിനു പകരം ബകാരം	
	സംബദ്ധിച്ചു	൧
	സ്വയംബരം	൧, ൨, ൪
	സംബദ്ധിക്കിൻറുതല്ല	൫
൨൩.	ഴകാരത്തിനു പകരം ടകാരം	
	നാടി	൯
൨൪.	ൽ' ന് പകരം ർ'	
	കുടർ	൯
൨൫.	ഹകാരത്തിനു പകരം അകാരം	
	അരൻ	൧൮

പലവക

൨൬.	അന്തരിയാമി	൧൩
൨൭.	ഉൺക	൨൧
൨൮.	ഐംപലം	൯
൨൯.	ഐംപത്തൊൻറു	൧൪
൩൦.	കന്ന്യാവു്	൩
൩൧.	കുണ്ടിക	൨൧
൩൨.	മഹരിഷി	൧൯
൩൩.	വൈശ്രവണൻ	൩൧
൩൪.	ശരൺ	൧൨, ൨൧

(ii) അപൂർവ്വപദങ്ങളും പഴയ പ്രയോഗങ്ങളും

൧.	അടിദ്രവ്യം	൨
൨.	അമിയും	൩൮
൩.	അവററാൽ	൮
൪.	അർവ്വിരാജ്യം	൨
൫.	ഇതമായിന	൭
൬.	ഇനക്കി	൪
൭.	ഈയങ്ങിൻറ	൬

		പുറം
൮.	ഇവറേറാട്ട	൩
൯.	ഇറുതാകിയ	൭
൧൦.	ഉമിണ്ണു	൨
൧൧.	ഉളൻ	൩, ൪
൧൨.	ഉളർ	൧൦
൧൩.	എങ്ങേം	൩൦
൧൪.	എതിരവേ	൧൫
൧൫.	എന്മൊരു	൧൪
൧൬.	എന്മോൻ	൨൭
൧൭.	ഒല്ല	൧൨
൧൮.	ഒല്ലാ	൫
൧൯.	കംപായ്കയറു്	൧൦
൨൦.	കറളൻ	൬
൨൧.	കറുകി	൧
൨൨.	കറുകിൻറ	൩൦
൨൩.	കറുകുക	൧൧
൨൪.	കശൽ	൧൧
൨൫.	ക്രൂറ	൨൯
൨൬.	കൊടേ	൯
൨൭.	ചാന്നജനം	൪൨, ൪൪
൨൮.	ചാല	൨൦
൨൯.	ചാലവും	൪
൩൦.	തവ്വപ്പുമം	൧൦
൩൧.	നീരാട്ടുപള്ളി	൨൦
൩൨.	നെടിയേറുമതു	൧൦
൩൩.	നെസ്സല	൯
൩൪.	പലാതി	൧൩
൩൫.	പളുകി	൩൦
൩൬.	പറതട്ടീതു	൪൫
൩൭.	പാലി	൧൦
൩൮.	പിരിയ	൩൯

		പുറം
൩൯.	പിഴകുക	൪൪
൪൦.	പെണ്ണിക്കും	൯
൪൧.	പെണ്ണുവാൻ	൧൧
൪൨.	പെരുമം	൧൨
൪൩.	പെരുംപൊതി	൯
൪൪.	പെറത്തൊടിലങ്കുരം	൧൦
൪൫.	മകുടപ്പൂൺ	൪൨
൪൬.	മടയൻ	൪, ൫, ൬
൪൭.	മരക്കലം	൧൦
൪൮.	മിടിച്ചു	൩൦
൪൯.	മുറുവൽ	൨൬
൫൦.	മുളൈമലം	൧൦
൫൧.	വാറെ	൧
൫൨.	വിയാമൻ	൧൦
൫൩.	സിംഹത്താൻ	൩൪

(iii) ഭാഷാശൈലി

൧.	അതിനാംമാറു	൫
൨.	അരുളിച്ചെയ്യുക്കേട്ടു	൧, ൪, ൫
൩.	ഉണർത്തക്കേട്ടു	൧
൪.	എഴുന്നരുളിനോനാകിൽ	൪
൫.	മാലയിട്ടാളാകിൽ	൨
൬.	കണ്ടുവരുവോയാകിൽ	൩
൭.	ചൊല്ലിക്കടാകിൻറകാലത്തു	൫
൮.	തേർമേലേറി	൫
൯.	ദമയന്തിക്കു ചൊല്ലവേണ്ടും	൧
൧൦.	നിൻറിതോര	൫
൧൧.	പോകിൻറമയാൽ	൪
൧൨.	മോക്ഷത്തെയുടയരായ്	൬
൧൩.	വാണാമ്പോൽ	൬

		പുറം
൧൪	വാക്കുകൊള്ളവേണ്ടും	൧
൧൫.	വന്നിട്ടിരിക്കുമെൻറാൽ	൫
൧൬.	വിളിച്ചുകൊണ്ടവൾകൈയ്യിൽ	൫
൧൭.	അവൾ കൊണ്ടുചെൻറിമ്മാംസം ചമെച്ചു കൊടുക്കവേണ്ടും എന്നുടെ സ്വാമിക്ക്	൫
൧൮.	എന്തുകിലോ	൧൧
൧൯.	മുപ്പത്തറുമാറു	൯
൨൦.	ഒൻപതിൻകഴിഞ്ഞു	൯
൨൧.	തുടങ്ങിനാനംബരീഷൻ	൧൧
൨൨.	ഉദാസീനംപെണ്ണി	൧൧
൨൩.	ശരീരത്തെ ഉടയരായി	൧൧
൨൪.	എന്നേ വിസ്മയമേ	൧൨
൨൫.	നീന്തിരുവടിക്കു ശരണടിയേൻ	൧൨, ൨൧
൨൬.	മോഹമെന്നും സമുദ്രത്തിൽ	൧൨
൨൭.	വേണ്ടുൻറിതില്ല	൧൨
൨൮.	പരചക്രഭയമോ	൧൧
൨൯.	മനസ്സില്ലായ്കയോ	൧൨
൩൦.	ശരീരാ ഉൽപത്തിയാകിൻറിതു	൧൩
൩൧.	എഷ്ഠി	൧൩
൩൨.	തത്ത്വംനിരൂപകരായിരിപ്പോർക്കു	൧൪
൩൩.	പ്രസാദമാക്കി	൧൪
൩൪.	നല്ലവകൊണ്ടു പറെക.	൧൫
൩൫.	കണക്കെയും; കിണക്കെയും	൧൬
൩൬.	ഒഴികിലുമൊഴിയാം	൧൬
൩൭.	ഭാസ്കരനൊഴിഞ്ഞിതു	൧൬
൩൮.	വേദധ്വനി പ്രപഞ്ചമായിതു	൧൭
൩൯.	വിരിയ പ്രസാദിക്കും	൧൭
൪൦.	തിരുവായ്പോക്കു	൧൮
൪൧.	കനകോപമുടയനായ്	൧൭
൪൨.	എന്നിവയുടയനായ്	൨൦
൪൩.	വസ്ത്രം പകന്നു	,,

		പുറം
൪൪.	അഴകുതായേ	൨൦
൪൫.	വിളിച്ചു എൻറിയേ	,,
൪൬.	ശപിച്ചരുളിനേൻറായാകിൽ	൨൧
൪൭.	ഞെറിഞ്ഞപൂകത്തകായ്	,,
൪൮.	തിരുനയനത്തൻ	,,
൪൯.	രാജാവും......ജപിക്കിനേൻറാൻ	൨൨
൫൦.	നിനക്കു വിറൈക്കിൻറിതു	൨൫
൫൧.	ആകിനേൻറയും	൨൭
൫൨.	പതിന്നാനാഴി	൯
൫൩.	തമിഴായ്പ്പെട്ടുക്കപ്പെട്ടിതു	൨൯
൫൪.	അവൻ (സുരഥരാജാവ്)	,,
൫൫.	പ്രാപിച്ചാൻ സുരഥനാകിൻറ രാജാവ്	,,
൫൬.	ഇരുന്നവൻറന്നുടെ	,,
൫൭.	ജയിക്കാവൊരുത്തിയല്ല	,,
൫൮.	സവ്വപ്രാണികളെയും മോഹം വരുത്തുവൊരുത്തി	,,
൫൯.	ഇതുവിഷയം	൩൦
൬൦.	ബാലച്ചെറിയനാളെ	൩൭
൬൧.	പ്രതിജ്ഞ പിടിച്ചിരിപ്പിതുണ്ടു്	,,
൬൨.	ബാഹ്ലക്കളാൽ ചിലവുകൊണ്ടു്	൪൦
൬൩.	വിവാഹം പിഴകിപ്പോമതു	൪൪

(iv) തമിഴ്പ്രയോഗങ്ങൾ

൧.	അത്തനയിൽ	൫, ൬
൨.	അനൽ	൬
൩.	ആനതു	൧
൪.	ആയിന	൧, ൭
൫.	ഇത്തിനയൊൻറു ചെയ്യതു	൫
൬.	ഇന്നും	൪, ൩[illegible]
൭.	ഉട എൻറൾ	൩൩

		പുറം
൮.	എത്തിന ഉള	൫
൯.	എന്ന പാപമേ	൩
൧൦.	എന്ന വിധിവശമേ	,,
൧൧.	എൻപോൻ	,,
൧൨.	എൻറമാകിലും	൨
൧൩.	കാണ്മാവടി	൪
൧൪.	കേട്ടു (ചോദിച്ചു)	൨
൧൫.	ദൂതർകളെ	൪
൧൬.	നിനൈക്കിൻറുതെൻറ	൬
൧൭.	പണ്ണി	൨
൧൮.	പുരുഷരൈ	൧
൧൯.	മനുഷരൈ	,,
൨൦.	നളനൈ	൧, ൪
൨൧.	മുടിയുമോ	൬
൨൨.	രാജാക്കളും	൬, ൧൨
൨൩.	കലിയൻ	൧, ൨
൨൪.	ദ്വാപരത്താൻ	൨
൨൫.	വന്ത	൧൧, ൭
൨൬.	ഇരുന്നമയിനാൽ	൭
൨൭.	ഇരുന്നമയാൽ	,,
൨൮.	അതേയുമല്ല	,,
൨൯.	തോററിൻറ	,,
൩൦.	എത്തനയും	,,
൩൧.	ആയിരുന്ത	൮
൩൨.	ഇപ്രകാരമാന	൯
൩൩.	മൂലാധാരത്തുക്കു്	,,
൩൪.	പന്തിരുപലം	,,
൩൫.	പന്തിരുകൈയെഞ്ഞു	,,
൩൬.	പെറുമാറിനാൽ	൧൦
൩൭.	ഭക്തർകൾ	൧൧
൩൮.	ഉണത്തുകിൻറ	,,

പുറം

൩൯. അതുളിൻറ ൧൧
൪൦. ആകവും ൧൩
൪൧. വയ്ത്തു ,,
൪൨. ഐമ്പത്തൊൻറു ൧൪
൪൩. അറിന്തു ൧൪
൪൪. വേണ്ടുവൊൻറു ൧൬
൪൫. എനക്കു് ൧൬, ൧൮, ൧൯
൪൬. ഇൻറിയേ ൧൬
൪൭. ജാതികളുക്കു ൧൭
൪൮. നൻറു ൨൬
൪൯. വിചാരിച്ചാൻ (അന്വേഷിച്ചു) ൨൯
൫൦. അവർകൾക്കു ൩൦
൫൧. തലൈമർ ൩൮

(v) സംസ്കൃതപ്രയോഗങ്ങൾ

൧. അധ്യവസായം ൪,൯,൩൦
൨. അല്പപുണ്യർ ൧
൩. ഉപക്രമിക്ക ൫
൪. നളനെ മനസ്സുകൊണ്ടു ഭരിച്ചവനെയെൻറിയേ ൧
൫. പട്ടവേഷമുദ്രനായ് ൩
൬. പുഷ്കലൻ ൨
൭. പ്രച്ഛന്നവേഷത്താലവിടെ സംഭവിക്കും ൪
൮. ഭർത്താ(ർത്തൃ)വിയോഗം ൩
൯. യാതൊരു രാജ്യത്തിങ്കൽ നിന്നാൽ പരിപാലിക്കപ്പെട്ടവൂ ൧
൧൦. വിദർഭവിഷയത്തിങ്കൽ ,,
൧൧. ചക്രധരനെക്കണക്കെ കരകമലത്തിൽ ധരിക്കപ്പെട്ട ശംഖുചക്രങ്ങളെയുടയൻ ൭

		പുറം
൧൨.	ഇക്ഷ്വാകുവംശത്തിലുള്ളോനംബരീഷൻ	൭
൧൩.	അച്ച്യുതനനന്തശയനൻ ശ്രീപുണ്ഡരീകാക്ഷൻ	,,
൧൪.	രൂപയൌവ്വനസൌഭാഗ്യസമ്പന്നയായിരുന്ന	,,
൧൫.	ശ്രോ(ശോ)ണിതം	൧൩
൧൬.	പെരുകിനസന്താപനായ്	൧൬
൧൭.	ശയനാദിനി	൧൯
൧൮.	ആലസ്യൻ	൩൦
൧൯.	വിസ്തരേണ	൩൧,൩൫
൨൦.	ധർമ്മേണ	൨൯
൨൧.	കുതൂഹലിച്ചു	൩൩

(vi) വ്യാകരണസംബന്ധമായ പ്രത്യേകതകൾ

൧.	അഗ്നിയിൻറിയേയും	൪
൨.	അല്ലയോവെൻറ	,,
൩.	അതിയിൽ	൨
൪.	എൻറനടെ	,,
൫.	എഴുന്നരുളിനാലും	൫
൬.	കേട്ടയിതു	൪
൭.	നദിങ്കലും	,,
൮.	വസ്തുവിൻറിയേയും	,,
൯.	ആകവുമുണ്ടു്	൧൧
൧൦.	അഗ്നിമണ്ഡലത്തുൾ	൯
൧൧.	ജനത്തിങ്കൽ	൧൧
൧൨.	അംബരീഷൻവാക്ക	൧൨
൧൩.	ഉറപ്പിപ്പതു്	൧൭
൧൪.	അനുഷ്ഠിയാതെ	൧൮
൧൫.	ഓടിക്കൊണ്ടു്	൨൫
൧൬.	കണ്ണദ്വാരത്തിങ്കൽ	൩൦
	ഇരുവസുരകൾ	,,

		പുറം
൧൮.	കൊട്ടുത്തവനന്തരം	൩൦
൧൯.	ഇയങ്ങിൻറവനന്തരം	,,
൨൦.	കലഹിച്ചവനന്തരം	൩൧
൨൧.	അറിയിച്ചവനന്തരം	,,

(vii) ക്രിയകൾ

ഈ കൃതികളിൽ കാണുന്ന ക്രിയാരൂപങ്ങൾ പ്രായേണ തമിഴിലെപ്പോലെ ലിംഗവചനപ്രത്യയങ്ങൾ കൂട്ടിച്ചേർത്തിട്ടുള്ളവയാണ്. ലിംഗവചനപ്രത്യയങ്ങളുള്ള ക്രിയകൾതന്നെ പ്രകൃതിയെ ആസ്പദമാക്കി രണ്ടു വിഭാഗങ്ങളായി തിരിക്കാം.

൧. തമിഴിലും മലയാളത്തിലും പൊതുവായ പ്രകൃതികളുള്ളവ.

ഉദാഹരണം:—

അരുളിനാൻ	കൊടുത്തുവിട്ടാൾ
ഉണത്തിനാൻ	തരുവൻ
എണ്ണിനാൻ	വന്നുകൂടീതു
ആയീതു	ഒച്ചപ്പെട്ടിതു
ആയിരിക്കിൻറിതു	എഴുന്നള്ളീതു
തുടങ്ങിനാർ	ഉളവായിതു മുതലായവ.

൨. സംസ്കൃതപ്രകൃതിയുള്ളവ.—

ഉദാഹരണം:—

നമസ്കരിച്ചാൻ	നിന്ദിച്ചായ്
പരിണമിക്കിൻറിതു	നിഗ്രഹിച്ചാൾ - മുതലായവ.
അദ്ധ്യവസിച്ചാൻ	

ഈ രീതിയിലുള്ള ക്രിയാരൂപങ്ങളാണ് ഏറിയകൂറും ഈ കൃതികളിൽ കാണപ്പെടുന്നതെങ്കിലും മലയാളവ്യാകരണമനുസരിച്ചുള്ള പ്രത്യയങ്ങൾ ചേൎന്ന ക്രിയാരൂപങ്ങളും കാണുന്നുണ്ട്.

ഉദാഹരണം:—

	പുറം
ആശ്ലേഷിച്ചു	൬
കണ്ടതുമില്ല	൪
കാണാ	൫
കേട്ടതു	൪
ചെയ്തീല	൫
ചൊല്ലുക	൫
തുടങ്ങീതു	൬
തേപ്പൂതും കുളിപ്പൂതും ചെയ്ക	൪

	പുറം
പൊരുവുത്	൨
വസിച്ചു	൩
ഇല്ല	൪
കഴിഞ്ഞു	൫
നശിയ്ക്കും	൧൦
പരുപാലിച്ചു	൧൨
എഴുനീൽക്കാ	,,
അറിക	൧൬
ഇടാ	,,
ബഹുമാനിപ്പതു	,,
ആക്കുക	൧൮
ചെയ്തു	൧൮, ൬൯
പ്രാപിക്കൈവു	൧൯
പറെക	,,
ഒഴിയാം	൧൩
പ്രസാദിക്കും	൧൭
കൊടുത്തു	൧൭, ൧൪
രക്ഷിച്ചു	൧൪
അനാദരിച്ചു	൨൧
അറിയിക്കെണം	൬൦
പ്രീതിപ്പെട്ടു	൬൧
അധ്യവസിച്ചു	൬൦
അരുളി	൬൨
കുതൂഹലിച്ചു	൬൬
പെരുകി	,,
ചൊല്ലാം	൬൩
കൊണ്ടുപൊയ്ക്കളഞ്ഞു	൬൭
നിഗ്രഹിക്കപ്പെട്ടു	,,
കൊണ്ടുപോരിക	൬൪
ചമഞ്ഞു	൮൧
പാഞ്ഞു	,,
ഒഴിഞ്ഞു	,,

പ്രസ്തുതകൃതികളിലെ ഭാഷയെ സംബന്ധിച്ച അപഗ്രഥനപരമായ ഈ പഠനം നമ്മുടെ സാഹിത്യഭാഷയുടെ പുരോഗതിയിൽ ഒരു പ്രത്യേക ഘട്ടത്തെ പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്നവയാണ് ഈ കൃതികൾ എന്ന നിഗമനത്തിലേയ്ക്കു നമ്മെ നയിക്കുന്നു. മൂലദ്രാവിഡഭാഷയുടെ ശാഖകളാണല്ലോ

തമിഴ്, തെലുങ്ക്, കന്നാടകം, മലയാളം മുതലായവ. ഏകഗോത്രകൾ എന്ന നിലയിൽ പരസ്പരം മൗലികമായ സാജാത്യം ഉള്ളവയാണെങ്കിലും ചരിത്രാതീതകാലങ്ങളിൽതന്നെ തമിഴും മലയാളവും വിഭിന്നങ്ങളായ പ്രവണതകൾ ഉള്ള ഭാഷകളായിത്തീന്നിരുന്നു. പശ്ചിമഘട്ടത്തിനു കിഴക്കുവശം തമിഴും, പടിഞ്ഞാറുവശം മലയാളവും സ്വതന്ത്രമായി സംഭാഷണഭാഷകളായി വികസിച്ചുവന്നുവെങ്കിലും ഒരു സാഹിത്യഭാഷ എന്ന നിലയിൽ അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുവാൻ തമിഴിനാണു് പ്രഥമമായി സാധിച്ചതെന്നു് അനുമാനിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. തമിഴ്ഭാഷയെ സാഹിത്യപരമായി ഉപയോഗപ്പെടുത്തുവാൻ സമാരംഭിച്ചതു് ആദ്യമായി തമിഴ്നാട്ടിലായിരിക്കാമെങ്കിലും അതിപ്രാചീനകാലങ്ങളിൽതന്നെ കേരളക്കരയിൽ തമിഴിൽ സാഹിത്യസൃഷ്ടി ചെയ്തുവന്നിരുന്നു എന്നുള്ളതു് വിസ്മരിക്കാവുന്നതല്ല. മലയാളത്തിൽ സാഹിത്യവ്യവസായം ഗണ്യമായി സമാരംഭിക്കുന്നതിനു മുൻപു് കേരളീയരുടെ സാഹിത്യപരമായ കഴിവുകൾ പ്രകടിപ്പിക്കുവാനുള്ള ഉപാധിയായി സാഹിത്യപരമായി അഭിവൃദ്ധിപ്പെട്ടിരുന്ന തമിഴിനെ അവർ ഉപയോഗിച്ചിരുന്നതായി വിചാരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഇങ്ങനെ ഗോത്രബന്ധംകൊണ്ടു് തമിഴിനോടു് സാജാത്യം വഹിക്കുന്നതും അതേസമയത്തുതന്നെ പ്രകടമായ വൈജാത്യം പ്രകടിപ്പിക്കുന്നതുമായ മലയാളഭാഷ കേരളീയക്കു് സംഭാഷണോപയോഗിയായി മാത്രം വത്തിക്കുകയും അവരുടെ സാഹിത്യാഭിരുചിയെ ചരിതാത്ഥമാക്കുവാൻ അവർ തമിഴ്ഭാഷയെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തിരുന്ന ഒരു കാലഘട്ടം ഉണ്ടായിരുന്നിരിക്കണം. എന്നാൽ തമിഴ്സാഹിത്യത്തെമാത്രം സമാശ്രയിച്ചു് തങ്ങളുടെ സാഹിത്യജീവിതം നയിച്ചു് തൃപ്തിയടയുവാൻ കേരളീയർ സന്നദ്ധരായില്ല എന്നു് അനന്തരകാലത്തു മലയാളഭാഷയ്ക്കും സാഹിത്യത്തിനും ഉണ്ടായ പുരോഗതി തെളിയിക്കുന്നു.

മലയാളസാഹിത്യം അതിൻെറ പ്രാഥമികഘട്ടങ്ങളിൽ രൂപം, ഭാവം, ഭാഷ എന്നീ വിഷയങ്ങളിൽ തമിഴിനോടു വളരെ കടപ്പെട്ടിരിക്കുവാനേ തരമുള്ളു. മലയാളഭാഷ അതിൻെറ വ്യാകരണസംബന്ധവും ശബ്ദകോശപരവുമായ പ്രത്യേകതകളോടുകൂടി സാഹിത്യരചനയ്ക്കായി ഉപയുക്തമായപ്പോൾ സാഹിത്യപരമായി പുരോഗതി പ്രാപിച്ചിരുന്ന തമിഴിൽനിന്നും പലതും കടമെടുത്തിരിക്കുവാൻ ഇടയായിട്ടുള്ളതു വെറും സ്വാഭാവികം മാത്രമാണു്. ഇങ്ങനെ തമിഴ്ഭാഷയുടെയും സാഹിത്യത്തിൻെറയും സഹായത്തോടുകൂടി മലയാളഭാഷയ്ക്കു ഗണനീയമായ പുരോഗതി കൈവന്നിരിക്കണം.

എന്നാൽ നമ്മുടെ സാഹിത്യചരിത്രത്തിലെ ഈ പ്രതിസന്ധിയുടെ പ്രാതിനിധ്യം വഹിക്കുന്ന കൃതികൾ നമുക്കു കിട്ടിയിട്ടില്ലെന്നുതന്നെ പറയാം. തമിഴിനെ ആവശ്യാനുസരണം ഉപജീവിച്ചുകൊണ്ടു് അഭിവൃദ്ധി പ്രാപിച്ചുവന്ന മലയാളസാഹിത്യം കാലക്രമേണ സംസ്കൃതത്തിൻെറ അധിപ്രസരത്തിനു വിധേയമായിത്തീർന്നു. കേരളത്തിൽ സംസ്കൃതം പ്രചാരത്തിൽ വരികയും സംസ്കൃതപണ്ഡിതന്മാർ ഉണ്ടാവുകയും ചെയ്തു

തോടുകൂടിയാണ് മലയാളസാഹിത്യത്തിന് ഇങ്ങനെ ഒരു നിറപ്പകർച്ച ഉണ്ടായതു്. എന്നാൽ സംസ്കൃതം അതിന്റെ സ്വാധീനശക്തി മലയാളത്തിലേയ്ക്കു ചെലുത്തുവാൻ സമാരംഭിച്ചപ്പോൾ സംസ്കൃതസാഹിത്യത്തിലെ ഭാവത്തിനല്ലാതെ രൂപത്തിനോ ശബ്ദകോശത്തിനോ പെട്ടെന്നു മലയാളത്തിലേയ്ക്കു സംക്രമിക്കുവാൻ സാധിച്ചിരിക്കയില്ല. സംസ്കൃതത്തിലെ പ്രതിപാദ്യങ്ങൾ മലയാളികൾ സ്വകീയഭാഷയിൽ കൈകാര്യം ചെയ്യുവാൻ സമാരംഭിച്ച കാലങ്ങളിലും കാവ്യരൂപത്തിനും ഭാഷാശൈലിക്കും മററും അവർ തമിഴിനെ ഏറെക്കുറെ ഉപജീവിച്ചിരുന്നുവെന്ന് അനുമാനിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ മലയാളസാഹിത്യത്തിലെ ഈ ഘട്ടവിശേഷം വളരെ ദീർഘിച്ചുപോകുവാൻ കേരളത്തിലെ സംസ്കൃതപ്രചാരവും, കേരളീയരുടെ സംസ്കൃതാഭിനിവേശവും അനുവദിച്ചില്ല. സംസ്കൃതത്തിലെ പ്രതിപാദ്യങ്ങൾ മാത്രമല്ല വിഭക്തിപ്രത്യയങ്ങളോടു കൂടിയവയും അല്ലാത്തവയുമായ ശബ്ദങ്ങളും മലയാളസാഹിത്യരചനയുടെ കരുക്കളായി കാലക്രമത്തിൽ അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടു. ഈ വിധത്തിൽ മലയാളസാഹിത്യവും തമിഴുസാഹിത്യവുമായുള്ള വേഴ്ചയെ ശിഥിലപ്പെടുത്തുവാനും മലയാളസാഹിത്യത്തെയും ഭാഷയെയും സ്വാധീനം ചെയ്യുവാനും സംസ്കൃതം മുന്നേറിവരുന്ന ഒരു കാഴ്ചയാണ് ഈ കൃതികളിലെ ഭാഷാരീതിയിൽ പ്രതിഫലിച്ചുകാണുന്നതു്. ഈ മുന്നേററത്തിന്റെ പ്രാരംഭത്തെയോ വിജയത്തെയോ അല്ല ഈ കൃതികൾ പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്നതു്. സംസ്കൃതത്തിന്റെ തള്ളിക്കയററം സമാരംഭിച്ച് കുറെയൊക്കെ പുരോഗമിച്ചു് വിജയസാദ്ധ്യതകൾ പ്രകടമാക്കിയെങ്കിലും വിജയസിദ്ധിയോ വിജയനിശ്ചയംപോലുമോ ഉണ്ടായിട്ടില്ലാത്ത ഒരു പതനം ആണ് ഈ കൃതികളിൽ ദൃശ്യമാകുന്നതു്.

ഈ പ്രസാധനത്തിന് അവലംബമായി സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളതു് മാനുസ്ക്രിപ്റ്റ്സ് ലൈബ്രറിയിലെ ൩൮൨-ാംനമ്പർ ഗ്രന്ഥമാണ്. * ഈ ഗ്രന്ഥത്തിനു കുറഞ്ഞപക്ഷം നാനൂറുകൊല്ലത്തെ പഴക്കമെങ്കിലും കല്പിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ ഈ കൃതികൾക്കു ഇതിലുമധികം പഴക്കമുണ്ടായിരിക്കണമെന്ന് അനുമാനിക്കാവുന്നതാണ്. ഇവയുടെ പ്രാചീനത നിർണ്ണയിക്കുവാൻ മററുപാധികൾ ഒന്നുംതന്നെ സുലഭമായിട്ടില്ല. പ്രാചീനമലയാളസാഹിത്യത്തിൽ, വിശേഷിച്ചും ഗദ്യസാഹിത്യത്തിൽ ഗവേഷണം ചെയ്യുന്നവർക്ക് ഈ പ്രസിദ്ധീകരണം പ്രയോജനകരമായിത്തീരുമെന്നു പ്രത്യാശിക്കുന്നു.

തിരുവനന്തപുരം,
൧-൧൨-൧൯൩൧. } പി. കെ. നാരായണപിള്ള.

* ഈ ഗ്രന്ഥത്തെപ്പററി കൂടുതൽ അറിയുന്നതിന് 'ശ്രീവാസുദേവസ്തവം' എന്ന കൃതിക്ക് ലേഖകൻ എഴുതിയിട്ടുള്ള അവതാരിക നോക്കുക.

പ്രാചീനമലയാളഗദ്യമാതൃകകൾ

(ഒന്ന്)

നളോപാഖ്യാനം

....

ഉഴറിപ്പോകിൻറതെൻറവാറേ വിദർഭവിഷയത്തിങ്കൽ സ്വയംബരമുണ്ടെ
ൻറു കേട്ടങ്ങു നോക്കിപ്പോകിൻറിതു. ഞങ്ങളുമങ്ങു നോക്കിപ്പോരിൻേറാ
മെങ്കിൽ ഞ... ... ...

... ...

ൻറരുളിച്ചെയ്യക്കേട്ടു യാതൊൻറു തിരുവുള്ളമാനതു ചെയ്‌വുതെൻറുണ
ത്തിനാൻ നളൻ. എൻകിൽ നീ ചെൻറു ദമയന്തിക്കു ചൊല്ലവേണ്ടും അല്പ
പുണ്യ ... ... മാലയിട്ടു ഭത്താവാക്കിക്കൊള്ളവേണ്ടു
മെൻറിഞ്ഞിനെ ലോകപാലന്മാരരുളിച്ചെയ്യക്കേട്ടു പറവുമെൻറു സംബ
ദിച്ചു പോകിൻറവൻ നമസ്കരി ... ...
ചെൻറു ചൊല്ലരുതാതെയിരിക്കം സ്ത്രീരൂപത്താൽ ചെൻറു ചൊല്കിലേ
യാവൂതെൻറുണത്തക്കേട്ടു നിനക്കിഷ്ടമായിനരൂപത്താൽ ചെൻറാലു
മെൻറവർത ... ... ാകിയൊരു
സ്ത്രീരൂപത്തെ സംഗ്രഹിച്ചു ചെൻറു ദമയന്തിയെ[1]ക്കുറുകിച്ചൊന്നാൻ. 'കേ
ണം ഭദ്രേ, ലോകപാലന്മാരുടെ ഒരു ... ... സ്വയംബരമ ... ...
വാക്കുകൊള്ളവേണ്ടും നീ അല്പപുണ്യരാകിയ മനുഷരെയൊഴിഞ്ഞിട്ടു":
എൻറ ദൂതിയുടെ വാക്കുകേട്ടു ചൊന്നാൾ ദമയന്തി ... ...
... ... "കോണാഭദ്രേ, ...
വീരസേനപുത്രൻ നളനെ മനസ്സുകൊണ്ടു ഭരിച്ചുവനെയെൻറിയേ ലോ
കപാലന്മാരെയും മറെറാരു പുരുഷരെയും ... ...
യോഗ്യമല്ല"യെൻറു ദമയന്തിയുടെ വാക്കുകേട്ടകമേയുണ്ടാകിയ പ്രീതി
യോടുംക്രൂട ലോകപാലന്മാരെക്കുറുകി ദമയ ... ...
കേട്ടരുളിച്ചെയ്തൂർ ലോകപാലന്മാർ.

"എടോ നമ്മുടെ കാര്യം[2]വഴച്ചുയോടും ക്രൂടച്ചെൻറു ചൊന്നാ
നിവനെൻറു ... ...
ൻറു മുന്നം ദേവരാജാവുകൊടുത്തരുളിനാൻ. യാതൊരു രാജ്യത്തിങ്കൽ
നിന്നാൽ പരിപാലിക്കപ്പെട്ടവൂ. ... ...

അ ... ക്രൂട അന്തഃപുരം പുക്കാൻ അക്കാലത്തു ലോകപാലന്മാരുടെ
മുന്നിൽ വഴിയ ....രംകചിഹ്നം നിങ്ങളെങ്ങേനാക്കിപ്പോകിൻറു
എൻറലോകപാലന്മാരുടെ അരുളിച്ചെ ... ...

(1) കുറുകി = അടുത്തു (2) [illegible]

ാ ത്തനാർദ്വാപരത്താനം കലിയുഗനം ഞാങ്ങൾ വിദർഭവിഷയത്തി
ങ്കൽ സ്വയംബരത്തിന്നു പോ ... ... എൻറകലിയൻ വാക്കകേട്ടു
അരുളിച്ചെയ്താര ലോകപാലന്മാർ. ഞാങ്ങളുങ്ങനി......ൻറില്ല. നി
ങ്ങൾ സ്വയംബരത്തിന്നുപോകവേണ്ടാ. വീരസേനപുത്രൻ നളനെ
മാലയിട്ടാൾ ദമയന്തി. എൻറാലതിയില്ലുള്ള ഇച്ഛവേണ്ടാ. അൻറു
കേട്ടു കല്പിച്ചാൻ കലിയൻ, "ഇത്ര രാജസമൂഹമിരിക്കെച്ചെ... ... ...
മാലയിട്ടാളാകിൽ ദമയന്തിയുടെ മനസ്സിനെ ഞാൻ കെടുക്കിൻറുണ്ടു.
നളനുടെ വസ്തുവാഹനഭണ്ഡാരത്തോടും കൂടക്കളെഞ്ഞുപോയ്ക്കുഴിയുമാറു
ചെയ്യിൻറനെൻറനുടെ രാ .... കൊണ്ടു അനുഭവിച്ചു ചിലനാൾ
കഴിഞ്ഞെടുത്തുവെച്ചു അടിദ്രവ്യംകൊണ്ടുമാസീവസ്ക്കുമാപടയോടും കൂട
വിദർഭിവഷയത്തിൽ ——. ... ...
കാലത്തു കേട്ടാൻ കലിയൻ. നളനെകെടുപ്പാനുള്ള ഉപായമെന്തെ
ൻറു വിവേഗിക്കിൻറവനു തോൻറീതു. "നളനാലോട്ടവേ ——രാജ്യത്തി
ങ്കൽപോയിരിക്കിൻറ പുഷ്കലനെക്കൊണ്ടുപൊരുവൂ"തെൻറു പുഷ്കലനു
ടെയാശ്രമത്തെപ്രാപിച്ചുചൊന്നാൻ കലിയൻ. "കാണാരാജാവേ, നിന്നുടെ
രാജ്യത്തെ ഉദാസീന —— ഇഞിയായല്ലോ ഞാനിനക്കശേഷം പണ്ണി
അവ്വിരാജ്യത്തെക്കൊണ്ടു തരിൻേറ" നെൻറ കലിയൻ വാക്കകേട്ടു ചൊ
ന്നാൻ പുഷ്കലൻ. "എല്ലക രന്താകവനെഞ്ജ—— ചെയ്‌വുതെൻറു
കേട്ടു" നി ചെൻറവനോടു ചൂതുപൊര വേണ്ടും. നിനക്ക സംബ... ...
ൻറവകെന്ന വിചാരിച്ചാൽ അവൻ സംബദിക്കും. സംബദിച്ചാൽ
... അ ... ... ർവാഹന ഭണ്ഡാരമും പടയും കൂട ... ...
ഹൃദയത്തിങ്കൽ ൈ ... ... റചെയ്യാട്ടിക്കളെഞ്ഞു തരു
വൻ. പിന്നെസ്സുഖത്താൽ രാജ്യോം വാണു ... ..." ച്ചു
പുഷ്കലനെയും കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോന്ന നളനുടെ രാജധാനി ... ...
"രാജാവേ, നിന്നോടു ചൂതുപൊരുവുതെൻറു ഞാൻ വന്നിതു നി . ...
ണ്ഡാരമും രാജ്യമും പടയും കൂട പണയം വച്ചു ചൂതിെ ....
ന്നു പോയവൻ ചൂതില്ലുള്ള ആവേശത്താൽ വിരെ ... ...
... ... വരത്തുടങ്ങീതു ... ...
തുടങ്ങിനാൾ അപ്പൊഴുതു രാജാവിനാൽക്കാണു ... ...
... ... ടിയിലൊരു തലകൊണ്ടു പൊത്തിപ്പി
ടിക്കിൻറ കാഴ്ത്തുറി ....
വുകണ്ടുനിൻറ ദമയന്തിയും പെരുതാകിയ സന്താപത്തോടും കൂട.......
ത്തും ലെജ്ജപ്പെട്ടിരിക്കും ഭർത്താവു ഇവനല്ലോ നിവ്.......................
പിന്നെയിരണ്ടു കൂറയുമിണ്ണു കൊട്ടത്താൻ. നീയെൻറാമകിലും

വെളിച്ചപ്പെടവേണ്ടുന്നോരം ക്രൂരകൊണ്ടുട്ടക്ക .... ത്ര ... ...
പട്ടുവേഷമുദ്രനായ്ച്ചെന്റു ഇക്ഷ്വാകുരാജധാനിയെ പ്ര പിച്ചാൻ. ഇ
ക്ഷ്വാകുരാജാവിനോടുകൂടി ... ...ച്ചിയങ്കിന്റ കാല
ത്തുരിക്കലേ അശനം. വെന്നിലത്തെ ശയിപ്പൂതു. രസമാനവസ്തു താം
ബൂലാ ... ... ചെയ്തു ഏകളകതനായ് ഇന്നകാലപ്രു കേ
ട്ടാൻ വിദർഭരാജാവു, എന്നുടെ മകരം ദമയന്തി നളനോടുകൂ... ......
നോടു കൂടി പോയ ളളെവിശ്വസിക്കരുതു എന്ന പാപമോ എന്ന. എ വിധി
വശമെ, എന്നുടെ മകരംദ ... ... രാജ്യത്തിങ്കലുള്ളോരു
ബ്രഹ്മണനാളൻ. അവൻ വാർഷ്ണേയനെന്നോൻ. അവനെവി ....
നുടെ മകരം ദമയന്തിയെയാരാഞ്ഞു കണ്ടുവരുവോയാകിൽ അഴകിയൊരു
ഗ്രാമം തരുവൻ. എൻറു കേട്ടവനമ ————
ഗരങ്ങളിലും ഗ്രാമങ്ങളിലും പ മാറിയത്തു ഒരു പ്രദേശവാർത്തകേട്ടാൻ.
ചേതിരാജാവു പുത്രിയുടെ കന്യാപുര ... ...
ടിയുളർ മങ്ങള പൂച്ചരെയും ചന്തുകളുംകൂട്ടവതും ചെയ്തിന്റേറാരം.
അവാരംക്ക ചില വ്രതങ്ങളുള ... .ദീക്ഷിച്ചി
നാട്ടു വേറുപെട്ടവൃത്തും ചെയ്തു അനവരതമൊഴുകിന്റ കണ്ണുനീരെൻറി
ങ്ങനെ ചില സ്ത്രീജനം തമ്മിൽ പറയി ... ...
... ... ട്ടു പോന്നു വിദർഭവിഷയത്തെ പ്രാപി... ......
ാവിനെക്കുറികി ചൊന്നാൻ ദമയന്തിയെക്കണ്ടതുമവളുടെ വാർത്ത കേട്ടി
തുമവളെക്കണ്ടെക്കൊണ്ടുതുമി .... ചേതിരാ .... ടെക
ന്യാപുരത്തിൻകൽ കന്യാവിനോടുകൂടിയൊരു സൈരന്ധ്രിയുളരം മങ്ങളരം
പൂച്ചരെക്കയും ചാന്തുംകളഭംകൂട്ടതും ചെയ്തിന്റേറാരം. അവരക്ക ചില
.. ളള ദീക്ഷിച്ചുപോരിന്റേറാരം തൈലസ്നാനം താംബൂലം-ശയനമെൻ-
റിവറെറാടു വേറുപെട്ടവൃത്തും ചെയ്തു അനവരതമൊഴുകിന്റ ഹർഷാശ്രുക്ക
ളെയുടഎൻറാരം. ചില(?)സ്ത്രീജനം തമ്മിൽ പ്പ ... ചില്ലയിൻറുറതുണ്ടെന്റ
ബ്രഹ്മണൻ ചൊന്നാൻ. അപ്പൊഴുതു രാജാവും കുതൂഹലിച്ചു എന്നുടെ
മകരം ദമയന്തി ചാലവും ചേതിരാജാവു നമുക്കു തായുടപ്പിറ — — —
— യൻ — — — ന്ദയെ — — — — — — — വിട ത്തെ
പ്രാപിപ്പാനും വിഷയമുണ്ടു് ഭർത്താവിയോഗത്തിൽ ക്ലേശിപ്പാനുമവകാ
ശമുണ്ടു്. നമ്മുടെ ദൂതകരം ചെൻറുചൊല്ലീട്ടു പോരിക എന്നു
— — — — — — — — കേട്ടിട്ടുമവരംതനെക്ക പുത്രിയെയല്ലാ.
എൻറാൻ. അവളെ ക്ലേശപ്പെടാതെയിങ്ങു [1]ജാത്രാകുകയെന്റു - - - -
ചേതിരാജാവിനോടറിയിച്ചു. രാജാവും കുതൂഹലിച്ചു ഞാനൊവു വസ്തു
അറിഞ്ഞുതില്ലേയെന്റു ചൊല്ലി അനേകമായിരം ദാസീവർഗ്ഗത്തോടും

1, ജാത്ര = യാത്ര

കൂടെ ... ... ശിവികം (പല്ലക്ക) ലേകൊടുത്തയച്ചിട്ടാൻ. അനന്തരം രാജാവും തന്റെ പുത്രിയെ വാങ്ങിത്തഴുകി എണ്ണതേച്ചു കുളി പ്പിച്ചുംചെയ്തു. ക്ലേശപ്പെടാതെ നളനി ഭ്രമണസ്ഥലത്തിങ്കൽ ഉളനാ – – – – – – – – – – – ാരാഞ്ഞുകൊള്ളിൻേറാമെൻറു രാജാവരുളിച്ചെയ്തുകേട്ട യാതൊരുനാൾ ഞാനെന്റെ ഭർത്താവിനെകാണിൻറ അൻറു അവ നോടുകൂടിയെൻറിയേ ഞാ ... ... ങ്ങളൊൻറുമനുഭവിക്കിൻറു തില്ല. അത പ്ര ... ... കിലിവണ്ണമെയിരുന്ന മരിച്ചുപോവേനെൻറവളുടെയദ്ധ്യവസായമറിഞ്ഞ രാജാവു പിന്നെയും വാർഷ്ണേയനെ ... ... കൊണ്ടരുളിച്ചെയ്താൻ. ഇതു. ... ... ഷ്ണേയാ കാൺനീയിന്നും മുന്നെ ക്കണെക്കേപോയെല്ലാരാജ്യത്തിങ്കലും ഗ്രാമങ്ങളിലും പർവതങ്ങളിലും നദി – ൻകലും മററും എങ്ങും ആരാഞ്ഞുകണ്ട ... ... രു വോയാകിൽ അഴകിയൊരുഗ്രാമം തരുവൻ. എൻറതുകേട്ടപ്പൊഴതിലേയെല്ലാരാജ്യ ത്തിൻകലും നഗരങ്ങളിലും ഗ്രാമങ്ങളിലും ഒരു പുരുഷനെകാണ്മോവടി ഒരു പ്രശ്നം വച്ചേടത്തു ഇക്ഷ്വാകുരാജധാനിയിങ്കൽ ഒരു മടയനുളൻ. അവനുടെ മാറ്റ്മേ അറിവുതെൻറവിടത്തെ ... . പിച്ചു ചൊന്നാൻ വാർഷ്ണേയൻ.

ഇത്തു കാണാ മടയാ, ഞാനൊരുപരദേശി എന്നോ ഉരട്ടുവേണ്ടും. ൻറ വാർഷ്ണേയൻ ചൊല്ലുകേട്ടു അവനും മൂപ്പുമായുട്ടിനാൻ. ഉണ്ടി രിന്ന – – – – രൊയ അർദ്ധരാത്രികാലത്തുപോയ പുരുഷർ ചാലവും ദുഷ്ടരല്ലയോവെൻറ വാർഷ്ണേയൻ ചൊല്ലുകേട്ടുചൊന്നാൻ മടയൻ – – – – – – – ... ... താന്താന്തമെ ... ... തേയാ—വുതെൻറമടയൻവാക്ക കേട്ടയിതു ചാലവും നല്ലനെന്നമെടമറി ഞ്ഞു രാജധാനിയെ പ്രാപിച്ചു രാജാവിനെക്കറിക്ക ... ... ത്തിനാൻ. പോയെല്ലാ രാജ്യത്തിൻകലും ഗ്രാമങ്ങളിലും പാരമാറിയേടത്തുമെങ്ങുമൊ രുടത്തും നളനുടെ വാക്ക കേട്ടതു. നളനെക്കണ്ണക്കേയി ... ... പ്പോരിത്തരെക്കണ്ടതുമില്ല. ഇക്ഷ്വാകുരാജധനിങ്കലൊരു മടയ നുളൻ. അവന് അഗ്നിയിൻറിയേയും വസ്തുവിൻറിയേയും അമുതു പടെച്ചിയങ്ങിൻേറാൻ. അവനെ ... ... ത്തി പ്രശ്നം വെ ണ്ണിനെടത്തുവെച്ചു സംശയമുണ്ടെൻറ വാർഷ്ണേയൻ ചൊല്ലുകേട്ടുചൊ ന്നാൾ ദമയന്തി. പ്രച്ഛന്നവേഷത്താലവനവിടെ സംഭവിക്കും. വിളി ച്ചുകൊ ... ... ാനുപായന്നിരൂപിക്ക. അതുവുമിനക്കി തോ ൻറിൻറതു. നളനോ ഭ്രാന്തനായ് പോകിൻറമയാൽ പുനഃസ്വയംവര

മുണ്ടെന്നറങ്ങുമറിയിക്ക. ജീവിച്ചിരിക്കിൻേറാ ... ... ടെ വ°
ക്കകേട്ട രാജാവും ദൂതർകളെ വിളിച്ചുംകൊണ്ടരുളിച്ചെയ്തതാൻ. "നിങ്ങ
ളെല്ലാ രാജ്യത്തിലും നഗരങ്ങളിലും ഗ്രാമ ... ... ബര
മുണ്ടെൻറു ഇക്ഷ്വാകുരാജാവിനോടു ചൊല്ലുക." എൻററു കേട്ടുദൂതകളും
ചെൻറിക്ഷ്വാകുരാജാവിനോടുണത്തിനാർ. അതുകേ ... ...
... സ്വയംബരമാകിൽ അൻെറക്കാമ്മാറുചെല്ലരുതു എൻറാലൊഴികയു
മതേയാവുതെൻറു രാജാവിനുടെയരുളിച്ചെയ്യക്കേ ... ...
ൽ വനെഴുന്നരുളിനാലും എൻറമടയൻവാക്കകേട്ട എങ്കിലതിനാമ്മാറുമുപ
ക്രമിക്കയെൻറു രാജാവരുളിച്ചെയ്യക്കേട്ടു നല്ലവ ... ...
തേർമേലേറി എഴുന്നരുളിൻറകാലത്തു കന്തിരച്ചെവിയില ശപഹൃദയംമ
ന്ത്രം ചൊല്ലിക്കൊടാകിൻറ കാലത്തു മനസ്സിനേയും വായുഭഗവാനെ ...
... ... ചെയ്യാനിരാജാവു ... ...

"കാണാസാരഥീ ഇക്കാണപ്പെട്ടിൻറ വൃക്ഷത്തിന്മേലുള്ള തളിരുമില
യുമെത്തിനയുളയെൻറ ക്ഷണിപ്പൻ ക്ഷണി ... ... റ്ത്തി
വൃക്ഷത്തിന്മേലേറി ക്ഷണമാത്രയിക്കലെണ്ണിനാൻ. ഒത്തിട്ടിരുന്നതു. അ
തുകൊണ്ടു വിസ്മയപ്പെട്ടു അക്ഷഹൃദയം കൊണ്ടല്ലോ ... .
... ... ദയമെൻറ ഇച്ഛയോടും കൂട വിചാരിക്കിൻറ മടയനുടെ ഹൃദയ
മറിഞ്ഞു നമ്മിലിത്തിനെയൊൻറു ചെയവുതു നീയെനിക്ക അ ...
... അക്ഷഹൃദയം മന്ത്രം ഉപദേശിപ്പിതു. എൻറിരുവരും തമ്മിൽ
പകൻ മന്ത്രങ്ങൾ ഉപദേശിക്കിൻറ കാലത്തു അക്ഷഹൃദയം മന്ത്രം
ഹൃദ ... ... പുറപ്പെട്ടു വീണു നമസ്കരിച്ചുണത്തിനാൻ.

"ഇതു കാണാ രാജാവേ നീയിരുന്ന പ്രദേശത്തും നിന്നുടെ രാജ്യ
ത്തിങ്കലുമുള ... ... മുണ്ടാകാതൊഴിക ... ...
ഞാമ്പോകിലെ ... . ൻറ നിൻറിതോരതാൻറി
മരത്തിമ്മേൽ ചെൻേററിനാൻ കലിയൻ; അത്തനായിൽ വിദർഭവിഷ
യത്തെ പ്രാപിച്ചാനിരാജാവു കേട്ടാശു ദമയ ... ... രാജാ
വേഴുന്നരുളിനാനാകിൽ എന്നുടെ ഭർത്താവുന്നിട്ടിരിക്കമെൻറാൽഅവ
നെക്കൊണ്ടു മാംസമിടിപ്പിച്ചു തിൻറാൽ അതിനുടെ സ്വാദുകണ്ടറി
വനവനാകിൽ എൻറ കേശിനിയാകിൻറ ദൂതിയെ വിളിച്ചുകൊണ്ടവൾ
കയ്യിൽമാംസവും കൊടുത്തു വിട്ടാൾ. അവൾ കൊണ്ടുചെൻറിമ്മാംസം ച
ച്ചു കൊടുക്കവേണ്ടും എന്നുടെ സ്വാമിക്ക്. എൻററുകേട്ടു കല ...
കളവുതു ചെയ്‌വില. ഞാങ്ങൾ ചമച്ചോ സദൃ മാങ്സമോ വിശേഷി
ച്ചമൊല്ലായെൻറുമടയൻ വാക്കകേട്ടു മാംസവും കൊണ്ടുചെൻറാൾ.
കേശിനിയതു കേട്ടു എന്നെയിന്നുമൊളിച്ചു ... . ൻറല്ല്യേവ
സിച്ചാൻ. ഭർത്താവ. ഞാനും സംബന്ധിക്കിൻറതില്ലഎൻറ രാജാവരുന്ന

പ്രദേശംനോക്കി ചെല്ലത്തുടങ്ങിനാൾ. മാനസ(?)പ്രദേശത്തിരുന്നമടയ
ന്നെക്കണ്ടു“കാണാ ഭർത്താവേ വി ... ... യർദ്ധരാത്രികാലത്തുകളഞ്ഞു
പോയതെൻറിയേ ഇപ്പൊഴുത്തുമെന്നെയൊളിച്ചരുളുവാനോ നിന്നെക്കി
ൻറുതെൻറ കാരുണ്യമെൻറും കൃപയെൻറുമൊരത്ഥമില്ലരെ ... ...
യെൻറത്തു കേട്ടു.

“കാണാഭദ്രേ, എന്തുവിസ്മൃതിയുണ്ടോ നിനക്കു രാജാവിനോടുകൂടി
പ്പോരുന്നൊരു സാരഥി ഞാൻ അതേയുമല്ല ഞാനൊരു കുറളനായിട്ടിരി
ക്കി... ... ... ഭർത്തർ” എന്നെ ഭർത്താവെൻറു ചൊല്ലിൻറിതു.
എന്നേ വിസ്മയമേയെൻറിഞ്ഞിനെ ചൊല്ലിൻറ മടയനെ നോക്കിച്ചൊ
ന്നാൾ ദമയന്തി. “എത്രയും കാലം ഭർത്താ ... ... വിയോഗം
നിമിത്തമായ് ക്ലേശിച്ചിരുന്നനാൾ കണ്ടു മുടിയുമോയെൻറുള്ള ഇച്ഛ
യായി പ്രാണനേ രക്ഷിച്ചിരിക്കിൻേറൻ. എനിക്കു ഭർത്താവേ നിന്നു
ടെരു ... ... ഉളവ്വണ്ണമേകണ്ടിട്ടു മരിക്കാമോയെ ... ...
പ്പട്ടിരിക്കിൻേറാമെന്നുടെ നയനങ്ങൾ [1]അനലണഞ്ഞമെഴുകു കിണക്കെ
ഉരുകുകിൻറ ഹൃദയത്തോടും കൂട ദുഃ ... ... ദമയന്തിയെക്ക
ണ്ടു സഹിക്കരുതായ് പരവശാൽ നളനുടെകാതിൽക്കിടന്ന കൂറകഴിച്ചു
ടുത്തു പണ്ടുള്ള വേഷമായിതു. അപ്പൊഴുതു വിദർഭവിഷയം സങ്കുലമാ
യിതു കണ്ടാൾ. ദമയന്തി ഭർത്താവിനെപ്പിടിച്ചാശ്ലേഷിച്ചു. ആനന്ദ
ബാഷ്പം കൊണ്ടഭിഷേകം ചെണ്ണിൻറ കാലത്തു സർവജനങ്ങളെല്ലാരും
കൂടിയെതിരേററുകൊണ്ടുപോയ് അത്യന്ത ... . ക്കു സുഖിച്ചിരുന്ന
രുളിനാർ. അത്രയിൽ?അത്തനയിൽ വീരസേനനന്ദനൻ നളൻ വന്നാ
മ്പോൾ വിദർഭവിഷയത്തിങ്കലെൻറ ഭരതവാക്യത്താൽ കുതൂഹലിച്ചുരാജാ
ക്കളും... ... ... ജനമും കൂടക്കാണ്മാൻ വന്നുകൂടത്തുടങ്ങീതു. ജന
ത്താലും മഹാജനത്താലും നിറെയപ്പെട്ടു വിദർഭവിഷയത്തിങ്കൽ ചില
നാളുവസിച്ചു. പിന്നെദമയന്തി ... ... പ്പായംഗരാജവിഷ
യത്തെ പ്രാപിച്ചു പുഷ്കലനോടു ചൂതുപൊരുതു രാജ്യവും പടയും
ഭണ്ഡാരവും അശേഷമായ് മീണ്ടുകൊണ്ടു പുഷ്കലനെപ്പിടിച്ചുകെ
... ... പരിജനപരിജാതം ചെണ്ണി
ശ്ശത്രുഭയം കെടുത്തു രാജ്യത്തിനെപരിപാലനം ചെണ്ണി ദമയന്തിയോടു
കൂട സുഖിച്ചു വസിച്ചരുളിനാൻ വീരസേനന... ... എൻറിട്ടിരി
പ്പിതു്.

ഇ ശ്രീകഥ ചൊല്ലുമവർക്കും കേഴ്ക്കുമവർക്കും ജന്മജന്മാന്തരങ്ങ
ളിൽ ചെയ്യപ്പെട്ട പാപമും കെട്ടു മോക്ഷത്തെയുടയരായുത്തരോത്തരമും
വർദ്ധിപ്പതാക. നമോ നാരായണായ ഹരിഃ.

---

1. അനൽ = അഗ്നി

അംബരീഷോപാഖ്യാനം.

ഹരിഃ—

൧. അച്യുതനനന്തശയനൻ ശ്രീപുണ്ഡരീകാക്ഷൻ നാരായണസ്വാമി ശ്രീപുരുഷോത്തമൻ തിരുവടിയുടെ ശ്രീപഞ്ചായുധങ്ങൾ പോലെ ...മിമെന്നമതിനാൽ ഇക്ഷ്വാകുവംശത്തിങ്കലുള്ളോനംബരീഷ(ന്റെ?)നാകിന്റെ രാജാവവനെത്തനയും സമൎത്ഥബുദ്ധിയുടയൻ. സമസ്തരാജാക്കളുടെ മുടിച്ചൂളാമണിയി ... സേനയുടയൻ പ്രസാദത്തിനാലുമനുരാഗത്തിനാലുമിതമായിന സാമന്തജ(ന)ത്താൽ നിറയപ്പെട്ടിരിക്കിന്റെ നാലു സമുദ്രത്തിനുമിറുതാകിയ ഭൂമിക്കു ഭൎത്താവു. ചക്രധരനെക്കണക്കെ കരകമലത്തിങ്കൽ ധരിക്കപ്പെട്ട ശംഖുചക്രങ്ങളെയുടയൻ. ഈശ്വരൻ തിരുവടിയെക്കിണക്കേ ദഹിക്കപ്പെട്ട കാമദേവനെയുടയൻ. സുബ്രഹ്മണ്യനെക്കണക്കേ ലക്ഷ്മിക്കുതോററിന്റെ ഗംഗയുടെയൊഴുക്കു(കി?ക)ണക്കെയിരുന്ന ഗാംഭീൎയ്യത്തെയുടയൻ. അതേയുമല്ല, ആദിരാജാവു ഭഗീരഥനുടെ മാൎഗ്ഗവതിയായിട്ടിരുന്നോൻ. അമാത്യപുരോഹിതരാൽപരിവൃതനായിട്ടിരിന്നോൻ. അവനുടെ രാജ്യത്തിങ്കൽ എപ്പൊഴുമുളവാകിന്റെ ദേവോത്സവങ്ങളാൽ രമണീയമാകിന്റിതു. അദ്ധ്യാ(യ?പ)നമദ്ധ്യയനം പ്രതിഗ്രഹം ദാന(മാദി) ഇഷ്ടകൎമ്മനിരതരായ തപസ്സ്വാദ്ധ്യായതൽപരരായ് വ്രതോപവാസദീക്ഷിതരായിരിക്കിന്റെ ബ്രാഹ്മണവൎഗ്ഗത്താൽ നിറയപ്പെട്ടിരുന്നമയാൽ (ബ്രഹ്മ? ബ്രാഹ്മണ)ലോകമെന്റു തോൻറുമാറുമിരുന്നിതു. അതെയുമല്ല, പ്രളയ(ഘടതട? ഗജഘടാകട)വിഗളിതമായിന മദവാരിപൂരിതത്താലാൎദ്രിതമായിന ... കല്ലോലനദീയുഗാന്തങ്ങളെയുടയവായ പ്രളയഘടതടാ(?ഘനാഘടാ)ടോപഗൎജ്ജിതങ്ങളായിന ഗന്ധസിന്ധുകുഞ്ജരപതികൾ മന്ദരമലയെ പ്രാപിച്ചുകിണക്കേയും. അഞ്ജനമലെയാ ഗാത്രം പെററാരെക്കിണക്കേയും, നീലമേഘം നിരന്നുവന്നിറങ്ങിനകിണക്കേയും നല്ലവാനൈത്തലവങ്ങളാൽ നിറയപ്പെട്ടിരുന്നമയിനാൽ ഹിമവൽക്കടതടമെന്റു തോൻറുമാറുമിരുന്നിതു.

൨. അതേയുമല്ല; മനസ്സിനെയും വൈനതേ(ന?യ)നെയും വേഗം കൊണ്ടു വെൻറിട്ടിരുന്നശ്വരത്തങ്ങളാൽ നിറയപ്പെട്ടിരുന്നമയാൽ സിന്ധുദേശമെന്റു തോൻറുമാറുമിരുന്നിതു. അതേയുമല്ല; അത്യന്തം വിദഗ്ദ്ധരായി രൂപയൌവനസൌഭാഗ്യസമ്പന്ന

രായിരുന്ന സ്ത്രീകളാൽ നിറയപ്പെട്ടിരുന്നമയാൽ അമരാവതിയെന്നുതോന്നുമാറുമിരുന്നിതു. അതെയുമല്ല, വീണാവേണുമൃദംഗശം(ഖു?ച) പടഹകാ(ഹ)ള തളഗീതവാദ്യങ്ങളാൽ കേ(ാ)ല(ാ)ഹല സങ്കുലമായിരുന്നമയ(ൽ) ഗന്ധർവനഗരിയെന്നു തോന്നുമാറുമിരുന്നിതു. അനേകമായിരം രത്നങ്ങളാൽ നിറയപ്പെട്ടിരുന്നമയാൽ വൈശ്രവണാലയമെന്നു തോന്നുമാറുമിരുന്നിതു. നാനാജാതിയുള്ള രത്നങ്ങളുള്ളമയാൽ നാഗലോകമെന്നു തോന്നുമാറുമിരുന്നിതു. മറ്റും നാനാജാതിവിചിത്രം നാനാപ്രകാരമായുള്ളവാകിൻറവററാൽ അലംകൃതമായിരിക്കിൻറിതു.

൯. അത്യന്തം സമ്പന്നരായ് സമ്പൂർണ്ണമായ് പ്രഭാ(ല?വ)ധനമാമെന്നു പ്രജകളെപ്പിഴയാതെ രക്ഷിച്ചുവണ്ണമിരുന്നരുളിന്റെ രാജാവ് അംബരീഷണൻറെ രാജ്യത്തിലേതുമൊരു ദുഃഖമില്ല. രതിയിലേ (ക്ലേ?കേ)ശഗ്രഹണമുള്ളിതു. കണ്ണിലേ കാമമുള്ളിതു. കാവ്യങ്ങളിലേ ദൃഢബന്ധം. ശാസ്ത്രങ്ങളിലേ ചിന്ത. വില്ലിലേ ഗുണവിശേഷം വരിൻറിതു. നായാട്ടിലേ കളവുള്ളിതു. സ്വപ്നത്തിലേയൊരുത്തരെയൊരുത്തം ചതിക്കിൻറിതു. സ്വജനങ്ങളിലേ വികല്പമുള്ളിതു. സ്വദാരത്തിലേ സാമ്യം. പരചക്രഭയമില്ല. പരദ്രവ്യകാംക്ഷയില്ല. ചോരഭയ(മല്ലി?മില്ല) അതിവൃഷ്ടിയുമനാവൃഷ്ടിയുമില്ല. ദുർഭിക്ഷോ(പ്ര?പ)ദ്രവമില്ല. മണ്ഡലവഹ് മില്ല. അബ്ബുധര(?)മന്ധകാരവുമില്ല. അജ്ഞാനികളുമണ്ണകളുമില്ല. പരദാരമനരും പാപികളുമില്ല. മറ്റുമിവ്വണ്ണമേതുമൊരു ദുഃഖമില്ല. ദുഷ്ടനിഗ്രഹവും ശിഷ്ടപരിപാലനവും ചെയ്തു കർമ്മങ്ങൾ പിഴയാതെ രാജ്യം രക്ഷിച്ചു ഒരു വെൺകൊറ്റക്കുടക്കീഴടങ്ങപ്പെട ശാസനയുടെയുമായി സർവ്വപ്രാണികളെ രക്ഷിച്ചുവണ്ണമിയങ്ങിൻറ രാജാവ് അംബരീഷണനിന്ദ്രനെക്കണക്കേ പരാക്രമം. ഹിമവാനെക്കണക്കേ ശക്തിയുടയവൻ ചന്ദ്രനെക്കണക്കേ കണ്ണിന്നിനിയവൻ. സത്യത്തിങ്കലുറപ്പുടയവൻ. ധർമ്മത്തിങ്കൽ പ്രധാനൻ. ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ നിപുണൻ. ശത്രുക്കളെ ജയിക്കും സ്വഭാവമുടയവൻ. ദാക്ഷിണ്യശീലൻ. ഇവ്വണ്ണമിരുന്ന രാജാവ് അംബരീഷണൻ പുരുഷാർത്ഥത്തിങ്കൽ ചെലുത്തപ്പെട്ട മനസ്സുടയനായിരുന്നവൻ വിവേചിച്ചാൻ; "എന്തുകലോ, മുഖ്യമാവതും? ധർമ്മമോ അർത്ഥമോ പുത്രരോ" എൻറു വിവേചിച്ചവണ്ണതോന്റിതു, "പുത്രരാലോ പുരുഷാർത്ഥതെ(ളരോ?ത്തളമെ) വരുവിതു. അർത്ഥത്താലോ ഐശ്വര്യമുണ്ടാമഭിമാനം തീർക്കും. ധർമ്മങ്ങ

ളെളെച്ചെകിലവയും പരലോകത്തിങ്കലാഭിക്ക''മെൻറു ചൊല്ലിപ്പ ലദാനങ്ങളെ ചെവുതെൻറ് അദ്ധ്യവസിച്ച അത്ഥരാശിയാൽ കോരിക്കൊണ്ടുപോന്നപ്പലദാനങ്ങളെ ചെയ്യുത്തുടങ്ങിനാൻ. സ്വ വണ്ണദാനം, താ(മ്ര?മ്ര)ദാനം, തിലദാനം, ഗോദാനം, വസ്ത്രദാനം, അന്നദാനം, എൻറിവ. ഏവമാദി ഫലദാനങ്ങളെളെച്ചെയ്തു പകലു കഴിഞ്ഞു. രാത്രിയിങ്കൽ പള്ളിക്കുറിപ്പുണന്നു കിടന്നവൻ വിവേ ഗിച്ചാൻ; ശരീരാവസ്ഥയിരിക്കിൻറവാറു നിരൂപിച്ചു പൃ(ഥ്വ്യാ പ്പ?ഥിവ്യബ്) തേജോ(വായുരാ?വായ്വാ)കാശമയം ശരീരം ഇവ ററിന്നുടെ സ്വഭാവമാകിൻറതു ശബ്ദസ്പർശരൂപരസഗന്ധം. ഇവററിൻ നിലയാവതു ശ്രോത്രത്തൊക്ക(?ത്വക്) ചക്ഷു(ർ) ജിഹ്വാഘ്രാണങ്ങൾ. വാ(ഠ?)ക്പാദപാണിപാ(യുരു?യൂ)പസ്ഥം ഇവ ശരീരയാപന. ശരീരത്തിലുള്ള വസ്തുക്കൾ. യാപന. പ്രാണാപാനവ്യാനോദാന സമാനനാഗ(കു?ക്ര)മ്മകൃകലദേവദത്ത ധനഞ്ജ യ ഇവ ദശവായുക്കൾ. (ഇഡാപിംഗ സുഷുമ്നതി?ഇഡാപിം ഗളാസുഷുമ്ന) ഗാന്ധാരം അപിജിഹ്വാ ശംകിനി ശങ്കിലി ഉഷാ ലംബുഷാ ഇവ ദശനാഡികൾ. മനോബുദ്ധ്യഹങ്കാർചിത്ത മാകിൻറ അന്തഃകരണചതുഷ്ടയമും മണ്ഡലത്രയമും മൂത്തിത്ര യമും അവസ്ഥാത്രയമും നാടിത്രയമും ഇവയെല്ലാററിനും നാളമാ കിൻറതു തൊക്കരുധിരം മാംസമേദോസ്ഥിമജ്ജാശുക്ലമാകിൻറതു. എൺകഴഞ്ഞു കഴഞ്ഞ്. ഒമ്പതിൻ കഴഞ്ഞു, കണ്ണിരണ്ടും. പന്തിരുകഴഞ്ഞു കൊടേ മുപ്പലം തലെച്ചോറ് എൺകഴെ ഞ്ഞു, നാക്കൊരുപലം, ചെറുനാക്ക, മൂൻറുകാണം, അസ്ഥിയിരു ഉലാം, മാംസം, മുത്തുലാം. പെരുംപൊതി പന്തിരുപലം കരിളെ മ്പലം. നെയ്യല ഏഴുപലം കുടർ മുപ്പത്തരുമാറു. പ്രസ്രവം മുന്നാഴി അരുഴക്കരുധിരം പതിന്നാനാഴി ശുക്ലമെൺകഴഞ്ഞു. ശ്ലേഷ്മം, പതിനെൺ കഴഞ്ഞു രോമമമുക്കൊടിയുമരെക്കൊടിയും,നാട കളെഴുപത്തീരായിരം ഒരു നാഴികയ്ക്കു മുന്നൂററുമുപ്പതുശ്വാസമി യങ്ങും. ഒരുനാളിൽ രാവും പകലും ഇരുപത്തൊരായിരത്തി മുന്നൂറുശ്വാസമിയങ്ങും. ഇന്നിതിനെയിരുന്ന ശരീരത്തെയൊൻറാക ബുദ്ധിവെണ്ണിക്കും വററിപ്പുടം പുക്ക മൂലാധാരത്തുക്കു മൂവിരൽ മേലെ അരുലിത്തൊഴുകിൻറിതോരഗ്നിമണ്ഡലത്തുള്ളിടെയും പിംഗ ലയും ചൂഴ ബ്രഹ്മനാടിവഴി പുറപ്പെട്ടമകം പുക്കും പരുമാറി ൻറതു പ്രാണവായുവുമപാനവായുവും.

൪. ഇപ്രകാരമാന ശരീരമും മരക്കലമും തമ്മിലൊ പ്പിച്ചുകണ്ടാ,ലൊത്തിട്ടല്ലോയിരിക്കിൻറതു. മരക്കലമ്മരംകൊണ്ടു

കല്പിച്ച പദാൎത്ഥമാകിന്റമയാൽ പലകയൊടുപിള്ളയോടു പട്ടാങ്ങനെപ്പടി പററാരം മണിമുടക്കകാൽ തുലാമെന്മതകമണ പഞ്ചാരി കഴി വിലങ്ങെലെരിനെയ്യു... ... ...ലൈക്കള്ളിയിടെ കള്ളിമൂന്റാങ്കള്ളി നാലാംകള്ളി കുമ്പിവീട്ടുവള്ളി മുമ്പിട്ടുകള്ളി എന്റിപ്രകാരം ചൊല്ലുമതശക്യം. മരംകൊണ്ടു കല്പിച്ചുള്ളതു മരക്കലം. ശരീരമും ശുക്ലമും ശോണിതമുംകൊണ്ടു കല്പിച്ചുള്ളതു. രോമമായി രുധിരമാംസമും തവുപ്പുമ മൂളൈമലമെന്റിജ്ജാതി ശുക്ലത്തിൻവഴിയും (ശ്രോ?ശോ)ണിതത്തിൻവഴിയും ശരീരമാകിന്റതു. അസ്ഥിസ്നായുമജ്ജതു. മരക്കലത്തിന്നും മരംകൊണ്ടു വിലങ്ങിടന്റിതു. ശരീരത്തിന്നെല്ലുകൊണ്ടുവിലങ്ങയിടിന്റിതു. മരക്കലത്തിന്നമിരുമ്പാണി ശരീരത്തിന്ന രോമങ്ങളാണി. മരക്കലത്തിന്ന കൽക്കൊണ്ടങ്കുരം താഴ്ത്തിന്റിതു. ശരീരത്തിന്ന ശ്വാസംകൊണ്ടു പ്രാണനിയങ്ങിന്റിതു. മരക്കലത്തിന്ന വിളക്കെണ്ണ തേക്കിന്റിതു. ശരീരത്തിന്നമെണ്ണതേക്കിന്റിതു, മരക്കലത്തിന്ന മരംകുമ്പു ശരീരത്തിന്ന മനംകുമ്പു, മരക്കലത്തിന്ന വിയാമനളൻ. ശരീരത്തിന്ന വിയാമൻ ക്ഷേത്രജ്ഞൻ. മരക്കലത്തിന്ന കൎമ്മകാരരുളർ. ശരീരത്തിന്ന കൎമ്മകാരർ മഹാഭൂതങ്ങൾ. മരക്കലത്തിന്നൊരു സ്ത്രീദേവത ഉണ്ടു. ശരീരത്തിന്നൊരു മഹാദേവതയുണ്ടു. മരക്കലത്തിന്ന തണ്ണീർപ്പാത്രംതാൽ. ശരീരത്തിന്ന തണ്ണീർപ്പാത്രം വേറെയുണ്ടു് മരക്കലത്തിന്ന അടിച്ചരക്ക മണൽ, ശരീരത്തിന്നടിച്ചരക്ക മലം. മരക്കലത്തിന്മേൽ നെടിയേററമതു നല്ല വസ്തുക്കൾ. ശരീരത്തിന്മേൽ നെടിയേററുവതു രാഗദ്വേഷം. മരക്കലത്തിന്ന ചകരി കംപായ്ക്കയെറു. ശരീരത്തിന്ന കമ്പായ്ക്കയറു പ്രാണവായുവും അപാനവായുവും. മരക്കലത്തിന്ന കൂറൈപ്പായ് ശരീരത്തിന്ന കൂറൈപ്പാ ജീവൻ. മരക്കലത്തിൽ നെടിയേററമതൎത്ഥം. ശരീരത്തിൽ നെടിയേററുമതാഹാരം. മരക്കലെമപ്പുവിൻ നടുവിലൈെനിയങ്ങുവിതു. ശരീരമും തണ്ണീരാലേയിയങ്ങുവിതു. മരക്കലം സമുദ്രത്തിലേയോട്ടുവിതു. ശരീരവും സംസാരസമുദ്രത്തിലേയോട്ടുവിതു. മരക്കലം കള്ളർ വെട്ടിപ്പറിപ്പും. ശരീരമും യമദൂതർകൾ പറിപ്പർ. മരക്കലം പാലിമേലുറയ്ക്കും, ശരീരം വ്യാധിമേലുറൈക്കും. മരക്കലം വേഗമായ് പൊറത്തൊടിലംകരന്താഴ്വർ. ശരീരമും സൎവ്വവ്യാധിയെന്നാനിന്റവംകരം താഴകം. മരക്കലം പലവരുഷം പരുമാറിനാൽ നശിക്കും. ശരീരമും ശതവൎഷം പരുമാറിനാൽ നശിക്കും. മരക്കലം വരുണ

ഭഗവാനാൽ കെട്ടം. ശരീരമും പഞ്ചേന്ദ്രിയങ്ങളാൽ കെട്ടു. മരക്കലം പരുമാററന്താലുദാസീനം; ,, ശരീരമും വയസ്സുപുക്കാലുദാസീനം; മരക്കലം പിളന്നാലഗ്നിയിലിട്ടവർ. ശരീരം പ്രാണനോട്ട വേറപെട്ടാലഗ്നിയിലിട്ടവർ. എന്നമതിനാൽ ശരീരമും മരക്കലെവുമൊരുതിട്ടല്ലോയിരിക്കിൻറിതു.

ഒ. എൻറാലെന്താവുതേ ഐശ്വര്യം വേണ്ടിൻറതില്ലെൻറുവിവേശിച്ചു ലോകാവസ്ഥയിരിക്കിൻറവാറഴകുതെൻറു വിവേശിച്ചരുളിനാൻ. എന്തിപ്രാണികളുടെയവസ്ഥയിരുന്നവാറെൻറു് കാമക്രോധലോഭമോഹമദമാത്സര്യമെന്നാനിൻറ ശരീരത്തെയുടയരായി പുരുഷാർത്ഥത്തെ വേണ്ടാതതു യാവനൊരുത്തൻ ധനമുടയനെൻറും സമ്പന്നനെൻറും ചൊല്ലിൻറിതു. അർത്ഥത്തെ ഗൌരവിച്ചഭിമാനമാകിൻറ ശരീരത്തെയുടയരായ് അർത്ഥമാകിൻറതനർത്ഥം. അർത്ഥം സംഗ്രഹിച്ചാൽ രക്ഷിപ്പാൻ പണിയതിന്നപായം വരികിൽ ദുഃഖമെന്നമതിനാൽ ഐശ്വര്യമുമർത്ഥമുമെൻറിതെല്ലാമുദാസീനം'' ചൊണ്ണി ആരുമൊരുത്തരിൻറിയേ ആരോട്ടമേതുമരുളിച്ചെയ്യാതെയെഴുന്നരുളത്തുടങ്ങിനാനംബരീഷൻ. നഗരം കഴിഞ്ഞു, മററുമനേകം നഗരം കഴിഞ്ഞു, അനേകം പർവ്വതമനേകം നദികൾ അനേകം നഗരമെൻറിവ കഴിഞ്ഞെഴുരുളിൻറവൻ വിവേശിച്ചരുളിനാൻ: "എന്തേ എന്നുടെയവസ്ഥ. എങ്ങുനോക്കി ഞാൻ പോകിൻറിതു. ആകിലോ ജനത്തിങ്കൽ കുശലിൻറിയേയിരിക്കിൻറ ഭക്തർകൾ. എന്നുടെ ബോധത്തെക്കളഞ്ഞു ബോധിച്ചരുളുവോരാരേ''യെൻറു വിവേശിച്ചരുളിൻറവന്നു തോൻറീതു. "ഇക്ഷ്വാകുരാജാക്കൾക്കു ബന്ധുവായിരിപ്പോൻ കേവലം പഴയജനത്തിലും ഭക്തികളാലുമൊരു കുശലിൻറിയേയിരുന്നരുളുവോൻ വസിഷ്ഠൻതിരുവടി പൂർവ്വാചാര്യനാകവുമുണ്ടു പരമഭക്തനാകയുമുണ്ടു്. നാരായണസ്വാമിയുവക്കപ്പെട്ടം ശിഷ്യനാകയുമുണ്ടു്. എൻറാൽ വസിഷ്ഠൻ തിരുവടിയൈ നമസ്കരിച്ചു ഭക്തിവെണ്ണുവാനുള്ള ഉപദേശമറിഞ്ഞുകൊൾവു''തെൻറു വസിഷ്ഠാശ്രമം നോക്കി എഴുന്നരുളത്തുടങ്ങിനാനംബരീഷൻ. വസിഷ്ഠാശ്രമത്തെ ചെൻറു കുറുകിൻറംബരീഷനെക്കണ്ടു വിവേശിച്ചരുളിനാൻ വസിഷ്ഠൻതിരുവടി.

ന്ന. "എന്തുകിലോ രാജാവംബരീഷനാമൊരുത്തർ കൂടാതേ ദീനനായ് താനേ വരുവാനുള്ള കാരണം? എന്തുകിലോ രാജ്യത്തിന്നു വന്ത ഉപദ്രവം? പരചക്രഭയമോ പരിവാരജനത്തെ

ട്ടള്ള മനസ്സില്ലായ്ക്കയോ? സാധാരണമല്ലയിവന്റെ വരവെ"ന്റു വിവേശിച്ചരുളിന്റ കാലത്തു ചെന്റു നമസ്കരിച്ചാനംബരീഷൻ. അതു കണ്ടരുളിച്ചെയ്താൻ വസിഷ്ഠൻതിരുവടി "എഴുനീല്ക്ക അംബരീഷാ, എന്തു നിന്റെ രാജ്യത്തിന്നുവന്ന ഉപദ്രവം? അതിവൃഷ്ടിയോ അനാവൃഷ്ടിയോ അകാലമൃത്യുവോ ദുർഭിക്ഷമോ? സൊരക്കുശമോ എന്തു വന്ന ദുഃഖം?" എന്റരുളിച്ചെയ്യിന്റ വസിഷ്ഠൻതിരുവടിയെ നമസ്കരിച്ചുണർത്തിനാനംബരീഷൻ.

൧. "ഇതു കാണും ഭഗവാനേ, നിന്തിരുവടിയരുളിച്ചെയ്തവയൊന്റുമല്ലടിയേന്റ രാജ്യത്തിലപേക്ഷയില്ല. പടയും ഭണ്ഡാരവും വേണ്ടാ. ഐശ്വര്യവും അനുഭവവും വേണ്ടിന്റതില്ല. നിത്യമല്ല. ഇസ്സംസാരസാഗരത്തിങ്കൽ നീന്തിക്കരേയേറാനെനക്കൊല്ല. നിൻതിരുവടികൊണ്ടരുളുക രാജ്യം. ഭഗവാനേ, ഭക്തപ്രിയാ, പരനിൻമാത്മസ്വരൂപീ പന്നഗശായീ പരമപുരുഷൻതിരുവടിയുടെ ശ്രീപാദങ്ങളെസ്മരൺ ചൊല്ല... ...മടിയനെ നോക്കി നിന്തിരുവടി പ്രസാദിക്കവേണ്ടും. ഭഗവാനേ, ദയാപരമൂർത്തി"യെന്റു ദീർഘനമസ്കാരം ചെയ്യിന്റംബരീഷൻ വാക്കുകേട്ടരുളിച്ചെയ്താൻ വസിഷ്ഠൻ തിരുവടി:— "എഴുനീല്ക്ക അംബരീഷാ! അഴകുതു നിന്റെ ഭക്തിയിൽപ്പെരുമം. നിന്നെക്കണക്കെ കേവലമൊരു ഭക്തരില്ല. രാജാവേ, മനുഷ്യലോകരിഞ്ഞിനെയിയങ്ങറിയു ബാല്യത്തിങ്കൽ ബോധമില്ലായാം. യൌവനത്തിങ്കൽ ആഢ്യരായി ഐശ്വര്യമോഹമെന്നുംസമുദ്രത്തിൽ നീന്തിക്കരെയേറവല്ലാർ. ഇത്തിനെയൊത്തുള്ള ഐശ്വര്യംകളെഞ്ഞു ഭാസന വൃതെന്റു നിങ്ങനക്കിന്റു"തെന്റ വസിഷ്ഠൻ തിരുവടിയരുളിച്ചെയ്യിന്റതു കേട്ടുണർത്തിനാൻ അംബരീഷൻ.

൨. "ദേവദേവേശൻ ദേവകീനന്ദനൻ തിരുവടിയെ ഭക്തിചെണ്ണുമാരും ഭജിക്കുമാറും അറിയിന്റതില്ല. അടിയേനറിവാനൊരുപായമുപദേശിച്ചരുളേണ്ടും. നിന്തിരുവടിക്ക ശരണടിയേ"നെന്റുണർത്തുകിന്റ രാജാവിനെ കണ്ടു പെരുതാകിന പ്രീതിയോടും കൃപയരുളിച്ചെയ്താൻ വസിഷ്ഠൻ തിരുവടി:— "എന്നേ വത്സനമേ! രാജാക്കൾ പണ്ടു രാജ്യം പരിപാലിച്ചു ദുഷ്ടരെ നിഗ്രഹിച്ചു ശിഷ്ടരെ പരിപാലിച്ചു പലകാലം പ... ......തപസ്സു ചെണ്ണിരിക്കുമിതു. ഇവന്റെ ബാല്യം കഴിഞ്ഞു യൌവനമിയങ്ങിന്റിതു. അത്ഥാനത്ഥമിരോഗമില്ല.. ...മില്ല. യൌവനം മേന്മേൽ പ്രപഞ്ചമായി വരിന്റിതു. ഇക്കാലത്തേ ശ്രീപുണ്ഡരീകാ

ക്ഷൻ തിരുവടി ശ്രീമുകുന്ദൻ ശ്രീമുരാരി പുണ്യമൂർത്തിയിങ്കൽ ഭക്തനായി മുടിഞ്ഞിതു. പലാതിയുംടയൊരു ഭക്തിയിരുന്നവാറെൻറ വിസ്മയവും പ്രീതിയുമെത്തിദൃഢമായിതു മനസ്സ്. അവൻ തിരുവടിയുടെ ശ്രീപാദമേ മുഖ്യമത്തേ പ്രധാനമെൻറു നിശ്ചയിച്ചു മറെറാൻറിൻകൽ മനസ്സുവിട്ടെന്നെവന്നുകണ്ടാൽ അറിയലാമെൻറു നിനെച്ചല്ലോ രാജാവെന്നുടെ സന്നിധിക്കുവന്നില്ല. എൻറാൽ കേൾക്കപ്പോയാക രാജാവേ! അധോക്ഷീഷാ! ഒരുത്തരേയുമനാദരിയാതേ എല്ലാവരെയും ബഹുമാനിപ്പൂതു. എന്നുടെ ആത്മാവിങ്കലും സർവ്വഭൂതങ്ങളുടെ ആത്മാവിങ്കലും ഒക്ക വസിച്ചുകാണാ ഭേദമന്നിയങ്ങിൻറിതു. ശരീരമുൽപത്തിയാകിൻറതു. നരപശുമൃഗപക്ഷിസ്ഥാവരജംഗമം സമസ്തത്തിന്നും ഭൂമിയാധാരമായ മാതാപിതാക്കൾ സംയോഗത്തിങ്കൽ ശുക്ല(ശ്രോ?ശോ)ണിതസംബന്ധത്താൽ അഷ്ടധാതുവായ് പരിണമിക്കിൻറിതു. നഖാംഗുഷ്ഠപാദജംഘാജാനൂരുജഘനപൃഷ്ഠഗുദപ്രദേശാപാനനാഭോദരാക്ഷകക്ഷഭുജഹസ്താംഗുലേചാജിഹ്വാദന്താധരോഷ്ഠനാസികാ കപോലകർണ്ണനയനഭ്രൂലലാടകേശാദിമുതലായുള്ള ശരീരത്തിങ്കൽവയ്ത്തു മഹാഭൂതങ്ങളാകിൻറവൈ ഭൂമ്യാപോഗ്നിവായ്വാകാശമാകിൻറ പഞ്ചമഹാഭൂതങ്ങൾ. ശബ്ദസ്പർശരൂപരസഗന്ധമായ് പഞ്ചതന്മാത്രകളും പഞ്ചബുദ്ധീന്ദ്രിയങ്ങളും പഞ്ചമഹാഭൂതങ്ങളുമവററിൻ ഗുണമാകിൻറതു. അസ്ഥിസ്നായുരോമമാംസനാഡിമജ്ജാമേദശുക്ലശ്രോണിതക്ഷമാ തൃഷായാനിദ്രാപസ്മാരമൈഥുനപ്രചാരണലംഘനസ്ഥാപനനിരോധനമുംകാമക്രോധലോഭമോഹമദമാത്സര്യമെന്നും പഞ്ചവിംശതിയും പ്രാണാപാനവ്യാനോദാനസമാനനാഗകൂർമ്മകൃകലദേവദത്തധനഞ്ജയവൈരമേൻമുഖ്യൻ അനാഖ്യൻ പ്രപഞ്ചൻ അന്തരിയാമിയെന്നും ചതുർദ്ദശവായുക്കളും പ്രാണവായുക്കളും, ഇടാപിംഗളാസുഷുമ്നാഗാന്ധാരിഅസ്ഥിജിഹ്വാപൂഷാലംബുഷാഗുണാശങ്കിനിയാകിയ എഴുപത്തീരായിരം നാടികളും ഇടാപിംഗളാന്യാസത്തളവും പിന്നിലൻ പത്മനാസത്തളവും സുഷുമ്നാനാസത്തളവും ഗുഹാനാടി ഗുഹ്യത്തദ്ദവും ശങ്കിനിനാഭിയളവും താമസരാജസമാപ്തകമെന്നും ഗുണത്രയങ്ങളുമിവ ശരീരമാവതു. ഇതറിക രാജാവേ!

൯. ഉപദേശമോ ചൊല്ലിക്കൊള്ളുന്നതു. കണ്ടുകൊള്ളുൻറങ്ങളിച്ചെയ്തു പാതാളം ശ്രീപാദമാകവും അളവില്ലാത്ത ബ്രഹ്മാണ്ഡമേ തിരുമുടിനാകവും ആകാശം തിരുവുടമ്പാകവും ചന്ദ്രാദിത്യന്മാർ തിരുനയനങ്ങളാകവും അവയെ തിരുവിളക്കാകവും സമുദ്രം

കേരള സാഹിത്യ അക്കാദമി

തിരുവുടയാടയാകവും, നക്ഷത്രതാരാഗണങ്ങൾ പുഷ്പമാകവും, ബ്രഹ്മസ്വരൂപസമുദ്രമാകി നിറെഞ്ഞുനിൻറിതു. തത്വം നിരൂപകരായിരിപ്പോർക്കു ലോകയാത്രയറിഞ്ഞു ശബ്ദത്താൽ ഇഹപരമിരണ്ടുകിടാവറിശ്ചയം സമദർശിനിരൂപമേ സൂര്യരശ്മിരാകാശദീപപ്രകാശമായസപ്തസമുദ്രമൊരുഗോഷ്പദമാകവും, മഹാമേരുവൊരണുവാകവും തത്വം നിരൂപണം പണ്ണി സകലകലജ്ഞാനങ്ങളെ ദിവ്യപ്രസാദങ്ങളാകിൻറ മഹാഹൃദയമേ ദീപമാക്കി രൂപം പ്രത്യക്ഷമാക്കി സമസ്തപ്രാണികളുടെ ഹൃദയത്തിങ്കൽ ക്ഷേത്രജ്ഞനെൻറു വസിച്ചു അങ്ങളിൻറ ദൈവത്തെ പൂർവ്വകാലത്തു പ്രസാദമാക്കി ദിവ്യരൂപത്തെ ജ്യോതിഃസ്വരൂപമാക്കി അഭിമാനജ്ഞാനമാകിൻറ ഇരുട്ടിനെ ദീപജ്ഞാനത്താലേ കെടുത്തു സർവ്വാർത്ഥകാമമെന്നും ദോഷംകെടുത്തു മോക്ഷാർത്ഥമേ ആദിബ്രഹ്മസ്വരൂപമേ ആദേസമാത്രത്താൽ ശരീരയോഗമേ തെരിന്തഷ്ടയോഗം വെണ്ണിപ്പൃഥിവ്യപ്പുതേജോവായുരാകാശമാകിൻറ പഞ്ചഭൂതങ്ങളെയടക്കി ചന്ദ്രസൂര്യനിറഞ്ഞുനിൻറ ചൈതന്യസ്വരൂപ... ...ത്യ ാദമ........ രാജാവേ!" എൻറരുളിച്ചെയ്താൻ വസിഷ്ഠൻ തിരുവടി.

൭൦. "ഹൃദയകമലമെന്നായ് നിൻറ കമലമത്സ്യത്തിങ്കൽ പ്രണവമെന്നാ നിൻറ താമരെപ്പൂവിനുടെ ഏകാന്തമായ് സപ്തനാളങ്ങളുടൻ കൂടിനവാറുമായ് ദ്വാദശാത്ഥസൂക്ഷ്മമായ് റെഎം പത്തൊൻറക്ഷരങ്ങളാൽ പരിവൃതമായ് വിഷയവികസിതമായ് മലരുവിളും കൂമ്പുവുളും ചെയ്തു. ശക്ത്യധഭാഗമായ് മഹാഭൂതങ്ങളോടുകൂടി പ്രകൃതിവിയെന്നായ് നിൻറ സരസിതൻ ശരീരബിന്ദുമെന്നാനിൻറ താമരെപ്പൂവിങ്കൽ സംപീഠമെന്നാ നിൻറ സപ്തധാതുരൂപത്തിങ്കൽ വരദമെന്നാനിൻറ മധുകരദ്വാദശാക്ഷരമാകി നിൻറ അക്ഷരം അഗ്നിയെയുട്ടരൂപീ ആദിത്യമണ്ഡലത്തെ അരുവി അവററിന്നെ ന്തൊറെറട്ടെതളായ് മലന്നചെന്താമരെപ്പൂവിൻ-മദ്ധ്യത്തിങ്കൽ ഗുരുവചനത്താൽ സൂക്ഷിച്ചുകൊണ്ടു സകലമാക്കുക രാജാവേ, അംബരീഷാ! നിഷ്കളമാക ബോധിപ്പോരുളർതോ നിനക്കുവേണ്ടാ. നിങ്കൽ ദേവൻ പ്രസാദിക്കും. സർവ്വജന്തുക്കളിലും മററുമെല്ലാററിലും നിറെഞ്ഞുനിൻറ സ്വരൂപമേ മൂൻറു രൂപമാകിൻറിതു. മൂൻറുമൊൻറയ് നിൻറത്ത സർവ്വജന്തുക്കളിൽ ദയാവും, ദാക്ഷിണ്യമും, അനുരാഗമും, അനുസന്ധാനമും, പ്രവൃത്തിയും, ആശ്രമമും, വാദ്യങ്ങളും, വിശേഷങ്ങളും, വിൽപത്തിയും, വിഷയമും, വ്യാപാരമും, അർത്ഥമും.

ഗൃഹമും പരിപാലനമും ധമ്മദാനവും പ്രതിഷ്ഠയിലും മന്ത്രങ്ങളിലും മുഖ്യമായുള്ളവൈ വിശേഷിച്ചറിക രാജാവേ!" എൻറരുളിച്ചെയ്യാൻ വസിഷ്ഠൻ തിരുവടി. "പ്രതിഷ്ഠയിൽ ജലപ്രതിഷ്ഠ, മന്ത്രങ്ങളിൽ തിരുവഷ്ടാക്ഷരം, വ്രതങ്ങളിൽ തിരുവേകാദശി, ദാനങ്ങളിലന്നദാനം, അനുസന്ധാനത്തിൽ നെയ്യുമെണ്ണയും, പ്രവൃത്തിയിൽ കൃഷി, ആശ്രമങ്ങളിൽ ഗൃഹസ്ഥാശ്രമം, വാക്യങ്ങളിൽ സാക്ഷികവചനമും വാല്യപുത്രവചനവും, വിദ്യയിൽ ബ്രഹ്മവിദ്യ, വിഷയങ്ങളിൽ മായ്യാവിഷയം, വ്യാപാരത്തിൽ താംബൂലം, അത്ഥത്തിൽ ജ്ഞാനാത്ഥം ഇവ കേടില്ലാത്തവ രാജാവേ! അംബരീഷാ! എൻറാലിനി നീ തിരുവേകാദശീവ്രതം ദീക്ഷിക്ക. തലനാൾ ഗൃഹശുദ്ധിയും വസ്ത്രശുദ്ധിയും, ഗമനശുദ്ധിയും, ശയനശുദ്ധിയും, ആത്മശുദ്ധിയുമെൻറിവ സ്നേഹത്തോടുകൂട തലനാളേ ദീക്ഷിച്ച തിരുവേകാദശിനാളെ തിരവേയെഴുനേററു വ്രതത്തെ പ്രതിപത്തിവെണ്ണി സ്നാനംവെണ്ണി കരെയേറി വസ്ത്രംപകൻ ഗണപതിയെയും ദേവകളെയും പിതൃക്കളെയും തർപ്പിച്ചു പഞ്ചയജ്ഞാദികമ്മങ്ങൾ ചെയ്തു പ്രതിമവും മനസ്സുമൊൻറിച്ചു കരന്യാസംപെണ്ണി ശരീരശോധനംവെണ്ണി മണ്ഡലത്രയങ്ങളെ ശരീരത്തിലാക്കി അക്ഷരന്യാസം വെണ്ണുക. തിരുവഷ്ടാക്ഷരം വിധാനപൂജവെണ്ണി തിരുമന്ത്രം ജപിച്ചു മദ്ധ്യദിനത്തു് ഉപസ്ഥാനം വെണ്ണി സന്ധ്യോപാസനംവെണ്ണുക രാജാവേ, അംബരീഷാ! പിറേറന്നാൾ ഉഷാകാലേയെഴുനേററു സ്നാനം പെണ്ണി ആഹാരാത്ഥികൾക്ക ആഹാരംകൊടുത്തു ദ്വാദശി മുതൽക്കാൽ കഴിഞ്ഞാൽ പാരണംപെണ്ണുക രാജാവേ, അംബരീഷാ!

൧൭. അനന്തരം നല്ലവകൊണ്ടു പറക. നല്ലജനത്തെയൂട്ടുക. ഇതിലേ മോക്ഷം പ്രാപിക്കാവൂ. നീ പോയ് നിന്നുടെ രാജ്യം പരിപാലനംപെണ്ണുക" യെൻറു അരുളിച്ചെയ്തിൻറ വസിഷ്ഠൻ തിരുവടിയെ നമസ്കരിച്ചുണത്തിനാൻ അംബരീഷണൻ.

൧൮. "ഇതു കാണാ ഭഗവാനേ, നിന്തിരുവടി അടിയേനോടു ഗുരുദക്ഷിണകൊണ്ടരുളുക വേണ്ടും. രാജ്യം താൻ അത്ഥം താൻ കൊണ്ടരുളുക നിന്തിരുവടി. നിന്തിരുവടിക്കു തിരുവുള്ളമായതു ഒരു വസ്തുദക്ഷിണകൊണ്ടരുളുക. നിന്തിരുവടി പ്രസാദിച്ചരുളിയ വസ്തുവടിയേൻ തരുമാറു അരുളിച്ചെയ്കപ്പോയാകെ"ൻറുണത്തിൻറ രാജാവിനെ നോക്കിയരുളിച്ചെയ്യാൻ വസിഷ്ഠൻ തിരുവടി—

൫൩. ഇതുകാണാ രാജാവേ, അംബരീഷാ, ഗുരുദക്ഷിണയെന്റു നീ ചൊന്നതു വേണ്ടുവൊന്റു എങ്കിലുമെനക്കൊരപേക്ഷയില്ല. ഒഴികിലുമൊഴിയാം നീ പോയി. "നിങ്ങടെ രാജ്യംപ്രജകളെ പരിപാലനം ചെയ്ക"യെന്റരുളിച്ചെയ്തിന്റ വസിഷ്ഠൻ തിരുവടിയെ പ്രദക്ഷിണം ചെയ്തു നമസ്കരിച്ചു വിടയുംകൊണ്ടു എഴുന്നെള്ളത്തുടങ്ങിനാനംബരീഷൻ.

൫൪. രാജാവംബരീഷനോടു വേറുപെട്ടിരുന്ന തിരുവയോദ്ധ്യയെവ്വണ്ണം ശോഭിക്കിന്റുതെങ്കിൽ, ജലത്തോടു വേറുപെട്ട നദികണക്കെയും, ഫലത്തോടു വേറുപെട്ട വൃക്ഷം കണക്കെയും, കുലത്തോടു വേറുപെട്ട കുലാംഗനയെക്കണക്കെയും, നലത്തോടു വേറുപെട്ട പുമാനെക്കണക്കെയും, ചാരിത്ര്യത്തോടു വേറുപെട്ട പതിവ്രതയെക്കണക്കെയും, ദരിദ്രനായിന നരനെക്കണക്കെയും, ഉത്സാഹത്തോടുവേറുപെട്ട തൽപുരുഷനെ കണക്കെയും, പുഷ്പത്തോടു വേറുപെട്ടപൊയ്കയെക്കണക്കെയും സന്താപഹൃദ (സ്ഥിന്ത) രായിജ്ജനത്താൽ നിറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്റിതു. അമാത്യമന്ത്രിസുതരുമിന്റിയെ അനാഥമായമാടംമാളികഗോപുരപ്രാസാദങ്ങളിഴിഞ്ഞതാ ? പുരമഴിഞ്ഞുകിടക്കയെക്കണ്ടുപെരുകിന സന്താപനായ് തിരുവയോദ്ധ്യാപുരിയിങ്കൽ പള്ളിക്കുറുപ്പു ചെയ്തു ഉഷഃകാലേയെഴുനീറ്റു നിയമങ്ങൾ മുടിച്ചിരുന്നരുളിന്റവനാൽ കണ്ടപ്പെട്ട തിരുവയോദ്ധ്യ എവ്വണ്ണം ശോഭിച്ചുതെങ്കിൽ, വിശ്വകർമ്മാവിനാൽ നിർമ്മിക്കപ്പെട്ട മാടം മാളികഗോപുരപ്രാസാദങ്ങൾ ചന്ദ്രാദിത്യതാരാഗണങ്ങളോടു കൂടിന തേജസ്സിനെയുടയവായിതു അമാത്യപുരോഹിതമന്ത്രികളും സാമന്തരും സേനാപതികളും വന്നുകൂടിതു. അനന്തരം തേർകുതിരകരികാലാളോടും കൂടവന്നുകൂടീതു. പഞ്ചമഹാശബ്ദമൊച്ചപ്പെട്ടിതു. ശംഖുപടഹകാളതാള(ഹാഹാളീകാഹള)മാദിയായുള്ള ഭേരികൾ മുഴങ്ങിന. പൊയ്കയിലും ഉദ്യാനങ്ങളിലും തളിരും മലരുമരുമ്പും പല്ലവങ്ങളും നിറയപ്പെട്ടിതു. വൃക്ഷങ്ങൾ കളിർത്തു ബഹുഫലങ്ങളാൽ വരുഷിക്കപ്പെട്ടിതു. വസിഷ്ഠാദി മഹർഷികളും സ്വതന്ത്രാദിസാരഥികളും വേശ്യാംഗനമാരും വിടരും നാടകഗണികമാരും വന്നുകൂടീതു. കൊട്ടും പാട്ടും കൂത്തും തുടങ്ങീതു. താനങ്ങളുടെ പാത്രങ്ങൾ തുടങ്ങീതു. ഭാസ്കര(മൊ?നൊ)ഴിഞ്ഞിതു. ത(പ?മ)സ്സുകൾ വന്നുകൂടീതു. പരിവർത്തനങ്ങൾ കണ്ടിട്ടു പണ്ഡിതവർഗ്ഗമണഞ്ഞിതു. ചോരവൃത്തിയൊഴിഞ്ഞിതു. ചാരിത്ര്യം തുടങ്ങീതു. ജാരപ്രവേശമൊഴിഞ്ഞിതു. നീചവൃത്തിയൊഴിഞ്ഞിതു. നിത്യദാനം തുടങ്ങീതു. ആചാരഹാനികൾ പോയിതു. ആദരസ്തുതി തുടങ്ങിതു. വേദധ്വനി

പ്രപഞ്ചമായിതു. അഗ്നിനിറച്ചിട്ടാഹുതിപ്പുക ആകാശമേറി
മേഘങ്ങളോടുകൂടീതു. ശത്രുവർഗ്ഗം കെട്ടിതു മികച്ചുള്ള ക്ഷത്രിയർ
വന്നുകൂടീതു വസ്തുവാഹനഭണ്ഡാരം പെരുകീതു. ഹസ്തിയ
ശ്വരഥം വന്നുളവായിന വാസുദേവബലദേവാദികൾ വന്നു
കൂടീതു. പാദപങ്കജം കണ്ടിട്ടു ആദരിച്ചു കൈകൂപ്പിനാർ. ശാസ്ത്ര
കാരികൾ വന്നിട്ടാസ്ഥവെണ്ണീന്റിതു. ചരണപുരമുദ്ധതരുണീജനം
വന്നിതു. കുസുമശരൻ വില്ലേന്തി വ്യസനിച്ചാൻ. കരുണവസു
ന്ധരനാഭിയിങ്കൽ സുഗന്ധപുഷ്പരസനാടിയിങ്കൽ സുഗന്ധമധു
കുടിച്ചു മധുകരസ്വരം വിലസീതു. വസന്തകാലമായിതു. സന്ധ്യാ
കാലത്തന്തണർ സന്ധ്യോപാസനം ചെണ്ണു'തു. ഇന്ദ്രാദിദേവകൾ
അംബരമാർഗ്ഗത്തിങ്കൽ നിറെഞ്ഞിതു. പുഷ്പവൃഷ്ടിപൊഴിഞ്ഞിതു.
ജലവൃഷ്ടി മേഘംപൊഴിഞ്ഞിതു. ചന്ദ്രാദിത്യകളാദിയായി മന്ത്രി
കൾ തുടങ്ങീതു. അന്ധകാരം കെട്ടുപ്പോനായ്‌വന്നുതോന്റ്യതു.
"രാജാവേ, നിന്നുടെ ആസ്പദം കളെഞ്ഞു ഏങ്ങു ഏഴനെള്ളതു".
എന്റുണർത്തിസ്തുതിച്ചിതുലോകങ്ങൾ. പ്രസന്നമായിവ്വണ്ണമേ രാജ്യം
പരിപാലിച്ചു തിരുവേകാദശിവ്രതം ദീക്ഷിക്കിന്റകാലത്തിവനുടെ
ഭക്തിയുറപ്പുപ്പതെന്റു ഭഗവാൻ നാരായണസ്വാമി ഇന്ദ്രനുടെ
വേഷത്തെ സംഗ്രഹിച്ചെഴുന്നരുളി രാജധാനിയെക്കരുകി രാജാ
വിനെ നോക്കിയരുളിച്ചെയ്താൻ. "ഇതുകാണാ രാജാവേ, അം
ബരീഷാ, ഭഗവാൻ ഈശ്വരൻ തിരുവടിയുടെ പരാക്രമങ്ങൾ
കേൾക്ക നീ കാമദേവനേയും കാലനേയും കൊന്റു കാളകൂടവിഷ
മാകർഷിച്ചു ത്രിപുരദഹനം ചെണ്ണി അഗ്നിദേവനെ കൈമുറിച്ചു
(ഭ്രൂ?പൂ)ഷാവിനെപ്പല്ല് പറിച്ചു ദക്ഷനെത്തലയറുത്തു വിഷ്ണുവിനു
ചക്രംകൊടുത്തു ബ്രഹ്മനുടെ ശിരസ്സറുത്തു പ്രളയകാലത്തിങ്കൽ
ആൽവൃക്ഷമായ് വിഷ്ണുവിനെദ്ധരിച്ചു അതികായാന്തകന്മാരാ
കിന്റ ദാരുകവധം നിമിത്തമായ് ഭദ്രകാളിയെ രൌദ്രമാക്കി
സർവ്വസംഹാരമൂർത്തിയാകിയ ഈശ്വരഭഗവാനല്ലയോ സർവമാകി
ന്റതു്. പ്രസാദിക്കമെടത്തും വിരിയ പ്രസാദിക്കും മഹാദേവനീ
ശ്വരനെ"ന്റു ഇന്ദ്രരൂപധാരിയാകിയ ഭഗവാനരുളിച്ചെയ്തുകേട്ടു
അംബരീഷനനും കോപിച്ചു "വിഷ്ണുഭഗവാനല്ലയോ സർവ്വമാകി
ന്റതും. മത്സ്യരൂപമായ് മധുകൈടഭന്മാരെക്കൊന്റു വേദ
ങ്ങളെ വീണ്ടു കൂർമ്മരൂപമായ് മന്ദരപർവ്വതത്തെദ്ധരിച്ചു ദേവ
കൾക്കമൃതുകൊണ്ടു കൊടുത്തു. ശ്രീവരാഹമായ മണ്ണുടന്തു ഭൂമിയെ

മീണ്ടുകൊണ്ടു, ശ്രീനരസിംഹമായ് ഹിരണ്യകശ്ശുവിനെക്കൊന്റു, വടുവാമനമൂർത്തിയായ് മഹാബലിയോടു മണ്ണിരന്നീരടിയാകവളർന്നുകൊണ്ടു, ശ്രീപരശുരാമനായി നിക്ഷത്രി (ത്രിം? ത്രിയം) വെണ്ണിയരുള്ക് ദശരഥരാമനായ് രാവണാദികളെക്കൊന്റു ലോകകണ്ടകം നീക്കി. വൃഷ്ണികുലത്തിലകമായ് ബലഭദ്രരാമനായവതരിച്ചു കംസവധം നിമിത്തമായ് ദേവകീപുത്രൻ ശ്രീകൃഷ്ണൻ നന്ദാത്മജനായ് ഭൂഭാരംകെടുത്തരുളി. ഗജേന്ദ്രമോക്ഷം വെണ്ണി ദേവരാജാവേ, നിന്തിരുവടിക്കും ദേവകൾക്കും ശ്രീദുർവ്വാസാവിനുടെ ശാപംനിമിത്തമായുണ്ടാകിയ ജരാനരകെടുത്തു. ദേവകളെയുപദ്രവിച്ചപരരെക്കൊന്റു ദേവകളെ രക്ഷിച്ചു സർവ്വജന്തുക്കളുടെയാത്മാവായിട്ടിരിക്കിന്റ വിഷ്ണുവിനെ നിന്ദിച്ചു നിന്തിരുവടിയെ നിഗ്രഹിപ്പാനെനക്കു ശക്തിപോരാ. അയനെന്റുമരനെന്റുമവൻ തിരുവടിയെന്റിയേ മറ്റൊരു ദൈവമുണ്ടെന്റോതൊന്റിൻറില്ല. മഹാമോഹമാകിയ നിന്തിരുവടിയുടെ ഐശ്വര്യമെന്നാനിൻറ മോഹത്തിൽ നിന്തിനേറാ സംസാരസാഗരത്തെ കടക്കുമുപായമിൻറിയേ മോഹമേയനുഷ്ഠിയാതെയെന്റു പരിഹസിച്ചു അചലഭ[illegible]ിയാകിയ ഉ * * * * * * * * * കൊണ്ടുമരേന്ദ്രനെയനാദരിക്കിൻറ അംബരീഷന്നുടെ വാക്കുകേട്ടു എവ്വണ്ണം ശോഭിക്കിന്റാനനന്തശയനൻ അപ്രമേയൻ തിരുവടി കിരീടകേയൂരമകരകുണ്ഡലകൌസ്തുഭമും ചതുർബ്ബാഹുക്കളിൽ ശംഖചക്രഗദാഖഡ്ഗശാർങ്ഗാദിപഞ്ചായുധാദി പീതാംബരധാരിയായ് ശ്രീഗരുഡവാഹനനായ് നിന്റരുളി. "അംബരീഷാ നിന്നുടെ ഭക്തിയറിവാനായ്ക്കൊണ്ടു ഞാൻ വന്നിതു" എന്റരുളി ... ...

൧൭. ശ്രീപുരുഷോത്തമൻ തിരുവടിയെക്കണ്ടു വീണു നമസ്കരിക്കിൻറ അംബരീഷനെക്കണ്ടരുളിൻറ ശ്രീകരുണാകരൻ തിരുവടി പ്രീതിയോടും കൂടയരുളിച്ചെയ്തു... ... "അംബരീഷാ, നിന്നുടെ ഭക്തിവിശേഷം കണ്ടേൻ ... ... തനായിന്നെന്മനുഷ്യജാതികളുകക നിശ്ചലമായുള്ളൊരു ഭക്തിയുർള്ളകം." എൻറരുളിച്ചെയ്യിൻറ നാരായണസ്വാമിയുടെ തിരുവാക്കുകൾകേട്ടു "സ്വാമീ, നമസ്കാരം. നാരായണാ നമസ്കാരം. നളിനനാഭാ നമസ്കാരം. നന്ദാത്മജാ നമസ്കാരം. അച്യുതാ നമസ്കാരം അപ്രമേയാ നമസ്കാരം. അണ്ഡയോനി നമസ്കാരം.

ആദിപുരുഷാ നമസ്കാരം കമലനയനാ നമസ്കാരം. കന്ദർപ്പസു ന്ദരാ നമസ്കാരം. കരുണാകരാ നമസ്കാരം. ശ്രീധരാ നമസ്കാരം. ശ്രീപുരുഷോത്തമാ നമസ്കാരം. വാമനാ നമസ്കാരം. മധുസൂദനാ നമസ്കാരം. ഹൃഷീകേശാ നമസ്കാരം. ത്രൈവിക്രമാ നമസ്കാരം. ത്രൈലോക്യനാഥാ നമസ്കാരം" എൻറിവണ്ണം നമസ്കരിക്കിൻറ അംബരീഷനുടെ വാക്കുകേട്ടു പെരുതായിന പ്രീതിയോടുമരുളി ച്ചെയ്താൻ പരമപുരുഷൻ തിരുവടി. "ഇതുകാണാ രാജാവേ, അംബരീഷാ, വസിഷ്ഠമഹർഷിയുടെ വചനം പിഴെയാത തിരു വേകാദശിയിരണ്ടും നോററു ആഹാരാർത്തി (ർത്ഥി) കൾക്കു (ആ ഹാരം) കൊടുത്തു ദാനം പെണ്ണി ദ്വാദശി മുതൽക്കാൽകഴി ഞ്ഞാൽ പാരണം പെണ്ണുകയി രാജാവെ, പിഴെയായി... ... ഭൂപാലിക്കും ധർമ്മത്താലേ ഉപദ്രവംകെടുത്തു കാത്തു പാത്തു വ്വണ്ണങ്ങളെപ്പിഴയാതേ രക്ഷിച്ച് എന്നുടെ അടിയാർലക്ഷത്തിൽ മേൽ തിരുനാ ... ...മേ പ്രമാണമായ് ഏവരാലും മേക രായിട്ടിരിക്കിരെ എനെക്കണെക്കിണക്കേ ആദരിച്ചു അർഘ്യപാദ്യാ ചമനീയമാസനം വസ്ത്രാഭരണാദിനി നിന്നാൽ ദാനം പെണ്ണുക". എൻററുളിച്ചെയ്തു ദൃശ്യ(?)മംബരീഷനും അവ്വണ്ണമേ വേദവേദിക ളായ് നിന്നബ്രാഹ്മണോത്തമന്മാർ നാലു വേദവും അഞ്ചു പുരിയു മാറുശാഖയും അറുപത്തുനാലു കലെ ജ്ഞാനമും സകല മുള്ളുന്നരായ് അനുഷ്ഠാനം പിഴെയാത സന്ധ്യോപാസനം വെണ്ണിയിയങ്ങിൻറ ബ്രാഹ്മണോത്തമന്മാർക്കും വിഷ്ണുഭക്തരായ് വിശേഷികളായുള്ള ... ... ദാനംപെണ്ണിച്ചെല്ലിൻറ കാലത്തിങ്കൽ ദേവരാജാവിന്നു ഭയം ജനിച്ചിതു. അംബരീ ... ...ഇന്ദ്രപദം പറിപ്പാൻ നിനെക്കിൻപുതെൻറു ഭ്രമിച്ചു പെരും കനകോപമുടയനായു് തിരുവേകാദശിവ്രതത്തിനെ വിഘ്നംപെണ്ണുവാനെന്തുപായമെൻറു ശ്രീ ദുർവ്വാസാവിനുടെ ആ ശ്രമം കരുതി ദുർവ്വാസാവു മഹർഷിയെ നോക്കി ദേവരാജാവു് അരുളിച്ചെയ്യാൻ. "മഹരിഷി,സഹായരും ബന്ധുക്കളും നമു ക്കൊരു സുഖദുഃഖം വരുമ്പോളല്ലോ വേണ്ടിൻറിതു. ഇപ്പൊ ഴുതു അയോദ്ധ്യാപതി അംബരീഷൻ തിരുവേകാദശിവ്രതം ദീക്ഷിച്ചു എന്നുടെ ഇന്ദ്രപദം പററിക്കൊള്ളുതെൻറദ്ധ്യവസി ച്ചാൻ. അതിന്നു വിഘ്നം പെണ്ണവേണ്ടു"മെൻറിരിക്കിൻറ വജ്ര പാണിയെ നോക്കി, "നിനക്കു വേണ്ടിൻറതു എനക്കു വേണ്ടു"

മെൻറു സംബഡിച്ചുടൻ പുറപ്പെട്ടാൻ മഹരിഷി. ദേവരാജാവും സന്തോഷിച്ചെഴുന്നരുളിനാൻ. അനന്തരം ദ്വാദശിനാളുഷാകാലേ തിരുവയോദ്ധ്യാപുരിയെ പ്രാപിച്ചരുളിനാൻ ദുർവാസാവു മഹരിഷി.

൫൬. അംബരീഷനും ദശമിനാളു ദന്തശുദ്ധി ആത്മശുദ്ധി എന്നിവയുടയനായ് താംബൂലവജ്ജിതനായ് തിരുവേകാദശിനാളുഷാകാലേ നീരാട്ടുവെള്ളിപ്പൂക്ക വസ്ത്രം പകർന്ന ഗണപതിയെയും ഋഷികളെയും പിതൃക്കളെയും തർപ്പിച്ചു പഞ്ചയജ്ഞാദികർമ്മങ്ങളു ചെയ്തു പ്രതിമമും മനസ്സമൊൻറാകിലിഗപ (?) ബന്ധനവും ചെയ്യണ്ണി അക്ഷരന്യാസംചെയ്തു ശരീരശോധനം ചെയ്യണ്ണി ഉപവസിച്ചു മണ്ഡലത്രയങ്ങളെ ശരീരത്തിലാക്കി കരന്യാസം ചെയ്യണ്ണി തിരുമന്ത്രം ജപിച്ചു അനജ്ഞകൊണ്ട് സ്തുതിചെയ്തു പുരാണങ്ങൾ വായിച്ചു യോജിച്ചു മദ്ധ്യദിനത്തിങ്കൽ ഉപസ്ഥാനം ചെയ്യണ്ണി സന്ധ്യോപാസനം ചെയ്യണ്ണി ഉപവസിച്ചു പിറെറന്നാളുഷാകാലേ നീരാട്ടു പള്ളിപ്പൂക്ക പുഷ്പാഞ്ജലിചെയ്തു ചെയ്യണ്ണി തിരുമന്ത്രം ജപിച്ചു ആഹാരാർത്ഥികളമൃതുചെയ്തു ദാനം ചെയ്യണ്ണി ദ്വാദശി മുതൽക്കാൽ കഴിഞ്ഞാൽ പാരണചെയ്യണ്ണി വാ ചമയിൻറ നേരത്തിങ്കൽ എഴുന്നരുളിനാൻ മഹർഷി ദുർവ്വാസാവ്.

൫൭. മഹർഷി ദുർവ്വാസാവുമംബരീഷനും പ്രീതി പട്ടു മഹർഷിയെ നമസ്കരിച്ചു അർഗ്ഘ്യപാദ്യാസനം കൊടുത്തരുളിൻറ കാലത്തിങ്കൽ ഉണർത്തി... ... ... അംബരീഷൻ.

൫൮. "മഹർഷേ! നിന്തിരുവടി എന്തുനിമിത്തമാകിലോ ഇവിടം നോക്കിയെഴുന്നരുളി" യെൻറുണർത്തിൻറംബരീഷനെ നോക്കിയരുളിച്ചെയ്താൻ ദുർവാസാവു മഹർഷി:— "എനക്കു ചാല പ്പൈയ്യും ദാഹമുമൊണ്ടു ഏകാദശി നോററുണ്ണിൻറ നീയെ ന്നെയൂട്ടവേണ്ടും". എൻറു മഹർഷിയരുളിച്ചെയ്തു "നിന്തിരുവടിക്കിങ്ങിനെ തോൻറിയരുളിയതുമടിയേരുടെ ഭാഗ്യമെല്ലോ. നിന്തിരുവടിയെയമൃതുചെയിപ്പാൻ പുണ്യം ചെയ്യണ്ണിനവർക്കെൻറിയെയരുതെല്ലോ. കേവലം നിന്തിരുവടിയെ വിളിച്ചു എൻറിയേ എന്നുടെ സന്നിധിയെ നോക്കി എഴുന്നരുളിയതു അടിയേനുടെ പുണ്യഫലമെൻറാൽ നിന്തിരുവടി വിരയെ നീരാട്ടു പള്ളിപ്പൂക്ക എഴുന്നരുളുക. ദ്വാദശി കഴിയും മുന്നേ അടിയേനുടെ തിരുവേകാദശീവ്രതം അഴകതായേ മുടിയവേണ്ടു"മെൻറുണർത്തിൻറ രാജാവിനെക്കണ്ടു ദുർവാസാവു മഹർഷിയും സ്നാനാർത്ഥമായെഴുന്നരുളിനാൻ. അങ്ങൊരുപൊയ്കയിലിറങ്ങി നീരാട്ടുപള്ള

പൂജ മഹർഷികളെയും പിതൃക്കളെയും തർപ്പിച്ച് ആചമ
നീയം വിധിയാലെ മുടിച്ചു വരുമളവിൽ ദ്വാദശി കഴിയിൻറതാ
യിരുന്നിതു. തിരുവേകാദശീവ്രതം വൃഥാവായ് മുടിയിൻറതാ
യിതു. എന്തോചെയ്യമതെൻറ നണ്ണെകിൻറ കാലത്തു വിവേ
ഗിച്ചുണ്ണത്തിനാൻ അമാത്യൻ:— "രാജാവേ, പാൽകൊണ്ടു
പാരണം പെണ്ണിക്കൊൾകെ"ൻറു. "വിപ്രവകിച്ചൊരുത്തരെക്ഷ
ണിച്ചാൽ അവരെയൂട്ടിയെൻറിയെ ഉണ്മാ കൃത്യമല്ല. അതിലും
വിശേഷിച്ചും മഹർഷിയെയല്ലോ നിൻതിരുവടി ക്ഷണിച്ചു.
എൻറാൽ മഹരഷികളായുള്ളവരകൾ അമൃതു ചെയ്യേൻറിയേ
ഉണ്ടാലവർകൾ ശപിക്കയും വിരോധമില്ല രാജാവേ" എൻറ
മാത്യനറിയിപ്പുതു കേട്ടു രാജാവും പാൽകൊണ്ടു പാരണം
പെണ്ണി. മഹർഷിയുടെയെഴുന്നെള്ളത്തു പാർത്തു ശ്രീപാദം
വിളക്ക ... ... പാദ്യജലവും പുഷ്പവും ചന്ദനവും ചമെച്ചു
കൊണ്ടു നിൻറകാലത്തു മഹർഷിയും നീരാട്ടുപള്ളി പുക്കവിയർത്തു
ശ്രമപ്പട്ടു എഴുന്നരുളിനാൻ. മേലുടയാട തുവരയിട്ടു കുണ്ടികയി
ലിരുന്ന നീരും ചന്ദനവും പൂവും കൊണ്ടു ചെൻറു പാദശൗചം
പെണ്ണിനാൻ. "ഭഗവാനേ ദ്വാദശി കഴിയുംമുന്നേ അകത്തെഴു
ന്നരുളുക." എൻറംബരീഷൻ വാക്കുകേട്ടു അരുളിച്ചെയ്താൻ
ദുർവ്വാസാവുമഹർഷി. "രാജാവേ അംബരീഷാ, ആഹാരാർത്ഥി
യെന്നെ നീയെന്നെയനാദരിച്ചു. ആഹാരം മററും തരുവർ
കളുളർ. നീയൊട്ടു ഭക്തനെൻറു നിനെച്ചിതു. ഇപ്പൊഴുതു
നീയെന്നെ അനാദരിച്ചാഹാരം മററും തരുമവരുളർ. അയോ
ധ്യാപതികളനേകം കഴിഞ്ഞിതവർകളുടെ രാജധാനിക്കെ
ൻറും വന്നതുമില്ല. നിന്നുടെ ഭക്തിനിമിത്തംതന്നാൽ ഇപ്പൊഴുതു
വന്നിതു. അതിനാൽ നീയുമെന്നെ നിന്ദിച്ചാ" യെൻറു ചുവ
ന്നുമറിഞ്ഞുവരിൻറ തിരുനയനത്തനായ് ഞെറിഞ്ഞ പുകത്ത
നായ് കോപിക്കിൻറ ദുർവ്വാസാവു മഹർഷിയെകണ്ടു "ഭഗ
വാനേ, നിന്തിരുവടി ശപിച്ചരുളാതെ. നിന്തിരുവടിക്ക ശര
ണടിയേ"യെൻറു നമസ്കരിക്കിൻറംബരീഷനെക്കണ്ടു "ശപി
പ്പതെ"ൻറധ്യവസിച്ചാൻ മഹർഷി. അക്കാലത്തു "ഭഗവാനേ,
നിരപരാധമെന്നെ ശപിച്ചരുളിൻറായാകിൽ നിന്തിരുവടിയെ
യുമടിയനെയും രക്ഷിപ്പാൻ ഭഗവാൻ നാരായണസ്വാമി
യെ വേണ്ടു"മെൻറു നമസ്കരിക്കിൻറ രാജാവും നാരായണ

സ്വാമിയെ ഹൃദയകമലമദ്ധ്യത്തിങ്കൽ ധ്യാനം ചെയ്തു തിരുമന്ത്രം ജപിക്കിന്റാൻ. അപ്പൊഴുത്തു അംബരീഷന്റെ ലലാടത്തിങ്കൽ നിന്റു ചോന്നു പുറപ്പെട്ട കാലചക്രത്താൽ എവ്വണ്ണം ശോഭിക്കിന്റാനെങ്കിൽ, ആദിത്യദേവനഖണ്ഡമണ്ഡലൻ കാളമേഘത്തിൽ മൂടപ്പെട്ടവൻ തന്റെ കരങ്ങളാൽ ഭസ്മമാക്കി പുറപ്പെട്ടന്റാനെന്റു തോന്റുമാറിരുന്നിതു. കാലചക്രം എരിഞ്ഞു ദുർവ്വാസാവിനെ നോക്കിച്ചെല്ലത്തുടങ്ങീതു. ഓടത്തുടങ്ങിനാൻ ദുർവ്വാസാവു മഹർഷി. ദേവരാജാവിനെ കുറുകി സംഭ്രമത്തോടു വിറെക്കിന്റ ദുർവാസാവിനേയും പിൻചെല്ലിന്റ കാലചക്രത്തിനേയുംകണ്ടരുളിച്ചെയ്താൻ ദേവരാജാവു്. "എന്തു ദുർവാസാവേ, നിനക്കുവന്ന പ്രമാദ"മെന്റു വിചാരിക്കിന്റ ദേവരാജാവിനെ നോക്കി ദുർവാസാവു "നിന്റെ വചനം കേട്ടു അംബരീഷനെ ശപിപ്പതെന്റു ചെന്റ എനക്കു വന്ന ദുഃഖമിതു. നീയെന്നെ രക്ഷിപ്പായാക." എന്റു മഹർഷി ചൊല്ലക്കേട്ട ദേവരാജാവു്, "എനക്കു നിന്നെ രക്ഷിപ്പാനസാദ്ധ്യം. ശ്രീകൈലാസം നോക്കി ചെല്ക. ചന്ദ്രശേഖരൻ ഈശ്വരൻ തിരുവടിയേ വേണ്ടും നിന്നെ രക്ഷിപ്പാ"നെന്റ അമരേന്ദ്രന്റെ വാക്കുകേട്ടു ദുർവാസാവു മഹർഷിയും ശ്രീകൈലാസം നോക്കിയോടത്തുടങ്ങിനാൻ. വിറെക്കപ്പെട്ട മുഖമണ്ഡലവും, വിരിയപ്പെട്ട ജടാഭാരവും, തളരപ്പെട്ടഗാത്രങ്ങളുമുടയനായു് ഭയത്തോടു ചെന്റു ശ്രീകൈലാസം പ്രാപിച്ചാൻ. എവ്വണ്ണമിരുന്നിതു ശ്രീ കൈലാസപർവതം? ഭൂമിയെ നിറുത്തുവാനായ്ക്കൊണ്ടു പ്രവൃത്തിചെയ്തു ഒരു ദണ്ഡുകിണക്കെ കിഴക്കിൻ സമുദ്രത്തോടു പടിഞ്ഞാറു സമുദ്രത്തോടിട കൂടീട്ടിരിക്കിന്റിതു മുന്നൂറുമുപ്പത്തുമൂവായിരം കോടി നീളമുണ്ടു്. മുന്നൂറൊരുപത്തുകൊടുമുടിയോടു കൂടീട്ടിരിക്കിന്റിതു. ഒരു കൊടുമുടിയായിരം യോജനനീളം. മുന്നൂറു യോജന അകലവുമുണ്ടു്. അതിന്നടു പത്തുപതിനായിരം കോടി വട്ടമുണ്ടൊരു ശൃംഗം—അതിന്നടുവിൽ ഭഗവാൻ നാരായണസ്വാമി ഈശ്വരന്തിരുവടിയെ അർച്ചിച്ചരുളിതു. അതിന്നു വലത്തുഭാഗത്തൊരു ശൃംഗത്തിന്മേൽ വേദാത്മാസക്തനായിന ബ്രഹ്മന്തിരുവടിയിരുന്നരുളിന്റിതു. അതിന്നരികെ വിവിധരത്നപരിശോഭിതമാകിയ വിവിധകാഞ്ചനപരിശോഭിതമായിട്ടൊരു ശൃംഗം ഉണ്ടു്. അതിന്മേൽ—

ഭഗവാൻ നാരായണസ്വാമിയെ പരമേശ്വരൻ പൂജിച്ചു നമസ്കരിച്ചിയങ്ങുവിതു. അതിന്നരികേ കിഴക്കിൻഭാഗത്തൊരു ശൃംഗമുണ്ടു്. അതിന്മേൽ ഇന്ദ്രൻ അമരവൃന്ദത്തോടുകൂടി ഭഗവാനെ പൂജിച്ചിയങ്ങുവിതു. അതിന്നരികേ ഒരു ശൃംഗമുണ്ടു്. അതിന്മേൽ അമരവന്ദ്യനായ ഹവ്യവല്ലഭൻ അഗ്നിദേവൻതിരുവടിയെ അസുരകുലാന്തകൻതിരുവടിയെ ആരാധിച്ചിയങ്ങുവിതു. അതിന്നരികേ തെക്കുകിഴക്കിയതൊരു ശൃംഗമുണ്ടതിന്മേൽ യമഭഗവാൻ സകലദേവൻ ഗണഭംകരമൃത്യുപുരാധിപതി ഭൂതവന്ദ്യൻതിരുവടിയെ പൂജിച്ചിയങ്ങുവിതു. അവിടെയെമ്പതു കൊടുമുടിയുള്ളു. അവററിന്മേൽ മോക്ഷാർത്ഥികൾ പാർപ്പിതു. അതിന്നരികേ രാക്ഷസേശ്വരൻ നിരൃതി നിത്യമായ് നിർമ്മലദേവൻ നീലകണ്ഠൻതിരുവടിയെ ആരാധിച്ചിയങ്ങുവിതു. പടിഞ്ഞാറുഭാഗത്തൊരു ശൃംഗത്തിന്മേൽ സകലപതി ഹംസൻ പാപഹരൻ വരുണഭഗവാൻ സപ്തസമുദ്രദേവൻ ശ്രീപുണ്ഡരീകാക്ഷപ്രിയനെ പൂജിച്ചിയങ്ങുവിതു. അതിന്നരികേ ഒരു പ്രദേശത്തിങ്കൽ വായുഭഗവാൻ ഭഗാക്ഷൻ ഹരൻതിരുവടിയെ ആരാധിച്ചിയങ്ങുവിതു. അതിന്നരികേ അമ്പത്തൊന്നു കൊടുമുടിയുള്ള. അവിടെയിരുന്നു മനുഷ്യാദികൾ നിത്യം നമസ്കരിച്ചിയങ്ങുവിതു. ഭഗവാനുന്നളിൻറ ശൃംഗത്തിന്റെ വടക്കുകിഴക്കേഴകിയതൊരു ശൃംഗമുണ്ടു. അവിടെ വൈശ്രവണൻ യക്ഷകിന്നരഗന്ധർവ്വാദികളാൽ സേവ്യമാനനായിരുന്നരുളുവിതു. രുദ്രദേവൻ മഹാദേവൻതിരുവടിയെ വന്ദിച്ചിയങ്ങുവിതു. അതിന്നരികേ നാലു കൊടുമുടിമേലും നാലു വേദങ്ങളും സ്തുതിപ്പിതു. അതിന്നരികേ പതിനൊന്നു ശൃംഗമുള്ള അവററിന്മേലെണ്മർവസുക്കൾ വസിപ്പിതു. അതിന്നരികെയിരണ്ടു ശൃംഗമുള്ള. അവററിന്മേലശ്വിനീദേവകൾ വസിപ്പിതു. അതിന്നരികേ ഒരു കൊടുമുടിമേൽ ശ്രീവേദവ്യാസൻ വസിപ്പിതു. അതിന്നരികേ ഒരു ശൃംഗത്തിന്മേൽ ശ്രീവാല്മീകി വസിച്ചിയങ്ങുവിതു. അതിന്നരികേ ഒരു ശൃംഗത്തിന്മേൽ ഗൌതമനംഗിരാവും പുലസ്ത്യൻ പുലഹൻ കൃതവർമ്മാവു് വിശ്വാമിത്രൻ വസിഷ്ഠൻ വാമദേവൻ ഭരദ്വാജൻ കാശ്യപൻ സൌമ്യൻ കപിലൻ ഗാണ്ഡിക്യൻ ശൌനകൻ ആണിമാണ്ഡവ്യൻ ഋഗൌത്തമൻ ശ്വേതകേതു അഷ്ടാവക്രൻ ശുക്രൻ രംഗി ട്ടംഗലു ദത്താത്രേയൻ ശരദ്വാൻ ഖണ്ഡുഭി വിഭണ്ഡകൻ ഋശ്യശൃംഗൻ ശ്രീനാരദൻ വൃഷപർവ്വാവു അഷ്ടിഷേണൻ ഉദ്ദകൻ ആരുണി പാൽപൻ പരാശരൻ ശ്രീമാർക്കണ്ഡേയൻ ജമദഗ്നി പരശുരാമനു

കൌശികൻ ശതാനന്ദൻ ഹയശിരാവു ഹിരണ്യനെന്റിച്ചൊന്ന മഹൎഷികളിരുന്നു തപസ്സുചെയ്യുവിതു. അവിടെവെച്ചു ത്രിപുരദഹനമനുഷ്ഠിച്ചിതു. സപ്തകുലപൎവ്വതങ്ങളോടുമൊക്കവെളുന്ന ശിഖരങ്ങളിന്മേൽ ശിവപ്രതിഷ്ഠയില്ലാതെടമൊന്റുമില്ല. ഏഴുകൊടുമുടിമേൽ സപ്തൎഷികളും നക്ഷത്രമാലാമണ്ഡലസഹിതനായ ശശാങ്കമൌലിയെ നമസ്കരിക്കിന്റ ഋഷിമുഖ്യന്മാരാൽ പരിവൃതനായിരുന്നരുളിന്റ ചന്ദ്രശേഖരൻ തിരുവടിസന്നിധിയിൽ ഗണപതി ഭഗവാനുടെ ഭോജനവിഹാരശോഭിതമൊരിടം. സുബ്രഹ്മണ്യനുടെ ബാലക്രീഡാനൃത്തവൃന്ദവിശേഷരമ്യമൊരിടം. കടുന്തുടിയുടെ ഡുഡുദ്ധ്വാരവത്താൽ പൂജിതമൊരിടം. ശാസ്താവിനുടെ മൃഗയാകോലാഹലമൊരിടം. ശൂലശൂല്ക്കാരസഹിതമൊരിടം. സിംഹനാദബന്ധിയൊരിടം. ഗജഗണങ്ങളുടെ പരിഭ്രമമൊരിടം. മയൂരനാദകുക്കുടഹംസമത്തമദതികോകില കപോതസങ്കുലനൃത്തേ പശോഭിതമൊരിടം. ഭൂതത്താന്മാരാൽ സരഭസമൊരിടം ഇവ്വണ്ണമിരുന്ന ശ്രീകൈലാസമൊരിടം. ശിഖരത്തിന്മേൽ വസിച്ചരുളിന്റ ദേവദേവേശൻ സൎവ്വവാസി പന്നഗാഭരണൻ പാൎവ്വതീവല്ലഭൻ പഞ്ചാനനൻ പരമാത്മാവു പശുപതി പരശുധരൻ പരമേഷ്ഠി വൻ പരുപാ(?)ക്ഷൻ പങ്കജാസനവന്ദിതൻ വേദപാരഗൻ നിൎമ്മലൻ ഭാഗീരഥിവല്ലഭൻ ഭാനലോചനൻ ഭൂതനാഥൻ ഭക്തപ്രിയൻ ഭക്തമുക്തിദൻ മുനിജനവന്ദ്യൻ സ്കന്ദനാഥൻ മൃത്യുഞ്ജയൻ ത്രൈലോക്യനാഥൻ ഹ്രീമയൻ ത്രിവാസി വന്ദ്യനയനൻ ത്രികാലദൎശി ഋണാത്മജൻ ശക്തിധരൻ ശാൎങ്ങ്പാണിപ്രിയൻ കപൎദ്ദി കപിലലോചനൻ കാമദേവൻ, ശംഭു ശൎവ്വൻ ശങ്കരൻ ശീതവിഷഘ്നൻ ശൈലസുതാപതി ഈശ്വരൻ ഈശാനൻ ഇ കതി ൻ നാരായണപ്രിയൻ നരകമാൎഗ്ഗനിരോധി നിസ്തുലൻ നിത്യൻ നിൎമ്മലൻ നിഖിലേശൻ ശൈലാധിവാസി ഉഗപതി ഗൌരീപതി ഗണഗജൻ ഗഗനമരുദഹൻ സലിലധരൻ ഗജേന്ദ്രമൂൎത്തി കാളകണ്ഠൻ മണികണ്ഠൻ വിഷകണ്ഠൻ കപാലിപിംഗലനയനൻ പിതൃവനവാസി ക്ഷമാകരൻ ക്ഷേമകരൻ ക്ഷത തമോഹരൻ നക മുനിവന്ദ്യൻ ... ... ലോകവന്ദ്യൻ സമസ്തപുണ്യഫലൻ സൎവ്വലോകഹൃദയസ്ഥിതൻ സംഹാരകാരണൻ അംബികാപതി അൎദ്ധേന്ദുശേഖരൻ അഖിലസുതാ...ദികള്ള...ം ചരണയുഗാരാധനൻ പരമപു

വ്യന്ദൻ പ്രാണമയൻ പ്രാണാത്മാവു മൂൎത്തിത്രയൻ നാകിയ ... . ടി പരംപരമായിരുന്നരുളിൻറ ശ്രീകൈലാസത്തെ പ്രാപിച്ചു വീണുനമസ്കരിക്കിൻറ ദുൎവ്വാസാവിനെ നോക്കിയരുളിച്ചെയ്താൻ ശ്രീമഹാദേവൻ തിരു......“ വേ, നിനക്കു വന്നപ്രമാദം? എന്തു നിമിത്തമായ് നിന്നുടെ ഭയം. എന്ത് നിന്നെക്കു വിറെക്കിൻറിതു? എന്തു ദുൎവ്വാസാവ.” എൻറരുളച്ചെയ്തൻറാ ഭഗവാനെ......... ൻ. ശ്രീദുൎവ്വാസാവുമഹൎഷി.

ഫൻ. “ഭഗവാനേ, ദേവരാജാവിനുടെ വചനംകേട്ട് അയോദ്ധ്യാപതി അംബരീഷനെ ശപിപ്പതെൻറു ചെന്റേനക്കു അവനെ ശപിപ്പതരുതായിതു. ......ൽ നിൻറുപുറപ്പെട്ടു ചക്രമെന്നെ ഓടിക്കൊണ്ടുവരിൻറിതു. തിരുവടിയടിയനെ രക്ഷിക്കവേണ്ടും ഭഗവാനെ” യെൻറു നമസ്കരിക്കിൻറ ദുൎവ്വാസാവിനെ നോക്കി...... അരുളിച്ചെയ്താൻ. “എനിക്ക് നിന്നെ രക്ഷിപ്പാനശക്യം. ശ്രീപുരുഷോത്തമൻ തിരുവടിയുടെ കോപമെന്നാലൊഴിക്കരുതു. ക്ഷീരാൎണ്ണ......... പുണ്ഡരീകാക്ഷൻ തിരുവടിയേ വേണ്ടും നിന്നെ രക്ഷിപ്പാൻ” എൻറരുളിച്ചെയ്യിൻറ ഹരൻ തിരുവടിയുടെ വാക്കു കേട്ടു ദുൎവ്വാസാവു......... രുക്നഭയമുടയനായോടത്തുടങ്ങിനാൻ. ക്ഷീരാൎണ്ണവത്തെച്ചെൻറുകരുകൻറകാലത്തു എവ്വണ്ണം ശോഭിക്കിൻറു ശ്രീപന്നഗശയനൻ... .... ശ്രീപുരുഷോത്തമൻ പള്ളിയറ ക്ഷീരാൎണ്ണവം. അനന്തൻ ഭഗവാനുടെ പള്ളിക്കിടക്ക. ആകാശമ്മേൽവിതാനം ചന്ദ്രാദിത്യന്മാർ വിളക്ക്. നക്ഷത്രതാരാഗണങ്ങൾ പുഷ്പം. ശ്രീയും ഭൂമിയും ഇരണ്ടുശ്രീപാദം തടവിയിരന്നരുളിൻറിതു. യക്ഷകിന്നരഗന്ധൎവ്വസിദ്ധവിദ്യാധരകിമ്പുരുഷലോകപാലന്മാരും നാരദാദികളുമന്താദിമുനിമുഖ്യന്മാരും വീണാവേണുമൃദംഗകാഹളതാളഗീതവാദ്യനൃത്തങ്ങൾകൊണ്ടു സ്തുതിച്ചിരങ്ങുവതു. ബ്രഹ്മനാദിയായുള്ള ദേവകൾ നാലുവേദങ്ങളുമുച്ചരിക്കിൻറിതു. ചന്ദനം ചമ്പകം മന്ദാരം മാധവീകുന്ദകുടകകുപ്പുദകല്ഹാരസൌഗന്ധികകേതകീജാതികുസുമങ്ങളെത്തടവിക്കൊണ്ടുപോന്ന വീയൻറ തെൻറൽക്കാററിനാൽ പ്രപഞ്ചമായിതു. ബ്രഹ്മതിരുവടി നാലുവേദത്തെയുമുദാത്താനുദാത്തസ്വരിതപ്രചയങ്ങളോടുക്രൂട സ്തുതിക്കിൻറിതു. മഹാസമുദ്രമൊച്ചപ്പെട്ടു കിണക്കെ ക്ഷീരസമുദ്രത്തിനുടെ തിരൈമാലൈകൾ ഒൻറൊടൊൻറ ശീതജലത്തോടു

ക്കു മരുളെക്കിൻറിതു. നാഗനാഥന്നുടെയായിരം ഫണങ്ങളു മായിരമാണിക്കമരതകം വൈഡൂൎയ്യഗോമേദകം പുഷ്യരാഗം പത്മ രാഗം നീലം കുലിശം മുത്തുതുടക്കമുള്ള രത്നപ്രഭയാൽ സഹസ്രാ ദിത്യരശ്മിയെക്കീഴിട്ടു ജ്വലിക്കിൻറിതു. തിരുവുടമ്പൊട്ടുണ്ണം ഇരിക്കിൻറിതെൻറു ബ്രഹ്മനാലുമീശ്വരനാലും ത്രയസ്ത്രിംശാദിദേവ കളാലും ശാസ്ത്രകളാലുമറിയരുതെൻറുള്ള തിരുവുടമ്പും ശ്രീ പാദം തിരുവിരൽക്കും തിരുവരയും തിരുവുദരമും തിരുനാഭിക്ക മലമും തിരുമാറവും തിരുക്കയ്യും തിരുക്കഴുത്തും തിരുമുഖാരവി ന്ദമും തിരുപ്പവഴവായും തിരുമുറുവൽക്കൊടിയും തിരുക്കപോലമും തിരുമൂക്കും തിരുനയനങ്ങളും തിരുവക്കൊടിയും തിരുച്ചെന്നിയും തിരുനെററിത്തടമും തിരുമുടിപ്പരപ്പും കിരീടമുടിയും ശ്രീകൌ സ്തുഭമും തിരുവാഭരണങ്ങളും തിരുവുടമ്പിൻപരിശിവുണ്ണമെന്നു മറ്റു ബ്രഹ്മനാലുമറിയപ്പെടാതെയിരിക്കിൻറിതു. മററുമീജാതിയെ ല്ലാരിടെ അഹങ്കാരമും ഗൎവ്വം കേട്ടു സൎവ്വവ്യാപിയായിരുന്നരുളിൻറ ഭഗവാൻ ശ്രീപുരുഷോത്തമൻതിരുവടി പള്ളിക്കുറിപ്പു ചെയ്യരു ളിൻറ ക്ഷീരാൎണ്ണവത്തെക്കുറുകി നമസ്കരിച്ചുണത്തിനാൻ. മഹർഷി ദുൎവ്വാസാവിനെ കണ്ടരുളിച്ചെയ്താൻ ശ്രീപുരുഷോത്ത മൻ തിരുവടി. "എന്തു ദുൎവ്വാസാവേ, നിനക്കുവന്ന ദുഃഖം. എന്തു നിന്നുടെ വിഷണ്ണഭാവം." എൻറു കേട്ടരുളിൻറ ഭഗവാൻ നാരായണസ്വാമിയെ നമസ്കരിച്ചുണത്തിനാൻ മഹർഷി.

൨൦. "പ്രഭുവേ, ദേവരാജാവിന്നുടെ വചനം കേട്ടയോദ്ധ്യാ രാജാവംബരീഷനുടെ തിരുവേകാദശീവ്രതമൊഴിപ്പതെൻറു ചെ ൻെറനക്കു ക്ലേശം, നിന്തിരുവടിയുടെ തൃച്ചക്രമിതല്ലോ ആടി ക്കൊണ്ടുവരിൻറിതു. നിന്തിരുവടിയെന്നെ രക്ഷിക്കവേണ്ടു" മെൻറുണത്തിൻറ ദുൎവ്വാസാവിനെ നോക്കിയരുളിച്ചെയ്താൻ ശ്രീപുരുഷോത്തമൻതിരുവടി.

൨൧. "മഹർഷീ, നിന്നുടെ തപസ്സിന്നുടെ മഹിമ പെരികെ നൻറു. ആരേനുമൊന്നു ഭക്തിയുള്ളവരെക്കണ്ടാൽ ശപി പ്പാനൊരുമ്പെടുവൂ......രൈ നിഗ്രഹിപ്പൂ. അതു് എനക്കു പക്ഷ മല്ലല്ലോ. മഹർഷീ, നീയുമറിയവേണ്ടും മഹർഷീ, രാജാവി ന്നുടെ കോപമെന്നാൽ ഒഴിക്കരുതു്. ഇന്നുമംബരീഷൻ പാടേ ചെല്ലു നീയവനേ വേണ്ടും നിന്നെ രക്ഷിപ്പാ"നെൻറരുളി

ച്ചെയ്യിൻറ നാരായണസ്വാമിയെ നമസ്കരിച്ചു വിരയെച്ചെൻറ അംബരിഷനുടെ രാജധാനിയെക്കുറുകി രാജാവിനെ നമസ്കരിച്ചു, "ദേവേന്ദ്രനുടെ വചനം കേട്ടതിനെ ശപിപ്പുതെൻറുവന്നിതു. രാജാവേ, ബ്രഹ്മനാകിൻറായും നീയേ ഈശ്വരനാകിൻറായും നീയേ. വിഷ്ണുവാകിൻറതും നീയേയെൻറു തോൻറുമാറല്ലോയിരിക്കിൻറതു. നിന്തിരുവടിയെ നോക്കി ഞാൻ ചെയ്തപരാധം പൊറുത്തരുളു"ൻറു നമസ്കരിക്കിൻറ ദുർവ്വാസാവിനെക്കണ്ടംബരീഷനുടെ ലലാടദേശം പുക്കൊളിച്ചിതു ചക്രം. അംബരമാർഗ്ഗത്തിങ്കൽ നിൻറരുളിൻറ ദേവകളും മഹർഷികളുമംബരീഷനുടെ മഹാനുഭാവമുംകണ്ടു പെരുതായിന പ്രീതിയോടു ഹർഷമോടു അന്തർദ്ധാനം ചെയ്താർ ദുർവ്വാസാവും ലജ്ജയോടുംകൂടപ്പോയി തന്നുടെയാശ്രമം പുക്കാൻ.

അംബരീഷൻ ഭഗവാൻ നാരായണസ്വാമിയെ നമസ്കരിച്ചു ഭക്തിപൂണ്ടിത്തിരുവേകാദശി രണ്ടുനൂറാറതു കാരണമായ്‌ തിരുവുടമ്പനോടുകൂടിനാനെൻറ ജനമേജയൻ ശ്രീനാരദനരുളി-ച്ചെയ്തു.

അംബരീഷോപാഖ്യാനം സമാപ്തം.

ഹരിഹരഹിരണ്യഗർഭേഭ്യോ നമഃ.

ശുഭമസ്തു.

നാരായണായ നമഃ.

ദേവീമാഹാത്മ്യം

ഹരിഃ ശ്രീഗണപതയേ നമഃ.

ശ്രീമാർക്കണ്ഡേയ ഉവാച—

ആദിത്യ... ...സാവർണ്ണിമനുവിങ്കാലത്തു ശ്രീമാർക്കണ്ഡേയമഹർഷിയാലരുളിച്ചെയ്യപ്പെട്ട ദേവീമാഹാത്മ്യം ശ്രീകഥ സംക്ഷേപത്താൽ തമിഴായ പ്പെടുക്കപ്പെട്ടിതു. അതെന്തെന്നുമെങ്കിൽ: സൂര്യവംശത്തിങ്കൽ സുരഥനെന്നോനൊരു രാജാവുള്ളൻ. അവൻ ജംബുദ്വീപത്തുങ്കലിരുന്നു സപ്തദ്വീപികളൊക്കെപ്പരിപാലിച്ചു ദുഷ്ടനിഗ്രഹവും ശിഷ്ടപരിപാലനവും ചെയ്തു ധർമ്മേണ രാജ്യം പരിപാലിച്ചിയങ്ങിൻറ... ... ...ന്നയകൌസലന്മാരെൻറു ചില ശത്രുക്കളുളരായോം. അതുകൊണ്ടു രാജാവു തന്നുടെ പുത്രമിത്രകളത്രാദിബാന്ധവരുമമാത്യപരിപാലപുരോഹിതന്മാരും സർവ്വപ്രാണികളും ശത്രുക്കളൊ... ... ...നിമിത്തമായ് രാജാവുമൊരുനാൾ സന്ധ്യാകാലത്തിൽ ചാർത്തിയിരുന്ന കുറയുമൊരു വാളുമായ് കുതിരമേലേറി രാത്രിയിങ്കൽ ദുഷ്ടമൃഗങ്ങളെ നിഗ്രഹിപ്പാൻ പോകിൻേറാനെൻറക...ച്ചുപോയൊരു വനത്തിൽ സുമേധാവാകിൻറ മഹർഷിയുടെയാശ്രമത്തെ പ്രാപിച്ചാൻ സുരഥനാകിൻറ രാജാവ്. അങ്ങനെയിരുന്നവൻറന്നുടെ പുത്രരേയും ഭാര്യയുമമാത്യപരിപാലപുരോഹിതന്മാരെയും നിനെച്ചുശോകിച്ചിയങ്ങിൻറവനന്തരം സമാധിയെന്നൊരു വൈശ്യനും പെരികത്ഥവുമായിരുന്നവനെ തന്നുടെ പുത്രനും ഭാര്യയുംകൂടി അർത്ഥമെല്ലാം സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കിൻറവർകൾക്ക് ഏതേനുമൊരു ദുഃഖം വന്നു മുടിയൊല്ലായെൻറു തന്നിലെദുഃഖിക്കിൻറ വൈശ്യനേയും രാജ്യപരിപാലനത്തേയും നിനെച്ചു ശോകിച്ചിയങ്ങിൻറ രാജാവു കൂടെച്ചെൻറു സുമേധാവിനെക്കണ്ടു വിചാരിച്ചാൻ; "ഇവ്വണ്ണമെങ്ങളെപ്പരിഭവിച്ചിയങ്ങിൻറ രാജാവു കൂടച്ചെൻറു സുമേധാവിനെക്കണ്ടു വിചാരിച്ചാനിവ്വണ്ണമെങ്ങളെപ്പരിഭവിച്ചിയങ്ങിൻറ പുത്രരിലും ഭാര്യയിലുമുള്ളോരാശവിടാതേ പിന്നേയുമവർകൾക്കു വരിൻറ ദുഃഖം നിനെച്ചു മനോവ്യഥ വരുവാനുള്ള കാരണമെന്തേറ വിചാരിക്കിൻറ രാജാവിനെയും വൈശ്യനേയും നോക്കിയരുളിച്ചെതാൻ സുമേധാവാകിൻറ മഹർഷി:—

"മൂലപ്രകൃതിയായിട്ടിരിക്കിൻറ ജഗന്മാതാവു മഹാമായ എൻറുമൊരുത്തരാൽ ജയിക്കാവൊരുത്തിയല്ല. സർവ്വപ്രാണികളെയും മോഹം വരുത്തുവൊരുത്തി. ലോകമോഹിനിയെൻറും ലോകഭയങ്കരി എൻറും

2194/22

മഹാത്മ്യമെൻറും ചൊല്ലപ്പെട്ട മഹാദേവിയുടെ മായാകല്പിതം നിങ്ങൾക്കിതുവിഷയം വരുവാ"നെൻറു സുമേധാവരുളിച്ചെയ്യക്കേട്ട പിന്നെയും മഹർഷിയെ നോക്കിയരുളിച്ചെയ്തിതാൻ സുരഥനാകിൻറ രാജാവ്:— "ഇവ്വണ്ണം ജഗന്മാതാവായിട്ടിരിക്കിൻറ ഭഗവതിയുടെ മഹാത്മ്യത്തെ യെനക്കറിയിക്കേണ"മെൻറു പ്രാർത്ഥിക്കിൻറ സുരഥനെ നോക്കിയരുളിച്ചെയ്താൻ മഹർഷി:—

"കേൾപ്പോയാക രാജാവേ, ദേവീമാഹാത്മ്യത്തെക്കേട്ടാലഭിപ്രായം വരമുടിയുമെൻറാലതിനെ നന്ന ബുദ്ധിവെണ്ണ്‌ക്കേൾപ്പോയാക. ആദികാലം കൃതയുഗത്തിങ്കൽ ഏകാർണ്ണവ(സുപ്തിത? സുപ്ത)നായി പള്ളിക്കുറിപ്പു ചെയ്യരുളിൻറ നാരായണസ്വാമി നരാർദ്ദനൻ തിരുവടിയുടെ കർണ്ണപാരത്തിങ്കൽ നിൻറു പളുകിക്കൊണ്ടൊരു മലത്തെ ഏകാർണ്ണവത്തിലിട്ടു മടിച്ചരുളിനാൻ ഭഗവാൻ. അതുവുമിരുവസുരകളായ് പോന്നു വളർന്നു മോഹമോഹിതരായി ഏകാർണ്ണവത്തിങ്കൽ പെരുമാറിൻറവർകൾക്കു കാണാനിതു നാരായണസ്വാമിയുടെ നാഭികമലത്തിങ്കലിരുന്നരുളിൻറ ബ്രഹ്മാതിരുവടിയെക്കണ്ടുപിടിച്ചു ഭക്ഷിപ്പതെൻറഭ്യവസിച്ചു ചെൻറു കുറുകിൻറ മധുകൈടഭന്മാരെക്കണ്ടു വിറെക്കിൻറ ബ്രഹ്മതിരുവടിയപ്പോഴ ശ്രീമൂലപ്രകൃതിയായ് യോഗനിദ്രയനുഭവിക്കിൻറ ഭഗവാനുടെ പുണ്യസഹസ്രനാമങ്ങളെ സ്തുതിക്കിൻറ കാലത്തു മഹാമായയാകിൻറ ഭഗവതിയു വിഷ്ണുഭഗവാങ്കൽ നിൻറു മെല്ലെമെല്ലെ വാങ്ങിച്ചെൻറു മധുകൈടഭരെക്കുറുക്കിനാൾ. അപ്പൊഴുതു ഭഗവാനും പള്ളിക്കുറിപ്പുണർന്നു മധുകൈടഭന്മാരോടെതിർത്തു അയ്യായിരത്താണ്ടു ബാഹുയുദ്ധം പണ്ണിയിരുന്നരുളിൻറ ജഗന്നാഥൻ തിരുവടി യുദ്ധശ്രമം വന്നാലസ്യനായിരുന്നരുളിൻറ ഭഗവാനെ അപ്പൊഴുതാക്ഷേപിച്ചു ചൊന്നാർ മധുകൈടഭന്മാർ:—

"എങ്ങളോട് പോർ തോറുപോകിൻറ നീയെങ്ങളാ-
ലൊരുവരം കൊണ്ടുപോ"കെൻറാനസുരർകൾ.

അപ്പൊഴ ഭഗവാൻ, "നിങ്ങളെ നിപ്പൊഴുതേ കൊല്‌വാൻ വരം തരവേണ്ടു"മെൻറരുളിച്ചെയ്യക്കേട്ടസുരകളിരുവരും മായാമോഹം നിമിത്തമായിപ്പൊഴുതെങ്ങളെക്കൊൻറാലു"മെൻറു വരംകൊടുത്തവനന്തരം, വിഷ്ണുഭഗവാനുമസുരകളെപ്പിടിച്ചുകെല്ലിൻറ കാലത്തു ചൊന്നാരസുരകൾ, "എങ്ങളെ നീരിൽ വൈച്ചെൻറിയെ കൊല്ലുവണ്ടു"മെൻറതു കേട്ടസുരകളെപ്പിടിച്ചു ഊരുതണ്ഡിന്മേൽ വെച്ചു ചക്രംകൊണ്ടവർക

ളുടെ ശിരസ്സറുത്തുസമുദ്രത്തിൽ ചിതറിക്കളഞ്ഞാൻ ഭഗവാൻ. "അവർകളുടെ ശിരസ്സാകിൻറ സപ്തദ്വീപികൾ ഇപ്രകാരം മായാമോഹം നിർമ്മിത്തമായ്ക്കൊണ്ടു മധുകൈടഭന്മാരെ വിഷ്ണുഭഗവാൻ കൊന്റരുളീതു" എന്റു സുമേധാവങ്കലിച്ചെയ്യുക്കേ, "ഇനിയും ദേവീമാഹാത്മ്യമെങ്ങൾക്ക വിസ്തരേണയറിയിക്കവേണ്ടു"മെൻറു പ്രാർത്ഥിക്കിൻറ രാജാവിനെയും വൈശ്യനെയും നോക്കിയറിയിക്കത്തുടങ്ങിനാൻ മഹർഷി:—

"എങ്ങനെയെങ്കിൽ ആദികാലം കൃതയുഗത്തിങ്കൽ ദേവാസുരയുദ്ധം ഭയങ്കരമായി കലഹിച്ചവനന്തരം ദേവകൾ മഹിഷാദിയസുരപ്പടയെ ഭയപ്പെട്ടു ഭൂമിയിങ്കൽപോന്നു മനുഷ്യരെക്കിണക്കേ പെരുമാറിൻറതു കണ്ടു ദുഃഖിക്കിൻറവർകൾ ചെൻറു ബ്രഹ്മൻതിരുവടിയെക്കണ്ടു തങ്ങളുടെ ദുഃഖമറിയിച്ചവനന്തരം; ബ്രഹ്മാദിദേവകളും ശ്രീ മഹാദേവൻ തിരുവടിയുംകൂടിയെഴുന്നരുളി ശ്രീ പാല്ക്കടലിൽ അനന്തമേൽ പള്ളിക്കറിപ്പുചെയ്തരുളിൻറ നാരായണസ്വാമിയെ നമസ്കരിച്ചു വൃത്താന്തത്തെയുണർത്തിയതു കേട്ടു, വിഷ്ണുഭഗവാനും ശ്രീ മഹാദേവൻതിരുവടിയും കോപിക്കിൻറ കാലത്തു ദേവകളെല്ലാം കോപിച്ചവനന്തരം, ശ്രീ മഹാദേവൻ തിരുവടിയുടെ കോപാഗ്നിയും വിഷ്ണുഭഗവാനുടെ തേജസ്സമെരിഞ്ഞു പുറപ്പെട്ടെല്ലാദ്ദേവകളുടെ തേജസ്സമെരിഞ്ഞു പുറപ്പെട്ടൊരിടത്തായ് ക്കൂടീതു. മഹാമേരുവിനോളം തിരൾപ്പുണ്ടായുജ്ജ്വലിച്ചു തോൻറിൻറ തേജസ്സുകണ്ടു ദേവകൾ വിസ്മയപ്പെട്ടു അറിയിക്കിൻറ കാലത്തു ശ്രീ മഹാദേവൻതിരുവടിയുടെ തേജസ്സുകൊണ്ടു ശ്രീമുഖമുണ്ടായിതു. യമനുടെ തേജസ്സുകൊണ്ടു കേശങ്ങളുളവായിതു. വിഷ്ണുവിനുടെ തേജസ്സുകൊണ്ടു ബാഹുക്കളുളവായിതു. ചന്ദ്രനുടെ തേജസ്സുകൊണ്ടു സ്തനങ്ങളുളവായിതു. പൃഥിവിയുടെ തേജസ്സുകൊണ്ടു കാൽവിരൽ ഉളവായിതു. വസുക്കളുടെ തേജസ്സുകൊണ്ടുൽക്കീടമുണ്ടായിതു. ബ്രഹ്മനുടെ തേജസ്സുകൊണ്ടു ശ്രീ പാദങ്ങളുളവായിതു. വൈ(ശ്ര)ഃ(ശ്രവ)ണനുടെ തേജസ്സുകൊണ്ടു നാസികയുണ്ടായിതു. പ്രജാപതിമാരുടെ തേജസ്സുകൊണ്ടു ദന്തങ്ങളുളവായിതു. അഗ്നിഭഗവാനുടെ തേജസ്സുകൊണ്ടു തിരുനയനങ്ങളുളവായിതു. സന്ധ്യയുടെ തേജസ്സുകൊണ്ടു പുരികക്കൊടിയുണ്ടായിതു. വായുഭഗവാനുടെ തേജസ്സുകൊണ്ടു കർണ്ണങ്ങളുളവായിതു. മിക്കും സർവ്വദേവകളുടെ സർവ്വ തേജസ്സുകൊണ്ടും സർവ്വാംഗം ചമഞ്ഞു മുടിഞ്ഞിതു.

"യദഭൂച്ഛാംഭവം തേജസ്തേനാജ്ജൃത തന്മുഖം
യാമ്യേന ചാഭവൻ കേശാ ബാഹവോ വിഷ്ണുതേജസാ."

(അദ്ധ്യാ. ൨. ശ്ലോ. ൧൩.)

എന്നിപ്രകാരം സർവദേവകളും സർവതേജസ്സുകൊണ്ടൊരു സ്ത്രീരൂപം കാണായിതു. അതുകണ്ടു ദേവകൾ പ്രീതിപ്പെട്ടു. അവർ തങ്ങളിടെ ആയുധങ്ങളിൽനിന്നു ആയുധങ്ങളെക്കൊടുത്തലങ്കരിക്കത്തുടങ്ങീതു.

"ഭദ്രേ, നീ വിരയച്ചെന്നു മഹിഷനെക്കൊന്നു ദുഃഖം കെടുപ്പോയാകെ"ന്നരുളിച്ചെയ്തുകേട്ടു മഹാദേവനീശ്വരൻ തിരുവടിയുടെ ത്രിശൂലത്തിങ്കൽ നിന്നു മഹാദേവിക്കൊരു ത്രിശൂലം കൊടുത്തരുളീതു. വിഷ്ണുഭഗവാൻ ചക്രം കൊടുത്തരുളീ. വരുണൻ ശംഖുകൊടുത്തരുളി. അഗ്നിഭഗവാൻ ശക്തികൊടുത്തരുളീ. യമൻ പാശം കൊടുത്തരുളീ. ബ്രഹ്മൻതിരുവടി അക്ഷമാലയും കുണ്ഡികയും കൊടുത്തരുളീ. ആദിത്യൻ രോമങ്ങൾതോറും രശ്മികൾ കല്പിച്ചാൻ. കാലൻ വാളും വാൾപ്പലകയും കൊടുത്താൻ. ക്ഷീരസമുദ്രത്താൽ മുത്തുപടം കൊടുത്താൻ. ദിവ്യമായിരിപ്പോരുക്കുറയും. മുടിച്ചൂളാമണിയും കുണ്ഡലവും കടകവളെയും കൈവിരല്ക്കും കാൽവിരല്ക്കും കേയൂരവും അർദ്ധചന്ദ്രക്കലയും കാൽച്ചിലമ്പും കണ്ഠത്തോണമതിനിർമ്മലമായിരിപ്പോരു പരശുവും അനേകം ദിവ്യാസ്ത്രങ്ങളും ദിവ്യമായിന ശിരസ്സിന്നും ഉരസ്സിന്നും പോരുന്നോവോ ചില രത്നമാലകളും സുമാപ്പൂ (സൃ)പാത്രമും കൊടുത്താൻ വിശ്വകർമ്മാവു. ഹിമവാൻ സിംഹം കൊടുത്താൻ. തക്ഷകൻ ഹാരം കൊടുത്താൻ. മിക്കുള്ള മഹാനാഗത്താന്മാർ ദിവ്യരത്നം കൊടുത്താർ. ഭൂമിദേവി തേജസ്സ കല്പിച്ചാൾ. സർവദേവകളും സർവദൈവസ്ത്രീകളും കൂട യക്ഷകിന്നരകിമ്പുരുഷാദികളും കൂടിയായുധങ്ങളുമാഭരണങ്ങളും കൊടുത്തു. അവകൊണ്ടലങ്കരിച്ചു പൂജിച്ചുനിന്ന കാലത്തു ദേവകളെ നോക്കിയരുളിച്ചെയ്താൾ ഭഗവതി:—

നിങ്ങൾക്കെന്നെക്കൊണ്ടു വേണ്ടുമഭിപ്രായത്തെച്ചൊല്ലുകയെന്നതുകേട്ടരുളിച്ചെയ്താർ ദേവർകൾ:—"മഹിഷനെക്കൊന്നു സ്വർഗ്ഗലോകത്തെ വീണ്ടുതന്നു എങ്ങളെ രക്ഷിക്കവേണ്ടു"മെന്നു പ്രാർത്ഥിക്കിന്ന ദേവകളുടെ വാക്കുകേട്ടു മഹാദേവിയും ... ...സിംഹത്തിന്മേലേറി ആയുധംവിളിച്ചട്ടഹാസം വെണ്ണി മഹിഷാശ്രമംനോക്കി എഴുന്നരുളിന്ന കാലത്തു യക്ഷവിദ്യാധരകിമ്പുരുഷാദികൾ............ ച്ചെന്നിട്ടട്ടഹാസം വെണ്ണിന്നതുകേട്ടു അസുരന്മാർകോപിച്ചു തന്നുടെ പെരുംപടനായകന്മാർ ഉദഗ്രാദികളെന്നു പന്തിരണ്ടു സേനാപതികളുണ്ടുദഗ്രനെന്നുമന്ദഗ്രനെന്നും വിഡാളനെന്നും മഹാഹനുവെന്നും (ചണ്ഡപരിഭദ്രൻ)നെന്നും മമ്മഖനെന്നും ധൂമ്രനെന്നും ബാഷ്കളനെന്നും ഇവകൾ പന്തി

ണ്ടു സേനാപതികളുണ്ടു പെരുമ്പടനായകന്മാർ. അവർകളോടോരോ
ത്തരോടുകൂടി പന്തിരണ്ടക്ഷൌഹിണി ചെയ്തു പടയുണ്ടു. കരിതുരഗ
രഥകാലാളെൻറിച്ചാതുരംഗപ്പടയോടും കൂടപ്പെരുംപടനായകന്മാർ
അസ്ത്രങ്ങൾകൊണ്ടു വരുഷിക്കിൻറ കാലത്തു എവ്വണ്ണം ശോഭിക്കിൻറ
തെങ്കിൽ, പ്രാവൃൾക്കാലത്തു പർവ്വതങ്ങളിൽകൂടി നിൻറ മേഘങ്ങൾ
വർഷിക്കിൻറ വർഷധാരകിണക്കേ മഹാദേവിയെക്കൊണ്ടു അസ്ത്രധാരകൾ
വർഷിക്ക തുടങ്ങീതസുരപ്പട അപ്പോഴതു കോപിച്ചരുളിൻറ ഭഗവതി
യുടെ തിരുവുടമ്പിങ്കൽനിൻറു മഹാകാളിയും മാതൃക്കളും മററുള്ള സ്ത്രീ
പ്പടയനേകന്തുറായിരം ആയുധവാഹനത്തോടും കൂടപ്പുറപ്പെട്ടു അസുര
പ്പടയോടെതിൎത്തു ഭയങ്കരമായിക്കലഹിക്കിൻറ കാലത്തു മഹാകാളിയും
തൻതിരുവടിയുടെയായിരം ശ്രീബാഹുക്കളിലും പിടിക്കപ്പെട്ടായുധങ്ങൾ
കൊണ്ടു വരിഷിക്കിൻറസുരപ്പടയാകിൻറ മഹാവനത്തെ മഹാഭദ്ര
യെന്നമഗ്നിയാൽ ചുട്ടുഴിക്കത്തുടങ്ങീതു. ഇവ്വണ്ണമസുരപ്പടയെക്കൊൻറു
പരത്തി രുധിരവെള്ളത്തിൽ നിൻറു പെരുമാറിൻറ ഭഗവതിയെക്കണ്ടു
ഉദഗ്രാദിചാമരശാദികളെച്ചെൻറു യുദ്ധംവെണ്ണിൻറ കാലത്തു ഉദഗ്ര
നാകിൻറവൻ ഭഗവതിയുടെ ശ്രീബാഹുക്കളെക്കുറിച്ചു വാൾകൊണ്ടു
വെട്ടിൻറവനെ ത്രിശൂലംകൊണ്ടു കുത്തിയാകാശംനോക്കിയെറിഞ്ഞരു
ളിനാൾ ഭഗവതി. അതു കണ്ടു കോപിക്കിൻറ ഉദഗ്രൻ ഒരിരുമ്പുലക്ക
കൊണ്ടു തല്ലിൻറ കാലത്തു അവനുടെ ശിരസ്സറുത്തെറിഞ്ഞാൾ ഭഗ
വതി··············നെച്ചക്രംകൊണ്ടെറിഞ്ഞാൾ ഭഗവതി. അവമ്പോ
ച്ചത്തു വീണാൻ. ചാമരനെ ശക്തികൊണ്ടു നിഗ്രഹിച്ചാൾ. വിഡാ
ളനെ വേൽകൊണ്ടെറിഞ്ഞുകൊൻറാൾ. മഹാഹനുവിനെ
വജ്രംകൊണ്ടെറിഞ്ഞുകൊൻറാൾ. ത്രി.....നെ ഗദകൊണ്ടു മാറ്വിട
ത്തിലിട്ടു തകർത്തു കൊൻറാൾ. ധൂമ്രനെ കാലെപ്പിടിച്ചു തല്ലി
നുറുക്കിക്കളഞ്ഞാൾ. ദുർദ്ധരനെയും ദുർമ്മുഖനെയും പിടി
ച്ചാകാശത്തിങ്കലിട്ടെറിഞ്ഞുകൊൻറാൾ. ചത്തു ഭൂമിയിൽ വീണ്ണു
നുറുങ്ങിപ്പോയാർ മിക്കുള്ളസുരപ്പടയെല്ലാം. മഹാകാളിയുമസുരപ്പടയെയും
മാതൃക്കളും മററുള്ള സ്ത്രീപ്പടയും കൂടിക്കലഹിച്ചു നിമിഷമാത്രയിൽപോ
യെല്ലാം കൊൻറുമുടിച്ചു യുദ്ധഭൂമിയിൽനിൻറട്ടഹാസംവെണ്ണിൻറ മഹാ
ദേവിയെയും മാതൃക്കളെയും കണ്ടു കുതൂഹലിച്ചു. ദുന്ദുഭികളൊച്ചകൾ
പെരുകി. പുഷ്പവൃഷ്ടി പൊഴിയിച്ചരുളിനാൾ ദേവകൾ. അതു കണ്ടു
മഹിഷനും തേർമേലേറിച്ചെൻറു ശരപ്രയോഗം വെണ്ണിൻറവനുടെ
തേർപൂണ്ട കുതിരനാലിനെയും സാരഥിയെയും കൂടയെയ്തുകൊൻറു

ഭൂമിയിൽ വീഴ്ത്തിനാൾ ഭഗവതി. അഴിഞ്ഞതിനഴിഞ്ഞതിനേറിവൻറ തേർപ്പുരിവുകളെയും സാരഥിയേയും പിടിക്കപ്പെട്ട ആയുധങ്ങളേയും നുറുക്കിക്കളഞ്ഞു കലഹിക്കിൻറവളോടു ആയുധങ്ങൾകൊണ്ടു കലഹിക്കരുതെൻറു കല്പിച്ചു മറഞ്ഞുനിൻറു മായായുദ്ധംവെണ്ണി ജയിപ്പുതെൻറ ധ്യവസിച്ചാകാശം മറഞ്ഞുനിൻറു പാറകൊണ്ടും പർവ്വതങ്ങൾകൊണ്ടും വർഷിക്കിൻറ കാലത്തു് അവയെല്ലാം ചില ദിവ്യാഭരണമായി വിളങ്ങി വിശേഷിച്ചുമൊട്ടേറെശ്ശോഭിച്ചിതു ഭഗവതിക്കു. അതുകണ്ടു വരുണാസ്ത്രം പ്രയോഗിച്ചു എങ്ങുമൊക്കെ പ്രളയമായിത്തോൻറിൻറ കാലത്തു സൂര്യാസ്ത്രം പ്രയോഗിച്ചു ജലത്തെ(സ്സീ?സചീ) കരിച്ചാൾഭഗവതി. ആഗ്നേയാസ്ത്രം പ്രയോഗിച്ചു എല്ലാ ദിക്കുകളും അഗ്നിയാലെരിഞ്ഞു പോലിൻറ കാലത്തു വരുണാസ്ത്രം പ്രയോഗിച്ചു അഗ്നിയുടെ ശക്തി കെടുത്തരുളിനാൾ. മാറുമക്കണക്കെ താൻ ദേവകളോടു മായായുദ്ധം വെണ്ണി ജയിച്ചി..............യുള്ള മായയെല്ലാം പ്രയോഗിച്ചു അസാദ്ധ്യമായൊരു പർവ്വതമായ് പറന്നുചെൻറു ഭഗവതിയുടെ തിരുവുടമ്പിൽ വീഴിൻറ കാലത്തു അവനെ വജ്രംകൊണ്ടെറിഞ്ഞു കൊൻറാൾ. അക്കാലത്തു ഗജരൂപമായ്ച്ചെൻറു ഭഗവതിയെ നാട്ടുവന്നിനെക്കിൻറ കാലത്തു അവനുടെ മസ്തകത്തിന്മേലിട്ടു പാഞ്ഞു കരത്തെപ്പിടിച്ചു നുറുക്കിക്കളഞ്ഞാൻ മൃഗേന്ദ്രനാകിൻറ സിംഹത്താൻ. മഹാമായയും മഹാശക്തിയുമായിട്ടിരിക്കിൻറ ഭഗവതിയെയൊൻറിനാലും ജയിക്കരുതാതൊഴിഞ്ഞു,

"മാഹിഷേണ സ്വരൂപേണ ത്രാസയാമാസ താൻ ഗണാൻ

(അ. ൩ ശ്ലോ. ൨൦)

കാംശ്ചിത്തുണ്ഡപ്രഹാരേണ ഖുരക്ഷേപൈസ്തഥാസുരാൻ.
ലാംഗൂലതാഡിതാംശ്ചാന്യാൻ ശൃംഗാഭ്യാം ച വിദാരിതാൻ
വേഗേന കാംശ്ചിദപരാൻ നാദേന ഭ്രമണേന ച
നിശ്വാസപവനേനാന്യാൻ പാതയാമാസ ഭൂതലേ."

(അ. ൩ ശ്ലോ. ൨൧.൨൨)

ഇവ്വണ്ണം മഹിഷനുമൊരു പോത്തിനുടെ രൂപം സംഗ്രഹിച്ചു ചെൻറു കുറുകിൻറവൻ. കൊമ്പുകൊണ്ടു പർവ്വതങ്ങളെച്ചിതറി വാൾകൊണ്ടു സമുദ്രം കലക്കി കാൽകൊണ്ടു ഭൂമി കിളെച്ചു ശ്വാസംകൊണ്ടു പാതാളങ്ങൾ നിലകുലുക്കിച്ചെൻറ സ്ത്രീപ്പട കൂട്ടത്തിൽപ്പാഞ്ഞു വെട്ടിച്ചിതറിൻറയോടിൻ ച്ചുതിഭയങ്കരമായ്ച്ചെല്ലിൻറ കാലത്തു ഭഗവതിയേയും മാതൃക്കളേയും കൂട അസ്ത്രശസ്ത്രങ്ങൾകൊണ്ടു പുഴറ്റി പ്രയോഗിക്കിൻറ കാലത്തു മഹിഷൻ കളിക്കുംകിണക്കേയെല്ലാദിക്കിലും നിൻറു പരാക്രമിക്കിൻറ കാലത്തു് ഒരു ജാതിയും ജയിക്കരുതാഞ്ഞൊഴിഞ്ഞു

പിന്നെയും ഭഗവതിയുടെ തൃക്കയ്യിലിരുന്ന പാശംകൊണ്ടു വീശി യതിണെച്ചുകൊണ്ടു പുറത്തു പാഞ്ഞെതിരിയിരുന്നതല്ലീ. ത്രിശൂലംകൊണ്ടു കഴുത്തിലിട്ടു കുത്തിയ കാലത്തു നാവിനാൽ പാതിയും പുറത്തുപോന്നിതു. അക്കാലത്തു മേഘം അലറുംകിണക്കേയും പ്രളയകാലത്തു സമുദ്രം കിളരുന്ന അലൈഴക്കം കിണക്കേയും അലറിന്റ മഹിഷന്റെ തലയിലിട്ടു ച...... ... ...പാശത്തുകൊണ്ടു കഴുത്തറുത്തു മഹിഷന്റെ തല ശ്രീപാദമായിട്ടുംകൊണ്ടു് അതിന്മേൽനിന്നരുളിന്റ ഭഗവതിയുടെ യുദ്ധമെവ്വണ്ണമെങ്കിൽ, കുടർകൊണ്ടു മാല ചാർത്തി നിണംകൊണ്ടു കച്ച കെട്ടിപ്പിണംകൊണ്ടമ്മാനയാടി പിടിക്കപ്പെട്ടായുധങ്ങളുയർത്തി നിന്നരുളിന്റ മഹാദേവിയുടെ ബ്രഹ്മാണ്ഡത്തെത്തടവിന്റതു. സഹസ്രബാഹുക്കളെക്കൊണ്ടു ദിക്കുകളെത്തടവിന്റിത. ഇവ്വണ്ണമേ നിന്നരുളിന്റ മഹാദേവിയെക്കണ്ടു പ്രീതിപ്പെട്ടു യക്ഷഗന്ധർവ്വവിദ്യാധരകിമ്പുരുഷാദികളും മുനിജനവും ദേവിയുടെ ചരിതം ചൊല്ലി സ്തുതിച്ചു വന്ദിച്ചുനിന്റ കാലത്തു ഭഗവതിയും ശാന്തമൂർത്തിഭാവൃത്തംചെയ്തു. തങ്കൽനിന്നു പുറപ്പെട്ട മഹാകാളിയേയും മാതൃക്കളേയും സ്ത്രീപ്പടയും കൂട തങ്കലേ ലയിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു ദിവ്യരൂപിണിയായിരുന്നരുളിനാൾ ജഗന്മാതാവായിട്ടിരിക്കുന്ന മഹാദേവി.”

എന്റിവണ്ണം സുരഥനാകുന്റ രാജാവിനെയും സമാധിയാകിന്റ വൈശ്യനെയും നോക്കി സുമേധാവാകിന്റ മഹർഷിയരുളിച്ചെയ്തുകേട്ടു രാജാവും കുതൂഹലിച്ചു, “ഇന്നും ദേവീമാഹാത്മ്യത്തെ വിസ്തരേണയറിയിക്കവേണ്ടു”മെന്നു പ്രാർത്ഥിക്കിന്റ രാജാവിനെനോക്കി-യറിയിക്കത്തുടങ്ങിനാൻ മഹർഷി: —

എങ്ങനേയെങ്കിൽ അമ്പാടിയിങ്കൽ, യശോദയ്ക്കു പുത്രിയായു് പിറന്നു അവിടെനിന്നു വസുദേവൻ കൊണ്ടുപോന്നു ദേവകിക്കു പുത്രിയായ് വളർന്നു കംസനാലടിപ്പുണ്ടു മാതാവിനാൽ ശാപം പെററു ആകാശമേ എഴുന്നരുളിന്റ മഹാദേവിയെക്കണ്ടു ദേവകളെല്ലാംകൂടി മുടികടകാദിയാഭരണങ്ങളെല്ലാം കൊടുത്തലങ്കരിച്ചു ഹിമവാന്റെ കൊടുമുടിമേൽ ഒരു പൊന്നിൻശിലാതലത്തിന്മേൽ സ്ഥാപിച്ചുകൊണ്ടു ദേവർഷിസിദ്ധയക്ഷന്മാരാൽ പൂജിക്കപ്പെട്ടിരുന്നരുളിന്റവനന്തരം സുംഭനിസുംഭന്മാരെന്റിരുവർ സുരേശന്മാരുമായിരുവർക്കുജയം വെണ്ണിദ്ദേവകളെജ്ജയിച്ചു ദേവലോകത്തിങ്കൽ ഉള്ള ദിവ്യവസ്തുക്കളേയും സ്ത്രീകളേയും വലിയപ്പിടിച്ചുകൊണ്ടുപോയ് തങ്ങളുടെ സന്നിധിയിലാക്കിക്കൊണ്ടഭിമതപരാക്രമസഹിത... ... ...ന്റവർകളുടെ ദൂതൻ സുഗ്രീ

ഖനാകിൻറസുരവീരനൊരുനാൾ ഭഗവതിയിരുന്നരുളിൻറ ആശ്രമത്തി ന്നണയച്ചെൻറ കാലത്തു ആദിത്യഉദയംകിണക്കെ ഒരു തേജസ്സു ഉജ്ജ്വലിച്ചു............ൻറതിനെക്കണ്ടു കുതൂഹലിച്ചു എന്തുകിലോയി ക്കാണാകിൻറ തേജസ്സു എന്നുടെ ഭ്രാന്തോ അതെൻറിയെ രത്നപ്രഭയോ എൻറു സംഭ്രമിച്ചു എല്ലാ ദിക്കിലും നോക്കിൻറ അവനു കാണ.........ദിവ്യരൂപാഭരണഭൂഷിതയായി സുന്ദരരൂപിണിയായിരു ന്നരുളിൻറ കന്യാഭഗവതി കണ്ടു കുതൂഹലിച്ചു അണയച്ചെൻറു അനേകം നേരം നില്ക്കിൻറവനോട യാതൊൻറരുളിചെ.........നോക്കുവിതും ചെയ്യാതേ ഇരുന്നരുളിൻറ ആയ്യാഭഗവതിയെ നോക്കി വിചാരിച്ചാൻ സുഗ്രീവൻ. "ഇതുകാണാ ഭദ്രേ, നീയാരുടെ പുത്രിയാരുടെ ഭാര്യ ആരുടെ വംശം എന്തോ.........നവായിവിടത്തിങ്കൽ ഇരി ക്കിൻറതു. ഇപ്പൂവ്വത്തിന്മേലിരുന്നു ക്ലേശപ്പെടവേണ്ടാ. ഇപ്പൊഴു തെന്നൊടുകൂടിപ്പോന്നാൽ ത്രൈലോക്യമൈശ്വര്യത്തെസ്സാധിക്കാവോര ....ലാളിക്കാം. അതിന്നു ഹേതുവും ചൊല്ലാം. നീയൊട്ടുമറി യൻവതില്ലയോ സുംഭനെൻറും നിസുംഭനെൻറും ഇരുവരസുരേശ്വര ന്മാരിൻറി ത്രൈലോക്യത്തിന്നു കർത്താവായി............തു അവർകളുടെ സമ്പത്താകിൻറതു ചൊല്ലിയറിയിക്കാവൊൻറല്ല. കാൺകിലേയറിയാ വതു. എങ്കിലുമൊട്ടുചൊല്ലുവൻ' കേൾപ്പോയാക.

ഐരാവതഃ സമാനീതോ ഗജരത്നം പുരന്ദരാൽ
പാരിജാതതരുച്ഛായാം തഥൈവോച്ചൈശ്രവാഹയഃ.

(അ. ൧. ശ്ലോ. ൧൧.)

ദേവരാജാവായിട്ടിരിക്കിൻറ ഇന്ദ്രനെ ജയിച്ചു ഐരാ വതവുമമ............ഉപാവാകിൻറ കുതിരയും അപ്സരസ്ത്രീ കളെയും വലിയപ്പിടിച്ചുകൊണ്ടു പോയവരുടെ സന്നിധിയിലാക്കി ക്കൊണ്ടിരിക്കിൻറിതു. വരുണപാശവുംമ......മഗ്നിയുടെശംഖും നിയതി യുടെ ഹൃദയം ക്ഷപതി വൈശ്രവണനെജ്ജയിച്ചു പുഷ്പകം വിമാ നവും ശംഖും നിധിയും പറിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കിൻറവർകൾക്കു അത്ഥ മെത്തനയെൻറും സംഖ്യവേണ്ടാമാറിരി......യായുമല്ലപ്രജാപതിമാക്കളുടെ വിമാന മുറതങ്ങൾക്കെയാക്കിക്കൊണ്ടു നാഗയക്ഷഗന്ധർവ്വകിന്നരരുഷാ ദികളെല്ലാം ചെൻറു് അവർകൾക്കു പല പണി ചെയ്തിയങ്ങുവിതു. അവർകളുടെ പടൈപ്പെരുപ്പവും കേൾക്കവേണ്ടും. ദേവകൾ ഭയപ്പെട്ടു ഒളിച്ചു കിടന്ന ദൈത്യന്മാർ ദാനവന്മാർ മൌര്യന്മാർ ധൌമ്രന്മാർ കവചന്മാര കേകയന്മാർ ഹിരണ്യന്മാർ രാക്ഷസന്മാർ എൻറികി ണക്കേ മററും ചൊല്ലുവതു. അനേകം പെരും പടനായകന്മാരുണ്ടു്.

ഇവർകളോരോരുത്തർക്കു ധൂളിയും അക്ഷൌഹിണിയും എൻറിങ്ങനെ യായിരം വെള്ളം പടയുണ്ടു്. എൻറിത്തു സംക്ഷേപത്താൽ ഗണിക്ക പ്പെട്ടിതു. അങ്ങനെയുമല്ല,

യജ്ഞഭാഗാനഹം സർവ്വാനപാശ്നാമി പൃഥക് പൃഥക.
ത്രൈലോക്യേ യാനി രത്നാനി മമ വശ്യാന്യശേഷതഃ

(അ ൬. ശ്ലോ. ൧൦-൧൧)

ഭൂമിയിൽച്ചെയ്യുന്ന യജ്ഞങ്ങളിൽ ഓരോ ദേവതകൾക്കുള്ള ഹവിർഭാഗമും വെവ്വേറേ കൊണ്ടുക്കൊടുക്കവേണ്ടുമഗ്നിഭഗവാൻ ഇവ്വണ്ണ ......വസ്ഥതികഞ്ഞിരിക്കിൻറ സുംഭനിസുംഭന്മാർക്കു യോഗ്യമല്ലാൽ നീ വിരയപ്പോരുക വേണ്ടും."

സുഗ്രീവൻ ചൊല്ലുകേട്ടുകയതിമധുരമായവനെ നോക്കിയരുളി ച്ചെയ്താൾ ഭഗവതി. "ഞാനൊരാനായസ്ത്രീ. ഞാൻ പിറന്ന മുഹൂർത്തം സന്താനനാശം വരുമെൻറു മാതാവെടുത്തുകൊടുത്ത വ......പ്പ പിണ മിട്ടുകാട്ടിൽ കൊണ്ടുപോയ്കളഞ്ഞു. അടുത്തു നിൻറ ചിലരെടുത്തു കൊണ്ടു പോന്ന മാതുലനാൽ നിഗ്രഹിക്കപ്പെട്ടു. വായുവേഗത്താൽ ഇവിടെത്തിൻ കൽ വന്നു പ്രാപിച്ചിട്ടിരുന്നെന്നെ വനദേവകളും പക്ഷികളും എനക്കു മാതാവും പിതാവും ബന്ധുക്കളുമായിട്ടിരിക്കിൻറിതു. എൻറാലിവണ്ണ മിരിക്കിൻറ എന്നെ വന്നണയു......സമ്പത്തും പൂരുഷകാരമുതിക്കള ഞ്ഞിരിക്കിൻേറാരെയാകിലും പത്തുരാത്രിയു മുന്നേ സമ്പത്തെല്ലാം നശിച്ചു ശരീരഹാനിയും പ്രാണഹാനിയും വന്നു മുടിയുമെൻറാൽ എന്നെ സംഗ്രഹിച്ചു മുടിയ വേണ്ടാ." എൻറു ഭഗവതിയരുളിച്ചെയ്തു കേട്ടു പിന്നെയും ചൊന്നാൻ സുഗ്രീവൻ: "സോമസൂര്യാഗ്നിബൃഹസ്പതി കളുമിവർകളുടെ വശരായിട്ടിരിക്കിൻറിതു. മിക്കബ്രഹ്മാണ്ഡകടകത്തി നൊരുത്തരിരുവരുടെ സമ്പത്തിനെക്കെട്ടുക കെല്പു ഒരുത്തരില്ലയെൻറു സുഗ്രീവൻ ചൊല്ലുകേട്ടു പിന്നെയുമരുളിച്ചെയ്താൾ ഭഗവതി.

"നീ ഇച്ചൊല്ലിൻറ സമ്പത്തെല്ലാമെനക്കുമൊക്കും. ഞാനും കേട്ടിരിക്കിൻറിതു. എനക്കുമവർകളെ പ്രാപിക്കയിലുള്ള ശ്രദ്ധപെരു കെയുണ്ടു്. എങ്കിലും ഞാൻ ബാലച്ചെറിയ നാളെയൊരു പ്രതിജ്ഞ പിടിച്ചിരിപ്പിതുണ്ടു്. അതു എത്തിനെയും പരികല്പമായുള്ളൊൻറും.

"കിന്ത്വത്ര യൽ പ്രതിജ്ഞാതാ മിത്ഥ്യാ തൽ ക്രിയതേ കഥം
ശ്രൂയതാമല്പബുദ്ധിത്വാത് പ്രതിജ്ഞാതാ മയാ പുരാ.
യോ മാം ജയതി സംഗ്രാമേ യോ മേ ദർപ്പം വ്യപോഹതി
യോ മേ പ്രതിബലോ ലോകേ സ മേ ഭർത്താ ഭവേദിതി.

(അ ൭, ശ്ലോ. ൧൯-൨൦)

യാതൊരു പുരുഷനെന്നെ പാണിഗ്രഹണം ചെയ്യുവൊരുത്തൻ എന്നോടുയുദ്ധം ചെയ്യി യുദ്ധത്തിൽ ജയിച്ചു പിടിച്ചിഴച്ചുകൊണ്ടുപോരുവൊരുത്തന്നു ഭാര്യയാകിൻറു ഞാൻ. എൻറിങ്ങനെയുള്ള പ്രതിജ്ഞാഭംഗംവാരാതെവിവാഹംചെയ്യുകിൽ സുംഭനാകിലും നിസുംഭനാകിലും മററും ചിലരാകിലുമമിയു''മെൻറു ഭഗവതിയരുളിച്ചെയ്തുകേട്ടു ചൊന്നാൻ സുഗ്രീവൻ.

''ഇന്ദ്രാ......യായ് സർവ്വലോകരെ തികയജ്ജയിച്ച് എതിർകൊണ്ടു പോന്നിരിക്കിൻറ സുരേശ്വരന്മാൎക്കു കന്ന്യാവായിട്ടിരിക്കിൻറ നിന്നെജ്ജയിപ്പാൻ പണിയുണ്ടോ?'' എൻറു പരിഭവിച്ചു പറഞ്ഞു പോയ് സുംഭന്മാരെ നമസ്കരിച്ചു, താൻപോരയെടത്തു വെച്ചു കന്ന്യാരത്നം കണ്ടവാറും താനവളോടു പറഞ്ഞ പ്രയോജനമുമവൾ തന്നോടുപറഞ്ഞ പ്രതിജ്ഞയും ഒട്ടൊഴിയാത സുംഭനും വിസ്തരേണയറിയിച്ചകാലത്തു സുംഭനുംകോപിച്ചു തന്നുടെ സേനാപതി ധൂമ്രലോചനനെ വിളിച്ചു കൊണ്ടരുളിച്ചെയ്താൻ. ''ഇതു കാണാ ധൂമ്രലോചനാ, നിന്നുടെ പടയോടും കൂടെ വിരയച്ചെൻറു ദുഷ്ടയായിരിക്കുന്നബല ശബ്ദിക്കിൻറ കന്ന്യാവിനെ പിടിച്ചിഴച്ചു കൊണ്ടു പോരിക.

''ഹേ ധൂമ്രലോചനാശു ത്വം
സ്വസൈന്ന്യപരിവാരിതഃ
താമാനയ ബലാൽ ദുഷ്ടാം
കേശാകൎഷണവിഹ്വലാം.''

(അ. ൬. ശ്ലോ. ൩)

ഇതു കാണാ ധൂമ്രലോചനാ, ദുഷ്ടയായിരുന്ന ശബ്ദിക്കിൻറ പെണ്ണിനെ തലമൈരേ പിടിച്ചിഴച്ചുകൊണ്ടു പോരിക. അവളെക്കൊണ്ടു പോരും നേരത്തു ദേവാസുരയക്ഷഗന്ധർവ്വവിദ്യാധരന്മാരാകിലും വന്നടുക്കുമവർകളെക്കൊൻറു കന്ന്യാവിനെ വിരയക്കൊണ്ടു പോരിക.''

എൻറു സുംഭനുടെ ശാസനയാൽ ധൂമ്രലോചനനും തന്നെക്കുറുപത്തു നാലായിരം പടയും അനേകം തേർ കുതിരകളെ നിറപ്പടയോടും കൂട സംകലിച്ചു വേഗത്തിൽ ചെൻറു ഹിമവാന്മേലിരുന്നരുളിൻറ ഭഗവതിയെക്കണ്ടു വസ്മിയപ്പെട്ടു നില്ക്കിൻറ വൻ......

നോക്കിച്ചൊന്നാൻ. എന്നുടെ ഭത്താവാകിൻറതും സുംഭനും നിസുംഭനുമല്ലോ.

''ന ചേൽ പ്രീത്യാദ്യ ഭവതീ
മൽഭത്താരമുപൈഷ്യതി
തതോ ബലാന്നയാമ്യേഷ
കേശാകർഷണവിഹ്വലാം.''

(അ, ൬. ശ്ലോ. ൭)

"ഭൎത്താക്കളെയുപേക്ഷിച്ചിരുന്ന ശബ്ബിക്കിന്റ നിന്നെത്തലമയി രെപ്പിടിച്ചിഴെച്ചുകൊണ്ടു പോവാൻ നിനെക്കിന്റിതു ദീനപ്പെടാതെ പിരിയ പിരിയ"യെന്റു ചൊല്ലിയ ധൂമ്രലോചനനെ ഭഗവതിതൻ തിരുവടിയുടെ തിരുനയനങ്ങൾ തുറന്നുനോക്കി ഹുംകാരംകൊണ്ടു തോൻ്റി യകാലത്തു വെന്തുഭസ്മമായിവീണാൻ ധൂമ്രലോചനൻ. അവൻവെന്തു വീണ്ണകാലത്തു. അവനോടുക്കൂടച്ചെന്റ പടയെല്ലാം ചുഴന്റുയുദ്ധം വെണ്ണിന്റ കാലത്തു ഭഗവതിയുടെ വാഹനമാ ....സിംഹത്താൽ കോപിച്ചും കടൽകിണക്കേയലറിച്ചെന്റ പടയുടെ നടുവിലിട്ടു പരാക്രമിക്കിന്റതെവ്വണ്ണമെങ്കിൽ, കരതലംകൊണ്ടു തല പിളൎന്നാൻ. ലലാടംകൊണ്ടു ലലാടം പിളൎന്നാൻ. ദന്തങ്ങൾ കൊണ്ടു സന്ധുക്കൾ നുറുക്കിനാൻ. നാളംകൊണ്ടു നാളം പിളൎന്നാൻ. ബാൽകൊണ്ടെററി കാലാനെ...... ൻറാൻ. കുതിര പിളൎന്നു രുധിരം കുടിച്ചാൻ തേ ത്തട്ടിലിട്ടു പാഞ്ഞു പാതലത്തിലിട്ടാൻ. മഹാഹസ്തികളുടെ മസ്തകം പിളൎന്നാൻ. എന്റിവണ്ണം നാനാജാതിയുള്ള പരാക്രമ...... അസുര പ്പടയെല്ലാം നിമിഷമാത്രയിൽ അശേഷമായിക്കൊന്റു മുടിച്ചാൻ ഭഗ വതിയുടെ സിംഹത്താൻ. അനന്തരം ധൂമ്രലോചനനും പടയുമൊ ട്ടൊ.........ടുചത്തു മുടിഞ്ഞകാലത്തു് അതുകണ്ടു ഓടിപ്പോയ സുംഭന്മാൎക്ക് അറിയിച്ചാർ ദൂതൎകൾ. അതുകേട്ടു ചണ്ഡനെയും മുണ്ഡനെയും വിളി ച്ചുകൊണ്ടരുളിച്ചെയ്താൻ സുംഭൻ:—"നിങ്ങളിരുവരും നിങ്ങൾക്കുള്ള പടയോടും ക്രുടച്ചെന്റു ദുഷ്ടയായിരുന്ന ശബ്ബിക്കിന്റ കന്യാവിനുടെ കേശങ്ങളെപ്പിടി.........ണ്ടു വരികയെന്റു സുംഭനിസുംഭന്മാരുടെ നിയോഗത്താൽച്ചതുരംഗബലസംയുക്തമായിന പടയോടും രണ്ടുകോടി ദൈത്യന്മാരോടും......ച്ചെന്റു ഭേരിനാദങ്ങളും (അഷ്ട? അട്ട)ഹാസങ്ങളും കൊണ്ടംബരമാൎഗ്ഗത്തെ ച്ചുകിട്ടു പൊടിത്തു വേഗത്തിൽച്ചെന്റു കാത്യാ യനികന്യാഭഗവതിയെക്കണ്ടു ചിലരധിക്ഷേപിക്ക.........വാൾകൊണ്ടു വെട്ടുവാൻ ചെല്കയും ചിലർ പരശുകൊണ്ടു ശിരസ്സറുക്കാൻ ചെല്കു യും ആനകൊണ്ടുനാട്ടുവാൻ ചെല്കയും ഇങ്ങനെ നാനാജാതി ഭയപ്പെ ടുത്തി ഇവളെക്കൊണ്ടു ചെന്റു നമ്മുടെ സ്വാമിക്കു ഭാൎയ്യയാക്കവേണ്ടു മെന്റു ഭയപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടു പോവാൻ നിരൂപിക്കിന്റ ച....... ന്മാ രെയും പടെയും ക്രുടക്കണ്ടു കോപിക്കിന്റംബികാഭഗവതിയുടെ തിരു നയനങ്ങൾ വട്ടമൊത്തുമറിഞ്ഞു് എതിർമുടിത്തന(പ്രീഭ്രൂ)കുടിമുഖം കുടി ലമായനെററി .....,ത്തെന്നലുറെറരിന്തിതം.

ഭ്രുകുടീകുടിലാൽ തസ്യാം ലലാടഫലകാദ്രുതം
കാളീകരാള (വദനാ)വിനിഷ്ക്രാന്താസിപാശിനീ
വിചിത്രഖഡ്ഗാം ഗംഭീരനരമാലാവിഭൂഷിതാം"

(അ. നം. ശ്ലോ. നം-൭)

കോപിക്കിന്റ ഭഗവതിയുടെ നെററിത്തടം വിയത്തൊഴുകിന്റ കാലത്തു അവിടത്തുങ്കൽ നിന്റു പുറപ്പെട്ടു ഭദ്രകാളിയെവ്വണ്ണം ശോഭിക്കിന്റേറാളെങ്കിൽ, വാൾ വേൽ മഴു ശൂലം വജ്രം നാന്തകം ശക്തി ചക്രം പിണ്ഡി കപാലകോലെന്റെവമാദിയായുള്ളായുധങ്ങൾ ധരിച്ചവ കൊണ്ടു ചില ശവശരീരം കൊണ്ടണിഞ്ഞ........ക്കഴിഞ്ഞ കണ്ണും മുഴുത്ത നാവിളെഴച്ചഅട്ടഹാസം ചെണ്ണി അസുരപ്പടയുടെ നടുവിൽ പരാക്രമിക്കിന്റവൾക്ക പല ബാഹുക്കളുളവാകയാൽ........തനമം കണ്ടകിണക്കേ അസുരപ്പടയേ ആയുധവാഹനങ്ങളോടു കൂട വാരി വായിലിട്ടു ചവയ്ക്കിന്റതെവ്വണ്ണം... ... പ്രാവൃട്കാലത്തു.....

ഇവ്വണ്ണമേ ആനയും തേരും കാലാളുമംഗരക്ഷയോടും കൂടത്തിന്നിന്റ കാലത്തു സന്ധ്യക്കളും തലയോടും കൂട നുറുങ്ങിന്റ കാലത്തുണ്ടാകിന്റേറാരൊച്ചയെവ്വണ്ണമെങ്കിൽ പ്രാവൃൾക്കാലത്തു വെള്ളിടി വെട്ടും കിണക്കേ കേൾക്കാകിന്റിതു, ബാഹുക്കളാൽച്ചിലവുകൊണ്ടു ശരപ്രയോഗം ചെണ്ണിന്റു. ആനയെടുത്തെറിഞ്ഞു തേർ നുറുക്കിന്റു. കുതിരകൊണ്ടു ധിരം കുടിക്കിന്റു. ആനൈയെടുത്തമ്മാനയാടിന്റു. കാലാളെ കൊന്റാരാധിക്കിന്റു. ഇപ്രകാരമേ ഭദ്രകാളിയുടെ വിസ്മയം കണ്ടു ദേവകൾ നിന്റിതു. ഇവ്വണ്ണമരിപ്പടയേ കൊന്റു മുടിച്ചു യുദ്ധഭൂമിയിൽ നിന്റു പരാക്രമിക്കിന്റ മഹാദേവിയെ കണ്ടു ദേവകൾ കോപിക്കിന്റ ചണ്ഡമുണ്ഡന്മാർ ആനമേലേറിക്കലഹിക്കിന്റ കാലത്തു ചണ്ഡമുണ്ഡന്മാരെ ആയു........ളെണ്ണാൾ മഹാദേവി. അതുകണ്ടു ദേവകൾ കുതൂഹലിച്ചു ഭൈരവിക്കുചാമുണ്ഡിയെന്റൊരു നാമം കൊടുത്താർ. അക്കാലത്തു ചണ്ഡമുണ്ഡ··,.....

പിടിച്ചുമുച്ചെ........വെള്ളവനെ വിളിച്ചു കൊണ്ടയളിച്ചെയ്താർ. നമ്മുടെ പെരുമ്പറയൊച്ചപ്പെട്ടുത്തുകെന്റതു കേട്ടവണ്ണം പെരുമ്പറ തട്ടിച്ചുഴന്റ കാലത്തു നമ്മുടെ സ്വാമിക്കു ദേവകളോടു യുദ്ധമുണ്ടായിതോയെന്റു പർവ്വതങ്ങളിൽ നിന്റും പാതാളങ്ങളിൽ നിന്റും ആഴിയിൽനിന്റും അംബരമാർഗ്ഗത്തിങ്കൽ നിന്റും വന്നു കൂടത്തുടങ്ങീതസുരപ്പട.

അശ്വ സർവ്വബലൈർദൈത്യാഃ
ഷഡശീതിരുദായുധാഃ
കംബൂനാം ചതുരശീതി-
ന്നിര്യാന്തു സ്വബലൈർവ്വൃതാഃ
കോട്ടവീയാനി പഞ്ചാശ-
ദസുരാണാം കലാനി വൈ.

(അ. ൮. ശ്ലോ. ൩-൪)

അറുന്തറുവൎഗ്ഗം ദൈത്യന്മാർ, നാന്തറുവൎഗ്ഗം കേകയന്മാർ, അഞ്ഞൂറുവൎഗ്ഗം കോട്ടവീയന്മാർ, നൂറുവൎഗ്ഗം ധൌമ്രന്മാർ, നിവാതകവചന്മാർ, ദാനവന്മാർ, ദൈത്യവന്മാർ, ഹിരണ്യന്മാർ, രാക്ഷസന്മാർ എന്റേവമാദിയസുരപ്പടയുണ്ടു സ്വാമീശാസനയാൽച്ചെൻറു കൂടിൻറസുരവീരന്മാർ ആന, തേർ, കുതിര സിംഹവ്യാഘ്രം കരടി ചെന്നാ കാട്ടുപോത്തു കാള കഴുത പൻറി പെരുമ്പാമ്പു എന്റേവമാദി ദുഷ്ടമൃഗങ്ങൾ മേലേറിച്ചെൻറു ചമഞ്ഞു. ആയുധം പിടിച്ചിട്ടു സാഹസം വെണ്ണി ആക്രോധിച്ചു ഭൂമ്യന്തരീക്ഷ സ്വൎഗ്ഗഭൂമി പാതാളങ്ങളെക്കൊ നിലകലുക്കി വേഗത്താൽ ചെൻറു മഹാദേവിയെക്കണ്ടു് ആയുധങ്ങൾ വരിഷിക്കിൻറ കാലത്തു മഹാദേവിക്കായിരം തൃക്കൈയുള്ളവായിന. ആയുധം ധരിച്ചു സിംഹത്തിൻ മേലേറി അസുരപ്പടയോടെതിർത്തു കലഹിക്കിൻറ കാലത്തു മഹാകാളിയുമസുരപ്പടയുടെ നടുവിലിട്ടു പാഞ്ഞു. അതിഭയങ്കരമായ് കലഹിച്ചു അസുരപ്പടൈയ്യൊരിഴിവുതോൻറാതൊഴിഞ്ഞു. മഹാദേവിയുടെ തിരുവുടമ്പിൽ നിൻറു ശ്രീനരസിംഹിയെന്നൊരു ശക്തിപോന്നു പുറപ്പെട്ടിതു. അവളെപ്രകാരമിരിക്കിൻറതെങ്കിൽ, പണ്ടുയാതൊരു ജാതി ഭഗവാൻ നാരായണസ്വാമി നരസിംഹമൂർത്തിം സംഗ്രഹിച്ചു ഹിരണ്യകശിപുവിനെക്കൊൻറരുളിതു. അപ്രകാരമേ പടയുടെ നടുവിലിട്ടു പാഞ്ഞ ദൈത്യന്മാരെപ്പിടിച്ചു... ...ഇന്ന കരുളുക...പറിച്ചു രുധിരംകുടിച്ചുകുടർമാലചൂടിപ്പിണം കൊണ്ടമ്മാന യാടി അതിഭയങ്കരമായി പരാക്രമിക്കിൻറ പടൈയ്യു കുറച്ചിൽ തോൻറിതില്ല. അതുകണ്ടു കോപിക്കിൻറംബികാ ഭഗവതിയുടെ തിരുവുടമ്പിങ്കൽ മാതൃക്കളും സ്ത്രീപ്പടയും പോന്നുപുറപ്പെട്ടിതു. അതു് എപ്രകാരമെങ്കിൽ, സർവ്വദേവയക്ഷ വിദ്യാധര കിമ്പുരുഷാദികൾക്ക് എല്ലാവസ്തുക്കൾക്കും തൻതിരുവടിയെ ശക്തി ബലമാക്കനിമിത്തമായ്ക്കൊണ്ടു തുപാഭരണമായുധവാഹനങ്ങളും അപ്രകാരമേ വന്നു മുടിഞ്ഞിതു. ഇപ്രകാരമേ മാതൃക്കളും സ്ത്രീപ്പടയുമായുധങ്ങൾ ധരിച്ചു വാഹനങ്ങൾ മേലേറി ചെൻറു കിട്ടിക്കലഹിക്കിൻറ കാലത്തു എല്ലാണ്ണും ശോഭിക്കിൻേറാ

ളെങ്കിൽ ദുർഗ്ഗാഭഗവതിയെ സുഗ്രീവൻ സുംഭനിസുംഭന്മാൎക്കു വിവാഹം പറഞ്ഞു കല്പിച്ചു സുംഭന്റെ പാർഷ്ണജനവും ബന്ധുക്കളും മററുള്ള സ്ത്രീവൎഗ്ഗവും ചെന്റു കൂടിയിരിക്കിന്റ വിവാഹോത്സവത്തിങ്കൽ പുരുഷന്മാരെക്കണ്ടവാറെ സ്ത്രീവൎഗ്ഗം വേഗത്തിൽ ചെന്റണയിന്റു. സ്ത്രീവൎഗ്ഗത്തെക്കണ്ടു പ്രീതിപ്പെട്ടു പുരുഷർ ചെന്റണയിന്റു. രണ്ടു വൎഗ്ഗവും ചെന്റു കൂട്ടം പൂകിന്റേടം കണ്ടാൽ പരസ്പരം കാമികൾ തമ്മിൽ കൂടി വിവാഹ ഉത്സവം കളിക്കിന്റതെന്റു തോന്റുമാറിരിക്കിന്റിതു. സ്ത്രീവൎഗ്ഗത്തെ പുരുഷൻ പിടിച്ചിഴക്കിന്റു. പുരുഷരെ സ്ത്രീവൎഗ്ഗം പിടിച്ചു നിഗ്രഹിക്കിന്റു.

ഇവ്വണ്ണമെ പരാക്രമിക്കിന്റ കാലത്തു ബ്രഹ്മാണി കുണ്ഡികയിൽ നീർകൊണ്ടു തളിച്ചനേകം നൂറായിരമസുരകൾ വെന്തു ഭസ്മമായി വീഴിന്റിതു. മാഹേശ്വരിഭസ്മം തളിച്ചാലും അക്കണക്കെ വീഴിന്റിതു. വൈഷ്ണവി ചക്രംകൊണ്ടെറിഞ്ഞു കൊല്ലിന്റു. ഇന്ദ്രാണി വജ്രം കൊണ്ടെറിഞ്ഞുകൊല്ലിന്റു. വാരാഹി പാശംകൊണ്ടു വീശിയണെച്ചുകൊല്ലിന്റു. യമൻ ദണ്ഡുകൊണ്ടു തകൎത്തുകൊല്ലിന്റു ... കൊണ്ടുനിഗ്രഹിക്കിന്റു. നരസിംഹി നഖങ്ങൾകൊണ്ടു പിളൎന്നു കൊല്ലിന്റു. അപ്പൊഴുതു മഹാഭൈരവിയും പലജാതിയുള്ളായുധങ്ങൾകൊണ്ടസുരപ്പടയെ ... ... അണഞ്ഞ പടയെ വാരി വായിലിടിന്റിതു. അപ്പൊഴുതംബികാഭഗവതിയും ആയിരം ശ്രീബാഹുക്കളിലും പിടിക്കപ്പെട്ട ആയുധങ്ങൾകൊണ്ടസുരപ്പടയോടെതിൎത്തു യുദ്ധംവെണ്ണിന്റ കാലത്തു മകുടപ്പൂണൊടു മാറുകീറിന ബന്ധത്തോടുണരമ്പാററു വീണ്ണന കുരൾമുറിന്തന കുരുതിവെള്ളമൊഴുക്കിനിന്റിതു. ഇപ്രകാരമസുരപ്പടയൊടു് എതിൎത്തു യുദ്ധം വെണ്ണിന്റ കാലത്തു ചതുരംഗബലസംയുക്തമായിന പടയെക്കൊന്റു പരത്തി യുദ്ധഭൂമിയൊരു രുധിരവെള്ള ... ... യിതു. അതെവ്വണ്ണം ശോഭിക്കിന്റുതെങ്കിൽ, തലകളെരേ പായിയാക്കി കുന്തിയെപ്പുറപ്പായിയാക്കി ഛത്രങ്ങൾ മുറിഞ്ഞുവീണവ താമരയിലയാകവും മയൂരഛത്രങ്ങൾതാമരപ്പൂവാകവും ആയുധങ്ങൾ മീനാകവും പരിചകൾ ആമയാകവുമായെപ്പിണമട്ടിലാകവുമമഹാരഥമാകിയ ചങ്ങാടത്താൽ നിറയപ്പെട്ടു ശോഭിക്കിന്റ രുധിരവെള്ളത്തിൽ നിന്റു പരാക്രമിക്കിന്റ കാലത്തു് എങ്ങനേ ശോഭിക്കിന്റതെങ്കിൽ, സുംഭന്റെ വിവാഹോത്സവം മുടിഞ്ഞു നീരാടിന്റകാലത്തു പുരുഷരും സ്ത്രീവൎഗ്ഗവുംകൂടി ജലക്രീഡ ചെണ്ണിക്കളിച്ചു നീന്തിയങ്ങുമിങ്ങും പരമാറുന്റതോ എന്റു തോന്റുമാറുമിരിന്നിതു. പ്രേതപിശാചുക്കളും നാ നരി കാക്ക ചെമ്പരുന്തെന്റവമാദികളും രുധിരനദി

ഭിചിറങ്ങിക്കളിച്ചു നിന്തിയങ്ങുമിങ്ങും മാംസം ഭക്ഷിച്ചു രുധിരം കുടിച്ചാൎത്തു തുടങ്ങീതു. അക്കാലത്തു സുംഭന്റെ പടയെല്ലാം കൊന്റു യുദ്ധഭൂമിയിൽ നിന്റ കാലത്തു സിംഹനാദം ചെയ്യിന്റ ദുൎഗ്ഗാഭഗവതിയേയും മഹാകാളിയേയും മാതൃക്കളെയും കണ്ടു കോപിക്കിന്റ സുംഭനിസുംഭന്മാൎക്കു മൂലബലമായിട്ടിരിപ്പതൊരു സേനാപതിയുള്ളൻ. രക്തബിന്ദുവെന്മാനവനൊ(രീരു)ബ്രഹ്മപ്രസാദമുണ്ടു. ശത്രുക്കളോടെതിൎത്തു യുദ്ധംചെയ്യിന്റ കാലത്തു അവന്റെ ശരീരത്തിങ്കൽനിന്റു രുധിരബിന്ദുവിനാൽനനയിന്റ മണലാകിലും യാതൊന്റവന്റെ രുധിരത്താൽ ബന്ധിക്കപ്പെടിന്റതു ജീവനൊപ്പൊറവനെക്കിണക്കേയിരിക്കിന്റ രൂപാഭരണമായുധത്തോടുകൂടപ്പോന്നു പുറപ്പെട്ടു കലഹിച്ചിയങ്ങുവതു. അങ്ങനെയിരിക്കിന്റ രക്തബിന്ദുവിനെ വിളിച്ചുകൊണ്ടു ഏകിനാൻ സുംഭൻ. അവനും വേഗത്തിൽച്ചെന്റു മഹാദേവിയോടെതിൎത്തു കൊടിയാസ്സുരികിന്റസ്ത്രങ്ങൾകൊണ്ടു വരിഷിക്കിന്റ കാലത്തു മാതൃക്കളും മററുള്ള സ്ത്രീപ്പടയും കൂടെച്ചെന്റു എതിൎത്തു കൊടിയവായിരുന്നസ്ത്രങ്ങൾകൊണ്ടു വരിഷിക്കിന്റ കാലത്തു രക്തബിന്ദുവിന്റെ ശരീരം പിളൎന്നൊഴുകിന്റ രുധിരബിന്ദുവിനാൽ നനയപ്പെട്ടു മുന്നം കിടന്ന ശവശരീരമെല്ലാം ജീവൻപെററെഴുനീൻറുനിന്റു കലഹിക്കത്തുടങ്ങീതു. അതുകണ്ടു മഹാദേവിമാരും ഭയങ്കരമായ്ക്കലഹിക്കിന്റകാലത്തു കൊല്ലുംതോറും കൊല്ലുംതോറും അതിൽ

ക്കാട്ടിൽ ഒരമ ... ...

കിന്റതിനെ കണ്ട മഹാദേവിയും മഹാകാളിയും യുദ്ധ ... ...
ചെണ്ണ ... ... ആനെയും തേരും കാലാൾപ്പടയും കൂടപ്പി... ... ...
വിഴുങ്ങി ... ... പ്പെട്ടിന്റസുരവീരന്മാർ ... ... ളുകാണാ ....
ബലിദപാരത്തിൽ ല ... ... അങ്ങൊരു പ്രദേശത്തിനു പോ
കിന്റുതെന്റു തോന്റ ... ... : ... ... ാഗ്നിയിൽ സമുദ്രജലം
ചെന്റു വീണ്ണുവന്തററുപോംകിണ ... ...
ട്ട പടയെല്ലാം ചാമുണ്ഡിയും നാരസിംഹിയും കൂട മിഴ ... ...
ൾ കുതൂഹലിച്ചു പുഷ്പവൃഷ്ടി പൊഴിയിച്ചു മഹാദേവിക... ... ...
... ... ാലത്തു സുംഭനും നിസുംഭന്റെച്ചെ ... ... മിട്ടിതങ്ങ ... ...
... ... സ്ത്രമെല്ലാം പ്രയോഗിച്ചു നിന്റ കാലത്തു ദിവ്യാ... ... ...
ആ ഭഗവതിയും തൻതിരുവടിയുടെ തുകൈ ... ...

... ...

ഭ്രാതൃനാശം നിമിത്തമായ്ച്ചെന്റുരുകിന കോപമുടയനായ ശോകിച്ചു ചെന്റു കുറുകിച്ചൊന്നാൻ സുംഭൻ. "നീയൊരു പുരുഷർകൾ പൊരു

ന്നവൊരു കന്യാവല്ല. ക്ഷ(പ്രി?പ്ര)ണകകന്യാവെൻറു തോൻറുമാറുമിരിക്കിൻറിതു. കാളിയും കന്മായവും വല്ലവൊരുത്തി. ദുഷ്ടാത്മാവെൻറാൽ നീയെന്തുചെയ്യിൻറതു. മഹാകാളിയും മാതൃക്കളും ശ്രീനരസിംഹിയും കൂടികലഹിച്ചല്ലയോ ജയിക്കിൻറിതു.'' എൻറു ചൊല്ലിൻറ സുംഭനുടെ വാക്കു കേട്ടരുളിച്ചെയ്താൾ ഭഗവതി.

"എനക്കു ഭർത്താവായിട്ടിരിക്കിൻറ നീയെന്നോടു പരുഷം പറയാതെ യുദ്ധത്തിൽ ജയിച്ചു പിടിച്ചിഴച്ചുകൊണ്ടുപോം പുരുഷൎക്കു ഭാൎയ്യയാകിൻറു ഞാൻ. ചാലെച്ചെറിയ നാളേയുണ്ടായിരുപ്പതൊരു പ്രതിജ്ഞയുണ്ട്. ആ പ്രതിജ്ഞാഭംഗം വാരാതേ പാണിഗ്രഹണം വെണ്ണുവാനല്ലയോ നീ വന്നിതു. നിന്നുടെ ചാൎന്നജനമും ബന്ധുക്കളോടുംകൂട വന്നു വിവാഹം പിഴകിപ്പോമതു യോഗ്യമല്ല. നീയെന്നെജ്ജയിച്ചു വിവാഹം വെണ്ണായ്കിൽ (തോഴികിൽ) മറ്റൊരുത്തരെൻറു ജ്ജയിച്ചു വിവാഹം വെണ്ണുവൊരുത്തരില്ല ഇത്ത്രൈലോക്യത്തിങ്കൽ. അതെയുമല്ല നിന്നെക്കാട്ടില്പമൊരു സമൎത്ഥരെ കണ്ടതുമില്ല. അതേ ഞാങ്ങൾ പലരുണ്ടെൻറു നിന്നെക്കവേണ്ടാ''യെൻറു തങ്കലേ നിൻറു പുറപ്പെട്ട മഹാകാളിയേയും മാതൃക്കളേയും സ്ത്രീപ്പടെയും കൂടഗ്ഗ്രഹിച്ചുകൊണ്ടു സുംഭനെ നോക്കിയരുളിച്ചെയ്താൾ ഭഗവതി.

"ഏകൈവാഹം ജഗത്യത്ര
ദ്വിതീയാ കാ മമാപരാ?
പശ്യൈതാ ദുഷ്ട മയ്യേവ
വിശന്ത്യോ മദ്വിഭൂതയഃ.''

(അ, ശ്ലോ,)

എന്നിൽ കാമപരവശനായിട്ടിരിക്കിൻറ നീയെന്നെ നോക്കിക്കണ്ടേ. ഞാനൊരുത്തിയേയുള്ളിതു. എൻറാലിനിയെന്നെജ്ജയിച്ചു വിവാഹം വെണ്ണുവോയാ'' കെൻറരുളിച്ചെയ്തുകേട്ടു സുംഭനമിതു വസ്തുവെൻറു നിശ്ചയിച്ച് ഇവളൊരു കന്യാവായിട്ടിരിക്കിൻറിതു. ഇവൾക്കമെന്നെ വെണ്ണല്ലയോ പടയെല്ലാം ദഹിച്ചു. എന്നെ പിരിയജ്ജയിച്ചു പാണിഗ്രഹണം വെണ്ണുവോയാകെൻറിരക്കിൻറിതു. എൻറാൽ ഇവളെജ്ജയിച്ചു വിവാഹം വെണ്ണു. ദുഃഖമില്ലയെൻറു നിശ്ചയിച്ചു സുംഭൻതാൻ പണ്ടു വല്ലിയിരിക്കിൻറ ദിവ്യാസ്ത്രങ്ങളെ പ്രയോഗിക്കിൻറകാലത്തു ഭഗവതിയും ദിവ്യാസ്ത്രങ്ങളെക്കൊണ്ടു പ്രയോഗിച്ചു ഇരുവരും തുല്യപരാക്രമരായ്ക്കലഹിക്കിൻറ കാലത്തു ബ്രഹ്മാസ്ത്രം പ്രയോഗിച്ചാൻ സുംഭൻ. അതു

കന്ധികയുമ്മാല്യമായിതു. ഭഗവതിക്ക നാരായണാസ്ത്രം പ്രയോഗിച്ചതു ശ്രീ പഞ്ചായുധമായിതു. ഭഗവതിക്ക ശ്രീരുദ്രാസ്ത്രം പ്രയോഗിച്ചതു ചന്ദ്രക്കലയായിതു. ഇന്ദ്രാസ്ത്രം പ്രയോഗിച്ചതു കിരീടമുടിയായിതു. ആഗ്നേയാസ്ത്രം പ്രയോഗിച്ചതു നെററിത്തൃക്കണ്ണിന്നു ജ്വാലയായിതു. സൂൎയ്യാസ്ത്രം പ്രയോഗിച്ചതു രശ്മികളായിതു. വരുണാസ്ത്രം കലശമായിതു. വായവ്യാസ്ത്രം വേഗം കൊടുത്തിതു. എന്റേവമാദി ദിവ്യാസ്ത്രങ്ങളെയെല്ലാം ജയിച്ചു ഭഗവതിയും തന്തിരുവടിയുടെ ദിവ്യാസ്ത്രങ്ങളെ പ്രയോഗിച്ചു വിൽ മുറിച്ചു സാരഥിയെക്കൊന്റു തേർപ്പുരുവുകളെയും കൊന്റ കാലത്തു തേരഴിവു കണ്ടു ഭൂമിയിങ്കൽ അസ്ത്രപ്രയോഗം വെണ്ണിന്റവനുടെ ... സ്ത്രമഴിച്ചു അസ്ത്രങ്ങൾകൊണ്ടു നുറുക്കിക്കളഞ്ഞതവനന്തരം ആയുധങ്ങളെല്ലാം കളഞ്ഞു നിരായുധനായി ലജ്ജപ്പെട്ടു നിന്റവൻ മുഷ്ടിയുദ്ധം വെണ്ണുവിതെന്റു നിനച്ചുചെന്റണയിന്റവനെ നോക്കി നീ നിനച്ചതു ലാഭിക്കയെന്റരുളിച്ചെയ്തു തന്തിരുവടിയുടെ തൃക്കൈകൊണ്ടു ശിരസ്സറുത്തരുളിനാൾ ഭഗവതി. അതുകണ്ടു ദേവകളാൎത്തിതു. വെന്റിപ്പറ തട്ടീതു. ജയശബ്ദംകൊണ്ടു സ്തുതിച്ചു പുഷ്പവൃഷ്ടി വെണ്ണിന്റ കാലത്തു സുംഭനിസുംഭന്മാർ ദേവകളെ ജയിച്ചുകൊണ്ടുപോയ ദിവ്യവസ്ത്രക്കളും ദിവ്യാഭരണങ്ങളും ദിവ്യസ്ത്രീകളെയും ദേവകളൊക്കെയാക്കി ഭൂഭാരം കെടുത്തുനില്ക്കിന്റ ഭഗവതിയെക്കണ്ടു ഇന്ദ്രാദിദേവകളും യക്ഷവിദ്യാധരകിമ്പുരുഷാദികളും മുനിജനമുംകൂടി സ്തുതിച്ചു ചതുരവേദാദിസ്തുത്യവും സ്തോത്രമുംകൊണ്ടു പൂജിച്ചുനിന്റ കാലത്തു ഭഗവതിയും കോപം ശമിച്ചു ശാന്തമൂൎത്തിയാവുതും ചെയ്തു. ദേവദുഃഖം കെടുത്തു സൎവ്വലോകരക്ഷയായ ഹിമവാൻകൽ വസിച്ചരുളിന്റ കാലത്തു മഹാദേവിയെന്റും മൂലപ്രകൃതിയെന്റും മൂലശക്തിയെന്റും ലോകമോഹിനിയെന്റും ലോകഭയങ്കരിയെന്റും ശ്രീപരമേശ്വരിയെന്റും ജ്യേഷ്ഠയെന്റും സരസ്വതിയെന്റും ഭദ്രകാളിയെന്റും മററുമക്കിണക്കേയോരോവിഷയത്തിങ്കലുമോരോ സന്നിധിയിങ്കലുമോരോ കൎമ്മത്തിങ്കലുമവിടെയവിടെ അതിന്നതിന്നു തക്കവാറുമവളുടെ പേരും പിറപ്പും പ്രവൃത്തിയുമിതെന്റാൽ ഇവ്വണ്ണമിരിക്കിന്റ മായാമോഹം നിമിത്തമായ് നിങ്ങൾക്കിതുവിഷയം വരുവാനെന്റു സുരഥനാകിന്റ രാജാവിനെയും സമാധിയാകിന്റ വൈശ്യനെയും നോക്കിയരുളിച്ചെയ്താൻ മേധാവാകിന്റ മഹൎഷി.

"മധുകൈടഭനാശം ച
മഹിഷാസുരനാശനം
കീൎത്തയിഷ്യന്തി യേ തദ്വ-
ദ്വധം സുംഭനിസുംഭയോഃ".

(അ. ൰൨' ശ്ലോ. ൨)

മധുകൈടഭനാശമും മഹിഷാസുരവധമും സുംഭനിസുംഭനിഗ്രഹമും വിസ്തരേണ അരുളിച്ചെയ്ത ഈക്കഥയുടെ സാമർത്ഥ്യമും കേൾക്ക:

അഷ്ടമ്യാം ച ചതുർദ്ദശ്യാം
നവമ്യാം ച വിശേഷതഃ
ശ്രോഷ്യന്തി യേ ച വൈ ഭക്ത്യാ
മമ മാഹാത്മ്യമുത്തമം.

(അ. ൧൨. ശ്ലോ. ൩)

അഷ്ടമിനാളും നവമിനാളും ചതുർദ്ദശിനാളും ഭഗവതിയെ പൂജിക്കയും നമസ്കരിക്കയും കീർത്തിക്കയും സ്തുതിക്കയും സ്തുതികൾകൊണ്ടു ഭഗവതിയെ പൂജിക്കയുംചെയ്കിൽ സർവ്വപാപം നശിച്ച് ശ്രീയും സൌഭാഗ്യമും അഭിപ്രായമും വന്നു മുടിഞ്ഞു് ശത്രുക്കൾ വന്നിവരെ ശരണം പൂക്കു.!!

ശുഭമസ്തു.

കേരള സാഹിത്യ അക്കാദമി തൃശ്ശൂർ

UNIVERSITY OF TRAVANCORE
ORIENTAL MANUSCRIPTS LIBRARY,
TRIVANDRUM.

അച്ചടിച്ചു വരുന്ന പുസ്തകങ്ങൾ :—

1. ശേഷസമുച്ചയം (ഭാഷാവ്യാഖ്യാനത്തോടുകൂടിയതു്)
2. ഭാരതമാല—രണ്ടാം ഭാഗം.
3. അനന്തപുരവർണ്ണനം.

തയാറായി വരുന്ന പുസ്തകങ്ങൾ :—

1. അദ്ധ്യാത്മരാമായണം കിളിപ്പാട്ടു്
2. മലയാളം കൈയെഴുത്തുഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ അകാരാദിസൂചി.